

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečno
80 din. za inozem-
stvo 90 din. — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 din. za
inozemstvo 120 din.
Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-05

SLOVENECE

Ost. rač. Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in št. 10.849
za inserate
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlje

Vzljubimo in podprimo našo „Slovensko Stražo“

Pridobitev svobode in lastne države je po svetovni vojni mnoge narode več ali manj uspavala. Predali so se z veseljem in užitkom notranjim borbam, premnogokrat so pa pozabili v teh bojih na glavno vprašanje, na načrtno narodno vzgojo in na reševanje določenih narodnoobrambnih vprašanj ter na zdravljenje ran, ki jim jih je zasekala neprijazna in raznarodovalna preteklost stoletij, ko so jim vladali tuji režimi. Ko je nastopil veliki ter usodni čas življenjske preizkušnje vseh narodov, se je porodilo pri vseh teh narodih bridko spoznanje, da so v dvajsetih letih svoje svobode in državne samostojnosti marsikaj delali, se za marsikaj borili in bili med seboj, da so pa pozabili na svojo najvažnejšo nalogo, da je treba vsako minuto in vsako sekundo porabiti za to, da ostane in postane narod vedno zavednejši in odpornější. Vso skrb za narodno vzgojo so prepustili državi in šoli, sami so se pa predali raznim drugim važnim in nevažnim nalogam.

Slovenci smo se še ob pravem času vzdramili in obnovili svojo narodnoobrambno organizacijo „Slovenska straža“. Njena poglavitna dolžnost je, da z vsemi sredstvi razgiba slovenskega človeka do močne narodne vesti, narodne zavesti, ponosa in zanosu. Nobenemu narodu niso te duhovne in moralne odlike tako potrebne kakor Slovincem, ki so med vsemi narodi v Evropi iz narodnoprometnega vidika gospodarji najvažnejšega in najugodnejšega ozemlja, zaradi mednarodne politične lege pa tudi izredno ogroženega. Ta dvojna značilnost naše rodne grude je bila in je naša usoda. Spoznanje te usodnosti našega narodnega ozemlja je narekovalo našim pradedom, dedom in očetom, da so se — če ne docela zavestno, pa podzavestno — vedno in zopet borili za združeno z jugoslovanskim jugom. Zato je le prirodno, da so Slovenci bili, so in bodo najboljše državljani Jugoslavije in nepopustni borci za usodno povezanost jugoslovancev.

To je naš drugi veliki ideal, ki mu hoče „Slovenska straža“ zvesto in živo služiti.

V usodnem zgodovinskem razdobju pa je glavna naloga naše narodnoobrambne organizacije, da širi in pogloblja v slovenskem človeku predvsem spoznanje in živo razumevanje za vrednote, ki jih mora vsak zdrav in zaveden narod bolj ceniti in spoštovati kakor življenje samo, če hoče sebi ohraniti življenjsko osnovo za svojo rast. Kruta resničnost nam dovolj zgovorno izpričuje, da postane narod suženj, če ljubi njegovi člani življenje in dobrobo tega sveta nad vse. Narod, ki ni pripravljen braniti, če je treba, dediščino svojih očetov tudi z največjimi žrtvami, je že vnaprej izgubljen. Kdor razume stisko in potrebe časa, se zaveda tudi edinstvene velike naloge zgodovinskega trenutka, da mora krepiti v narodu zlasti to obrambno zavest. Ni je življenjsko preizkušene modrosti, ki bi se mogla kosati s svetopisemsko. Nikdar kakor danes, v času preizkušnje značajnosti posameznikov in narodov, nismo imeli prilike, da se poglobimo v smisel svetopisemske resnice: »Kdor ljubi svoje življenje, ga bo izgubil, in kdor sovraži svoje življenje, ga bo našel, ga bo ohranil za večno življenje.« (Sv. Janez, 12, 13.) Versko-moralni pomen te veličastne resnice nam je jasen in ga dobro razumemo. Ne pregrešimo se proti svetosti resnice, če ji skušamo dati ne le versko-moralni, marveč tudi politični smisel. Kar velja iz versko-moralnega vidika za posameznika, drži tudi v polni meri za narod, če napolnimo to resnico s politično vsebino. Narod, ki bi iz strahu pred žrtvami ne hotel braniti večjih vrednot, kakor je golo življenje ali celo kakšna trenutna gospodarska dobrina posameznikov, bo vse izgubil. Izgubil bo svobodo, državno samostojnost, zemljo očetov, vsako možnost kulturne in gospodarske rasti.

»Slovenska straža« se svojih velikih in težkih nalog v polni meri zaveda. Že dosedanje njeno delo ima znatne uspehe. Da bi okrepila narodno in državljansko zavest, je pokrenila razne narodnovzgojne in narodnoobrambne akcije. Z uspehom je izvedla tri narodne zbirke za severno mejo in kočevske Slovence. Izdala je zemljevid slovenskega narodnega ozemlja. Danes ga ima že skoraj vsaka slovenska hiša. Vsak zaveden narod ljubi zemljo svojih pradedov ne le, ker mu je dobra mati, ki mu kruha daje, marveč ker je z njo tudi duševno in duhovno povezan. Da bi se bolj poglobili v vsakem našem človeku narodni ponos, smo izdali knjigo »Slovenija in Slovenci«. Najbolj se je priljubilo našemu ljudstvu poletno narodnosocialno delo naših akademikov, ki ga je »Slovenska straža« gmotno in moralno podprla. Otroška poletna zavetišča ostanejo vsakoletni poletni program ženske akademike podružnice SS, ki se bo tudi letos izvedla še v večjem obsegu kakor lani. V kratkem izdamo priručno knjižico za našega vojaka, čitanko za slovenskega otroka, serijo zares umetniških velikonočnih razglednic. Posebno pozornost hočemo posvetiti tudi nabožni knjigi za prekmurske in kočevske Slovence.

Delo »Slovenske straže« je veliko in vsestransko. Naša javnost mora vedeti, da imamo danes vsaj skromno delovno osnovo za načrtno narodno vzgojo in narodnoobrambno delo. Potrebno je še, da postane »Slovenska straža« najpriljubnejša organizacija našega ljudstva, ker mu je v današnjem usodnem času tudi najbolj potrebna. Slovenci bodo mogli le tedaj trditi, da imajo narodnoobrambno organizacijo, ki je njih dostojna, ko bo vsak zaveden Slovenec smatral za svojo prvo vestno dolžnost, da je njen član. Svoj veliki cilj dosežemo, ko bo ta organizacija med nami tako zasidrana in priljubljena, da se je bomo spomnili ob vsaki priliki z zbirko prispevkov, ob krstih, birmah, porokah in narodnih prireditvah. Slovenci smo sicer reven narod, a imamo med seboj vendar precej petičnikov. Ko se bodo ti zavedli svoje dolžnosti, da morajo od svojega letnega dohodka prispevati zares primeren znesek tudi za narodne namene, in bodo žrtvovali po svojih močeh za našo narodnoobrambno organizacijo,

Bolgari v taboru Nemčije in Italije

Včeraj je bolgarski ministrski predsednik Filov na Dunaju podpisal izjavo, da se Bolgarija priključuje trozvezi med Nemčijo, Italijo in Japonsko — Sopodpisali so jo Ribbentrop, grof Ciano in Japonec Osima

Dunaj, 1. marca. AA. DNB: Danes je bil na Dunaju slovesen obred pristopa Bolgarije k trozvezi. V istih prostorih palače »Belvedere«, v katerih je pred nekaj meseci bila podpisana pristopev Madžarske k trozvezi, so se danes zbrali nemški zunanji minister v. Ribbentrop, italijanski zunanji minister grof Ciano, japonski veleposlanik Osima, madžarski poslanik v Berlinu Stojaj, romunski odpravnik poslov Brabiciant in slovaški poslanik v Berlinu Cermak z bolgarskim predsednikom vlade Filovim zaradi podpisa pogodbe. Ministrskega predsednika Filova je spremljal pomočnik zunanjega ministrstva Šišmanov. Te visoke

bolgarski predstavniki pozvani, da prisostvu-
jejo v posvetovalnih komisijah.

Cl. 3. Besedilo trozveze je tej pogodbi priloženo. Pogodba je sestavljena v nemškem, italijanskem, japonskem in bolgarskem jeziku, pri čemer se vsako besedilo smatra kot original. Pogodba stopi v veljavo na dan podpisa.

Potrujoč gornje so podpisniki, opolno-
močeni po svojih vladah, podpisali to po-
godbo in jo potrdili s pečati.

Izdano v štirih izvodih na Dunaju, dne
1. marca 1941.

Hitler na Dunaju

Dunaj, 1. marca. AA. DNB: Danes dopoldne je prispel na Dunaj vodja Nemčije, ki mu je prebivalstvo Dunaja priredilo navdušene ovacije. Vodja rajha, ki je dopotoval v spremstvu šefa vrhovnega poveljstva nemške vrhovne sile Keitela in šefa tiska dr. Dietricha ter Bohrmanna, je ob prihodu pozdravil nemški zunanji minister v. Ribbentrop in gauleiter v. Schirach.

Dunaj, 1. marca. DNB: Po svečanem pod-
pisu zapisnika o pristopu Bolgarije k trozvezi je vodja Nemcev priredil kosilo v dvorcu Belvedere. Vodja Nemcev je prišel v Belvedere okoli 14. ure. Ob vходу sta ga pozdravila nemški zunanji minister v. Ribbentrop in dunajski namestnik in okrožni vodja Baldur v. Schirach. Nato je vodja Nemčije pozdravil zastopnike tujih držav, v prvi vrsti bolgarskega ministrskega predsednika Bogdana Filova, zunan-
njega ministra grofa Galeazza Ciana in japonskega veleposlanika Osima. Poleg osebnosti, ki so se udeležile slovesnosti podpisa zapisnika o pristopu Bolgarije k trozvezi, so se kosila udeležile še sledeče nemške osebnosti: načelnik vrhovnega poveljstva državne oborožene sile maršal Keitel, glavni ravnatelj nemškega tiska dr. Dietrich, načelnik oddelka v vodstvu stran-
ke Wohrmann, nemški veleposlanik v Rimu v. Mackensen, nemški poslanik v Sofiji v. Richt-
hofen, okrožni vodja Baldur v. Schirach in dr. Jurij Gaus, državni podtajnik, in polkovnik Schmidt, pomočnik vodje Nemčije.

Dunaj, 1. marca. AP: Nemški voditelj Hitler je danes popoldne na Dunaju sprejel italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana in imel z njim daljši razgovor. Razgovoru je prisostvoval tudi nemški zunanji minister Ribbentrop.

Nemške čete že v Bolgariji

V pričakovanju angleške vojne napovedi

Vichy, 1. marca. Havas poroča iz Istam-
bula, da so vlaki z nemškimi četami danes že
prišli v bolgarsko prestolnico. Popoldne so
se nemški vojaki že pojavili po solifijskih
ulicah. Bolgarska vlada dosedaj ni objavila
nobenega službenega poročila o vkorakanju
nemških čet v Bolgarijo, toda na poučenih
mestih izjavljajo, da so nemške čete prišle
najprej iz Dobrudže, in sicer v več vlakih.
Tudi čez most pri Ruščuku so prišle čete in
zasedle naprej pripravljene postojanke na
vseh prometnih križiščih. Solifijsko prebival-

stvo ni pokazalo in ne kaže nobenega začu-
denja nad tem novim dejstvom. Nemškim čet-
am poveljuje maršal List, ki je prišel v
Bolgarijo že pred enim tednom. Poročila, da
so tudi nemška letala na bolgarskih letališčih,
se še ne potrjujejo. Vprašanje, kakšno sta-
lišče bo zavzel angleški poslanik, še ni po-
jasnjeno, toda najbrž bo odpotoval iz Bolga-
rije, prej pa bo izročil bolgarski vladi ulti-
mativno listino, v kateri bo naznanil prelom
diplomatičnih odnošajev in napovedal vojno
napoved.

Izjava Filova in Ribbentropa

Izjava Filova

Izjava bolgarske vlade, ki jo je bolgarski
ministrski predsednik Filov prečital po pod-
pisu pogodbe ob pristopu Bolgarije k trojni
zvezi pravi:

Želja bolgarskega naroda, živeti v miru in
dobrih odnosih s svojimi sosedi, je bila vedno
vodilna ideja bolgarske zunanje politike. V
imenu te politike je bolgarski narod potrpežlivo
prenašal posledice svetovne vojne, ki so
bile združene s težkimi razmerami. Toda bol-
garski narod je vedno upal, da bo mogel po-
vzročeno krivico odpraviti z mirnimi sredstvi.
To njegovo upanje se je izkazalo kot opravi-
čeno o priliki sporazuma, ki je bil preteklo le-
to sklenjen med Bolgarijo in Romunijo glede
Dobrudže. Za to se mora Bolgarija zahvaliti
državam osi in njunima velikima voditeljema
Adolfu Hitlerju in Mussoliniju, ki sta podvzela
vzodbudo za razpravljanje tega vprašanja in
ki sta omogočila obnoviti staro prijateljstvo
med Bolgarijo in Romunijo. S tem sta si drža-
vi osi pridobili ne samo globoko zaupanje bol-
garskega naroda, ampak sta obenem dokazali
odločnost, s katero sta začeli novo razdobje
sporazumov med narodi, ki imajo za cilj, da
se narodi po možnosti mirno razvijajo ter da
dosežejo splošno blagostanje in trajen mir.
Bolgarija pristopa k trozvezi gnana po želji,
da tudi po svoji strani v mejah možnosti, s
katerimi razpolaga, sodeluje pri tem, da se
doseže ta vzvišeni cilj, pri tem pa ostane zve-
sta pogodbam in sporazumom, ki jih je skleni-
la s svojimi sosedi, in je odločena, da še na-
prej vzdržuje in razvija tradicionalne prija-
teljske odnose s Sovjetsko zvezo. Kot zvest
podpisnik trozveze Bolgarija upa, da bo s svo-
je strani koristila skupnosti trajnega miru in
novi pravičnejši ureditvi.

Izjava Ribbentropa

Nemški zunanji minister v. Ribbentrop
je današnjo slovesnost v dvorcu Belvedere skle-
nil s sledečim govorom:

V svojstvu opolnomočenega predstavnika vla-
de rajha in v imenu opolnomočenega predstavnika
Italije in Japonske ter priključenih držav —
v imenu Madžarske, Romunije in Slovaške — po-
zdravljam prijateljsko Bolgarijo v svojstvu novega

Vsebinska pogodbe

Pogodba ima sledečo vsebino:

Vlade Nemčije, Italije in Japonske na eni
ter vlada Bolgarije na drugi strani ugotavljajo:

Cl. 1. Bolgarija pristopa k trozvezi, ki je
bila 28. septembra 1940 podpisana na Dunaju
med Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Cl. 2. Kadar bodo skupna tehnična vpra-
šanja iz čl. 4. trozveze zahtevala vzporeditev
koristi Bolgarije, tedaj bodo prav tako tudi

tedaj bomo videli, da je naš narod zdrav in
zavezen. Znano nam je, na primer, da drugod
narodi ne prepuščajo prosti volji premožnih
slojev, da za narodne namene žrtvujejo ali ne,
marveč jih k temu znajo prisiliti in kratko
in malo določijo njihove prispevke po premo-
ženjski moči.

Tega sredstva bi se mogla poslužiti tudi
naša oblastva. Večjo narodno zavest pa poka-
žemo, če sprejemamo in izvršujemo te narodne
obveznosti prostovoljno. Poznamo narode, ki so
znali svoje člane tako vzgojiti, da ne pozabijo
na razne narodne ustanove in narodnoobramb-
ne organizacije niti v svojih oporokah. Ko bo
tudi »Slovenska straža« deležna med našim
narodom take ljubezni, tedaj bomo smeli govo-
riti in pisati, da smo Slovenci zares ponosen,

Turška in ruska uganka

Ankara, 1. marca. b. Neki ameriški radijski
napovedovalec je sporočil v Ameriko, da je vpra-
šal nekega člana turške vlade, kaj bo napravila
Turčija, če bi nemške čete napadle Grčijo skozi
Bolgarijo. Član turške vlade ni odgovoril na to
naravnost, ampak je le dejal, da sta Turčija in

Anglija ukrenili vse potrebno za primer, če bi
bilo turško področje ogroženo.

London, 1. marca. b. Davi je bila prečitana
na londonskem radiu polslužbena deklaracija, ki
pravi, da v nizu raznih glasov, katerih avtentič-
nost ni potrjena, je vendarle nekoliko dejstev, ki
so za današnji položaj zelo značilni, tako na pri-
mer, da je minister Eden imel v Ankari zelo
dolga posvet z angleškim poslanikom v Moskvi
sirom Staffordom Crippsom, pred njim pa da se
je razgovarjal s sovjetskim poslanikom v Ankari.
Turški merodajni krogi se zanimajo za stališče
Rusije v današnjem novem položaju na Balkanu.

Bolgarija obvestila vse balkanske vlade

Newyork, 1. marca. b. UP poroča, da je bol-
garska vlada obvestila vse balkanske države, da
bo podpisala danes na Dunaju listo o pristopu
Bolgarije k trojnemu paktu.

Zagrebska vremenska napoved: Nekoliko ob-
lačno.

Politični zapiski

»Gorenjec« o liberalnem tisku pri nas

V zadnji številki »Gorenjec« beremo: »Med nas se vlihtaplja nevaren strup, ki se zajeda v ljudske duše in povzroča med njimi razkroj. Dela ga malodušnega in manj odgovornega za nevarnost, ki se mu postavlja v današnjih dneh. Ubija v njem vero v življenje in bodočnost. Napravljiva ga inferiornega. Predaja se uživanju in postaja mehkužen. Vse to povzroča slab tisk, ki ga financirajo in izdajajo liberalci in njihovi bratje komunisti. Ti ljudje s satansko prepravljenostjo širijo med nami umazano besedo ter žrtvujejo vse svoje sile, samo da je njihov razkrojevni načrt čim bolj hitro delujoč in uspešen. Slabega tiska je med nami dovolj in od dne do dne več, saj prihaja tudi od drugih. Marsikdo niti ne slutiti še ne vidi, kako se ta knjiga zajeda v ljudske duše in kakšno zločinsko delo opravlja. Priključimo si v spomin le zgled Francije... Le poglejmo naše liberalne časopise, ki javno propagirajo občajno zvodništvo. Pa pišejo proti prostituciji, proti nemoralnosti, a med oglašajo reklamo za sredstva za odpravo plodu in druge pripomočke. Ali je to dopustno — in kako gleda na to oblast? To ni samo uganjanje nemoralnosti, ampak naravnost zločinsko početje. Kdor danes zagovarja upravičenost odpravljanja plodu zaradi ne vemo kakšnih indikacij, ta utira pot navadnemu zločinstvu. Tako zločinstvo je ravno tako kaznjivo kot umor. Odpravljanje plodu je kuga, ki se širi med nami in to največ ravno po zaslugi našega liberalnega časopisa, ki priporoča razna sredstva in se dvomno izraža v svojih člankih. Preveč je ogablen ta posel in sramoten za vse tiste, ki si s tem polnijo žep. Mi hočemo zdrav narod, ne pa degenerancev!«

Preobrat na vrhovih JNS

»Jutro« je pred dobrim tednom odgovorilo dr. Markovičevemu »Delcu« na njegovo ugotovitev, da so se vrhovi JNS preobrili ter da so za sporazum, kakor se je dalo razbrati iz govorov gospodov Dr. Andjelinič in Puclja, da to stališče JNS ni »od včeraj«. »Delcu« pripominja, da je s svojim pisanjem vendar pripomoglo k razčiščenju o stališču JNS. — Mi pa pravimo, vsaj kar se slovenskega dela JNS tiče, da si kljub najboljši volji še ne moremo biti na jasnem, ali je JNS sprejela sedanje stanje po sporazumu res iskreno ter je pripravljena sodelovati pri nadaljnjem preureditvi države na temeljih, začrtanih v sporazumu ter s tem spremeniti svoja pravila in svoj program, ki je v očitni opreki s temi temelji, ali pa je hočeš nočeš vsaj začasno samo na zunaj pristala na dejanske razmere, ker pač ve, da sicer sploh nima več upanja, da bi lahko še kdaj prišla do odločilne in soddločilne besede v državi, kar bi v negativnem primeru pomenilo njeno smrt.

»Častni in ugledni ljudje,« člani lož

Zagrebski cionistični list »Židov« je objavil izjavo voditelja zagrebskih židov, v kateri pravi, da je Mirko Glojnarč v svoji knjigi o prostozidarskih ložah, nato pa nadaljuje: »Mnogi, ki niso člani niti masonske lože, niti lože »B'ne Brit«, kakor tudi jaz nikdar nisem bil, niti nisem želel biti, so ga tožili. Toda zaradi vsega, kar se v tej knjigi pripisuje masonom, bi ga po pravici lahko tožili tudi vsi tisti častni in ugledni ljudje, ki so bili člani lož.« Dr. Licht nadalje pobija trditve, da bi imele lože »B'ne Brit« kako zvezo s prostozidarskimi ložami. Pravi tudi, da ni res, da bi imela židovska loža »Zagreb« slukulske vešerke, o katerih piše Glojnarč. — Kar tako pa ta gospod dr. Licht le ni, če dobro ve, kaj se je dogajalo in kaj se ni dogajalo v zagrebskih ložah.

Kaj misli narod

List »Napred«, ki izhaja v Beogradu, je objavil članek, v katerem razlaga, kaj misli narod za primer, če bi nastopila nevarnost za našo domovino in bi jo bilo treba braniti. Obramba se proti malodušju in nadaljuje, »da naš človek gre rajši v grob, kakor da bi bil rob. Našemu človeku so poznane grozote in strahote sodobne vojske, kakor tudi ve za čuda, ki letajo po zraku in sejejo smrt, in druga čuda, ki navidezno brez moči pomandraj po zemlji vse, na kar trčijo, pa mu vendar vse to niti malo ni vliho strahu in trepetu v srce. Če se samo malo razgovarjate z ljudmi, boste videli, da so se že na to pripravili, da se njihova srca ne plašijo napora in strahu, ki jih čaka. Če bi bili policajski, naj branijo domovino.« »Novosadski Dan«, ki je ta članek ponatisnil, pa je še dodal: »Narod se ne boji tega, da bo morda poklican v boj za domovino, pač pa, da ne bi bil prepozno poklican.«

»Ne bežimo iz Bosne«

Sarajevski »Katoliški list« je objavil članek s tem naslovom, kjer je napisano: »Tako nekako po prevratu in vidovnjaški ustavi se je pričelo preseljevanje in beg hrvaške laične inteligence iz krajev, kjer so bili katoličani Hrvati v manjšini, v kompaktne hrvaške kraje okoli Zagreba. Ljudje niso mogli ali niso hoteli neprestano vzdrževati pritiska in borbe na izpostavljenih mestih. Bežali so z mej in s fronte. Niso hoteli biti izdajali, niso se hoteli prodati, ali pa niso niti čutili v sebi moči, da bi vodili za svoje ideale boj, dolg in težak, poln osebnih žrtv. Pa so se umaknili. Mejo so prepuščali samo sebi; ljudstvo so prepuščali njegovi usodi. Ko so bile potegnjene nove,časne meje, se to preseljevanje še močneje nadaljuje. Mnogi naši ljudje so — v nestrpnosti težnji, da bi si čim prej zagotovili dobre oblasti in večine — pozabili, da so to časne meje in da je teritorij, ki je ostal onstran banovinskih meja, teritorij, ki v narodnem pogledu doživlja najusodnejše čase.«

Vsak Madžar v madžarsko kulturno zvezo

Madžarski list »Regeli Ujsage« (Novi Sad) trdi, da madžarski manjšini doslej ni bila dana možnost imeti svoje kulturne ustanove, ki bi vodila kulturno življenje madžarske manjšine. Z organizacijo madžarske manjšinske kulturne zveze je madžarski manjšini to zdaj omogočeno. Ta zveza bo odsej središče in urejevalec kulturnega stremeljenja v življenju madžarske manjšine. Tukajšnji Madžari so sedaj zelo veseli, ker je ustanovljena madžarska kulturna zveza. Vsak Madžar mora biti zdaj član kulturne zveze. — Ker se razmere med našo državo in sosednjim Madžarsko tako lepo razvijajo, si prav iskreno želimo, da bi bilo omogočeno samostojno kulturno življenje tudi našim Slovincem ob Rabi.

Izgube francoskega vojnega brodogoja

Večji del velikih ladij izgubljen, ostalo pa je lahko brodogoj

»United Press« priobčuje na podlagi uradnih podatkov francoske vlade članek o izgubah francoske vojske mornarice od začetka vojne do sedaj. Iz članka posnemamo naslednje podatke:

V začetku vojne je imelo francosko vojno brodogoj v službi pet starih bojnih ladij (oklopnic) iz časov svetovne vojne, in sicer »Courbet«, »Paris«, »Bretagne«, »Provence«, ki so bile vse preurejene na petrolejski pogon in modernizirane. Nadalje dve izvrstni bojni križarki po 26.000 ton — »Dunkerque« in »Strasbourg«, ter eno najmodernejšo oklopnico po 35.000 ton — »Richelieu«. Druga oklopnica enake vrste, »Jean Bart«, je bila spuščena v morje, ko so se Nemci približevali Saint Nazairu, ter so jo v zadnjem hipu zavlekli v Casablancu v Maroku, da ne bi padla Nemcem v roke. Usoda teh ladij je sledeča:

»Jean Bart« leži nedograjena v Casablanci in ker tamkaj ni suhih dokov, jo bodo mogli izgotoviti šele po vojni. Njena sestra, »Richelieu«, je bila torpedirana od Angležev v pristanišču Dakar v Zahodni Afriki ter je sedla na dno. Popraviti je ni mogoče, dokler je ne bodo zavlekli v kakšno ladjedelnico s suhim dokom, toda to do zaključka vojne ni mogoče. Stari oklopnici »Courbet« in »Paris« sta se ob premirju nahajali v angleškem pristanišču ter sta bili od angleške mornarice zasedeni, »Lorraine« pa je bila od Angležev zasežena v pristanišču Aleksandrija. Pri angleškem napadu na francosko brodogoj v Mers-El-Kebirju je bila oklopnica »Provence« torpedirana in se je potopila, medtem ko je njena sestra »Bretagne« zletela v zrak pri isti priložnosti. Moderna bojna oklopna križarka »Dunkerque« pa je dobila nevaren strel v truh in leži še vedno v pristanišču v Mers-El-Kebir ter čaka na konec vojne, ko jo bo mogoče zavleči v kakšno ladjedelnico in jo popraviti.

Po tem takem ima Francija na razpolago danes samo še eno bojno oklopnico, namreč »Strasbourg«, ki se je pri angleškem napadu na Mers-El-Kebir poškodovala med angleško brodogoj, prebila bojno črto in prispela v Toulon, kjer se še nahaja nepoškodovana. Od 9 oklopnic je Franciji torej ostala samo še ena, to je »Strasbourg«.

Pred vojno je Francija imela 18 križark, 7 tež-

kih in 11 lahkih. Od teh 18 križark jih je 9 v Toulonu, Casablanci ali Dakarju, tri pa so v morjih pri Indokini. Šest pa jih je zaplenila Anglija. Ni mogoče zvedeti, kje se nahaja skoraj dograjena križarka »Suffren«, ki je bila v neki angleški ladjedelnici in je morda dobila drugo ime.

Prvorazrednih rušilcev je imela Francija 32. Nanje je bila francoska mornarica najbolj ponosna, ker so bile najhitrejšje vojne ladje na svetu. Šest od njih je bilo potopljenih na Norveškem odnosno pred Dunkerqueom. Šest se jih nahaja v angleških rokah. Ostalo jih je torej še 20, ki nosijo francosko tribarvno.

Torpedovki, in sicer modernih, je imelo francosko brodogoj tudi 32. Ostalo jih je samo še 12. Najhujše izgube so francoske torpedovke imele pred Dunkerqueom, kjer so krile umik angleške armade čez Rokavski preliv. Najbolj slavna med njimi, »Sirocco«, je postala žrtev hudih zračnih bomb, ki so jo potopile.

Vprašanje je, kaj je s francoskimi podmornicami, katerih je francosko vojno brodogoj imelo 102. Znano je samo toliko, da so dve med njimi potopili Angleži v afriških vodah in da so bile tri druge potopljene od Nemcev. Kje so ostale? Koliko jih ima Anglija? Koliko jih je ostalo v Franciji?

Nosilko letal (»Bearn«) je imelo francosko brodogoj samo eno. Ta se sedaj nahaja pri otoku Martinique, kjer jo drži zaprt angleško brodogoj. Neka manjša nosilka letal (»Commandant Teste«) pa je bila v Mers-El-Kebirju poškodovana in leži v tamkajšnjem pristanišču ter čaka boljših časov.

V francoskih ladjedelniceh so začeli graditi še dve moderni oklopnici po 35.000 ton, namreč »Gascogne« in »Clemenceau«, ki bi bili sestri »Richelieu« in »Jean Bart«. Toda dela so se komaj začela.

Francosko vojno brodogoj je po tem takem izgubilo večji del svojih težkih edinic, a ostale so mu številne, izvrstne manjše edince pod vodstvom edine oklopnice »Strasbourg«. Tudi to brodogoj bi bilo izvrstno za operacije na Sredozemskem morju. Za naloge na velikih morjih seveda ni več sposobno.

šefa v 4. odseku pa so poverili g. dr. Alojzu Rantu, sodniku okrožnega sodišča v Ljubljani, ki je te dni nastopil svoje novo mesto.

Banjaluka ob smrti kralja Alfonza XIII.

Banjaluka, 1. marca. m. Smrt bivšega kralja Alfonza XIII. so v Banjaluki naznanili zvonovi srbske pravoslavne cerkve. Novica o njegovi smrti je izzvala globoko žalost med živimi člani nekdanje veleizdajniškega procesa, ki so bili oboje-ni na smrt in pomiloščeni na posredovanje rajnega kralja. Z vseh hiš v Ulici kralja Alfonza vise črne zastave.

16 Srbov, ki jim je bil na čelu Vasa Grčić, je bilo tedaj obojenih na smrt. Njihovi branilci so se zavzemali pri posameznih politiki in na avstro-ogrskem dvoru, vendar ni nič pomagalo. Zanje se je zavzel tudi dr. Jovo Zujewić, predsednik srbske kraljevske Akademije, poleg njega pa tudi dr. Nikola Stojanović, član Jugoslovanskega odbora. Dr. Zujewiću se je posrečilo, da je zainteresiral za usodo na smrt obojenih Srbov tudi španskega kralja Alfonza, ki je zanje posredoval na dunajskem dvoru. Na njegovo posredovanje je bila smrtna kazen spremenjena v do smrtno ječo. Temu delu se je pridružil tudi pokojna kraljica Natalija, ki je s svojimi zvezami v mnogem doprinesla k pomilostitvi obojen-cev. Od na smrt obojenih veleizdajalcev jih živi še devet.

Opozorilo kmetijskim sadrskim organizacijam

Belgrad, 1. marca. AA. Opozorjajo se vse kmetijske sadrske organizacije v državi, da je po načrtu Privilegirane izvozne družbe za podpiranje sadrsjstva ostalo nekaj neizrabljenega kredita za graditev zbirališč za sadje. Zaradi tega se opozarjajo sadrske organizacije, ki bi se hotele okoristiti s pomočjo tega društva, da naj najkasneje do konca aprila 1941 pošljejo nekolikove prošnje s sledečimi prilogi: 1. pravila organizacije, 2. seznam članov upravnega in nadzornega odbora z označbo vpisanih in plačanih deležev, kakor tudi označitev njihovega poklica, 3. Zadnji letni zaključek, 4. prepis zapisnika skupščine, na kateri je bil letni zaključek sprejet, 5. prepis revizorskega poročila o zadnjem pregledu združbe, 6. za kakšno vsoto združba prosi in ali s svoje strani pravi tako veliko pomoč.

Kdo je odgovoren za vsebino

»Nemškega narodnega koledarja«

Kakor je naš list že poročal, je nemški katoliški tisk v Jugoslaviji ostro nastopil proti pisanju »Nemškega narodnega koledarja« v Beogradu o katoliški cerkvi. Sedaj piše nemški katoliški list »Die Donau«, da je prišlo sporotilo, da pisec teh člankov v »Nemškem narodnem koledarju« ni več član »Kulturbunda«, ker je izključen in naj bi bila s tem tudi padla odgovornost za te članke s »Kulturbunda«. »Die Donau« pa trdi, da je izdajatelj »Nemškega narodnega koledarja« »Kulturbund« ter da za njegovo vsebino odgovarjata dr. Maurus in Reister, važna funkcionarja »Kulturbunda«.

Nepodpisani letaki

»Podravske novine« navajajo besede profesorja Tomašiča, ki je govoril v Koprivnici in je rekel tudi to: »Tudi sedaj, ko se dr. Maček na vse načine trudi, da bi ohranil mir, ko je narodna sloga najbolj potrebna, se javljajo razni nepodpisani letaki, katerih edini namen je, vnesti zmešnjavo med slojne narodne vrste in služiti sovraznikom hrvaškega naroda. V najtežjih dneh diktature, ko je bil glas naroda vedno popolnoma zatrt, jih je izdajal dr. Maček, ki jih je kot pošten in značjen človek vedno podpisal. Sedanji letaki pa so nepodpisani.«

Tudi Vojvodinci zahtevajo likvidacijo SUZOR-ja

»Hrvatski dnevnik« poroča, da je bila te dni velika konferenca obrtnikov v Vrhu, ki so zahtevali med drugim tudi likvidacijo SUZOR-ja. Sprejeli so resolucijo, v kateri zahtevajo od ministra za socialno politiko in narodno zdravje, naj se skladno z novo državno ureditvijo izvede tudi likvidacija SUZOR-ja, delavsko zavarovanje naj se decentralizira in postavi na samoupravne temelje.

Knežinja Olga je obiskala šesto belgrajsko gimnazijo

Belgrad, 1. marca. m. Danes dopoldne je obiskala Nj. Vis. knežinja Olga 6. žensko realno gimnazijo v Beogradu. Istočasno je prisel v gimnazijo tudi prosvetni minister dr. Krek v spremstvu g. Leskovška in belgrajskega župana g. Tomašiča. Nj. Vis. knežinja Olga si je ogledala vse učne prostore in obljubila svojo pomoč pri zgradbi novega modernega šolskega poslopja. Nova gimnazija bi onosila njeno ime.

Dr. Kulovec v Zagrebu

Zagreb, 1. marca. b. Davi je dopotoval v Zagreb predsednik dr. Fran Kulovec. Okrog 10 je obiskal bana dr. Šubašiča, kamor je prišel tudi dr. Maček. Posvet med dr. Mačkom, dr. Kulovcem in dr. Šubašičem je trajal skoraj celo uro. Ko je prišel iz banovega kabineta, ni hotel dati radovednim časnikačem nobene izjave. Bil je dobro razpoložen in se je branil z besedami, da je tudi on časnika in da razume časnikaške dolžnosti. Rekel je, da se mudi v Zagrebu v zasebni zadevi, pa je pri tej priliki obiskal bana dr. Šubašiča, kateremu je že v Beogradu obljubil obisk. Na prošnjo časnikačev, da naj pove kaj več, je rekel, da je že vse povedal v celjskem govoru. Na vprašanje, kako je bila v Sloveniji sprejeta njegova pobuda, je rekel, da zelo dobro. Ko so ga časnikači vprašali, kaj je s Strigovo in z drugimi občinami, ki naj bi se vrnilo banovini Hrvatski, je odgovoril, da se bodo vsa ta vprašanja lepo in sporazumno rešila. Popoldne je odpotoval iz Zagreba.

Natečaj prosvetnega ministra za najboljše gledališko delo

Belgrad, 1. marca. AA. O pribliki svečanosti, ki bodo ob nastopu na prestol Nj. Vel. kralja Petra drugega, razpisuje prosvetni ministristvo natečaj za najboljše gledališko delo iz jugoslovanske in srbske zgodovine v zvezi z dinastijo Karadjordjevičev. Nagrada bo 200.000 din. Pogoji so sledeči: 1. Predvsem se bo gledalo na gledališka dela z melodramsko in zborovsko glasbo. 2. Ta gledališki komad mora biti niz posebnih dramskih scen (z melodramsko in zborovsko glasbo) iz tega zgodovinskega obdobja v eni idejni celoti. 3. Rokopisi, pisani na stroj v treh izvodih s šifro, se morajo oddati najkasneje do 30. junija skupno z glasbenim tekstom ministristvu prosvete, odsek za umetnost in književnost. V priloženem zapečatenem pismu mora biti šifra z naslovom avtorja.

Medicinci, vpisujte se v šesti semester!

Na medicinski fakulteti so zopet na delu levičarji. Izdali so letak in na svojo pest podpisali odbor Društva medicincev ter vabili na debatni sestanek, ki ga je g. rektor prepovedal. Sedaj bi radi pripravili demonstracije za 8. marec, da bi tam hujskali k nemiru in eventualno k štrajkom, češ naj se noben medicinec, ki je končal 5. semester, ne vpiše v šesti semester. To je zločinska igra z medicinsko fakulteto. Prvič v zgodovini slovenske fakultete imamo šesti semester, zato se bo vsak zaveden slovenski medicinec vpisal v šesti semester že zato, da s tem afirmira našo popolno medicinsko fakulteto. Od vseh merodajnih strani so dana zagotovila, da se bo našel način za uvedbo zadnjih štirih semestrov na medicinski fakulteti, zato naj se nihče ne da begati od neodgovornih levičarjev!

Zločinska roka požiga po Savinjski dolini

Nocoj je zgorelo veliko poslopje veleposestnika Ježovnika v Arji vasi pri Petrovčah.

Celje, 1. marca. Prebivalstvo spodnje Savinjske doline je pod vtisom številnih požarov, ki se neprestano vrste drug za drugim. Nocoj je nastal nov požar in je pričelo goreti okrog 7 večer pri poselniku Ježovniku v Arji vasi pri Petrovčah. Poslopje, v katerem je bilo mnogo sena, se je vnelo in požar se je bliskovito razširil. Dobri sosedje, ki so ogenj opazili, so priskočili na pomoč in reševali vozove, gospodarsko orodje in kar se je rešiti dalo. Prihiteili so gasilci iz Arje vasi, Zalca, Levca, Griž in od drugih, ki so ogenj omejili. Škoda, ki je ogromna, še ni točno ugotovljena. Na kraj požara so prihiteili tudi orožniki iz Zalca s poveljnikom Letigom na čelu in celjska orožniška patrula. Pred dnevi so aretirali neko osebo, ki je bila osumljena požara pred štirinajstimi dnevi v Dobriči vasi pri Zagarju. Ljudstvo, ki je zelo razburjeno zaradi teh dogodkov, pravi, da je požigalec znan in da ga je treba samo prijeti. Gasilci so se še pozno v noč trudili, da so požarugasili.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Daljnem Vzhodu se bori Anglija, ki je lahkomiselno izzvala to vojno in pri tem se s skrajnimi silami obupno trudi, ker se sluti svojo katastrofo. Toda moč Anglije je danes dejansko že zelo odvisna od tujih narodov. Toda ta pomoč, tudi če bi prišla, bi bila že prepozna. V tem obupu se Anglija zateka k novim lažem, da bi pred svetom zakrila resnični položaj, da je njena borba brezizhodna in se skriva za pajčolan, ki je sestavljen včasih iz obljub, včasih iz groženj, včasih iz laži, včasih pa iz prevar. Leto 1941 bo nazadnje razbilo to zatočenišče, ki se skriva za umetno meglo, ki obdaja Anglijo, razblinila se bo propaganda. Na pomlad, ki prihaja, bodo na mesto angleških izmišljotin stopila nemška dejstva. Vojne države osi so se razvile za boj in so pripravljene na polet, da navale na Anglijo in jo potolčejo, kjer koli bi se pojavila. Konec te borbe pa pomeni zmago vseh mladih narodov in bo koristno zavaroval njihov življenjski prostor. Mi predstavljamo najmočnejšo konstelacijo moči, ki je kdaj koli bila na svetu. Novi svetovni red, ki ga bo ona ustvarila, bo pravičen in trajen. V boju mladosti proti starosti mora po zakonu stvari same zmagati danes mladost in izvozovati končno zmago. Politični temelj pa, na katerem se bo izvajala ta svoboda in simbol te svobode, pa bo za vse čase porodba med tremi državami.

Odmev v Londonu

London, 1. marca. b. Ob priliki podpisa akta o pristopanju Bolgarije k trojnemu paktu je službeni tolmač angleške vlade rekel, da besede angleškega poslanika v Sofiji Rendella niso bile pretirane, ko je izjavil, da prekinitev diplomatskih odnosov z Bolgarijo ni vprašanje daljšega časa. Washington, 1. marca. b. Pričakujejo, da bo Anglija takoj po pristopu Bolgarije k trojnemu paktu prekinila diplomatske zveze z Bolgarijo in to v smislu včerajšnje izjave službenega tolmača v Londonu, da se ne bo ponovilo to, kar se je dogodilo v Romuniji.

Gospodarstvo

Gozdarska anketa Kmetijske zbornice

Les v mednarodni trgovini

Referat dr. Jožeta Lavriča, gl. tajnika Kmetijske zbornice

Namen referata je bil opozoriti na važnost raziskovanj, proučevanj vsakokratne mednarodne gospodarske situacije (konjunktura) na lesnem trgu.

Vsem je znano, da gre velik del našega lesnega lesa v inozemstvo, več kot pa se ga uporablja doma. S tem smo vključeni v mednarodno trgovino, odvisni od takozvanega svetovnega trga in njegovega valovanja.

To ni samo zadeva, ki bi interesirala trgovino, ampak prav tako in celo v mnogo večji meri kmeti — posestniki gozdov — kajti cena, ki se doseže na panju, je funkcija cene obdelanega lesa s to posebnostjo, da reflektira vedno v progresivnem povečanju na ceno na panju. 10% dvig ali padec cene obdelanega lesa ima lahko za posledico 100% povečanje cene na panju in obratno.

Iz tega je razvidno, kolikšna je povezanost našega lesnega gospodarstva z razmerami drugod, na svetovnem trgu in kako važno je njihovo poznavanje.

Da bi spoznali silnice, ki vplivajo oziroma morejo vplivati na svetovni trg — z drugimi besedami, ob kakih pogojih lahko vrže posamezne države večje količine na trg kot dosedaj — se je bilo treba dotakniti seveda vsaj v glavnih potezih tudi produkcijskih razmer, gozdnih rezerv in prirastka najvažnejših v poštev prihajajočih držav.

V poglavju cen so opisane najvažnejše posebnosti lesnega trga, elemente, ki vplivajo na tvorbo cen na takozv. svetovnem trgu odn. na glavnih trgih in njih medsebojne odvisnosti.

Analiza činjenice, ki vplivajo na tvorbo cen, je pokazala, da les izredno reagira na konjunkturo. Navzlic temu pa smo videli, da so cene na glavnem lesnem trgu — to je v Londonu — od leta 1922, ko so dosegle štirikratno predvojni višino, konstantno padale do leta 1935, z izjemo v letih najboljših gospodarskih konjunktur, to je l. 1928, in 1929, ko so bile višje kot v predidajočih dveh letih, a nižje kot leta 1925.

Ta pojav se je dal razložiti samo z dejstvom stalno previsokih ponudb.

Poizkusi za uravnavanje ponudb so imeli dejanski uspeh v naslednjih letih 1935-37. Tega

leta se doseže zopet najvišja cena po krizi. Nezadostna trdnost te mednarodne organizacije in poslabšanje gospodarske konjunktura povzročila zopet nazadovanje cen leta 1938, in začetkom leta 1939. Priprave na vojno oživijo lesni trg sredi leta 1939, dasi je bila v tem času običajno mrtva sezona.

Naravno, da je izbruh vojne mnoge činjenice, navedene v referatu, prevrnil. Prerezal je dosežane trgovinske toke, ustvaril nove pogoje, zoričil trg itd. Radi nedostatka podatkov in velikih valutarnih sprememb je te zadnje dogodke mednarodnega tržišča težko pravilno vrednotiti.

Vendar pa opisana dejstva niso brez vrednosti, ker nam omogočajo lažje razumevanje nastalih sprememb.

Zlasti pa je gledanje na lesni trg z neke splošne gospodarske in časovne perspektive potrebno in koristno posebno, ker imamo vedno opraviti z mnogimi sezonskimi, trenutnimi pojavi, ki močno motijo splošno razvojno linijo. Strokovni listi, v kolikor zasledujejo pojave mednarodnega trga, so običajno pod prevelikim vplivom trenutnega valovanja, trenutnih motenj.

Spominjam se, da smo zasledujoč razvoj leta 1938, naleteli v tozadnem časopisu odnosno revijah na silen pesimizem zaradi nazadujoče konjunktura. Ko pa smo po preteku leta razmotrivali položaj leta 1938, smo ugotovili sicer zares veliko nazadovanje napram predidajočemu letu (tako po izvoženih množinah kot cenah), a morali smo vendarle reči, da je bilo to leto kljub nazadovanju še vedno eno izmed najboljših let po krizi.

Izid vojne in organizacija Evrope in sveta po vojni utesniti imeti tudi na področju lesnega gospodarstva in trgovine velike dalekosežne spremembe in posledice.

Toda naša država to s svojimi presežki slej ko prej navezana na izvoz in zato potreba po proučevanju mednarodne situacije in mednarodnega tržišča, in s tem informiranjem naše trgovine in naših producentov-posestnikov naravno ne bo odpadla. Mislim, da bo Slovenija morala preiti ali slej ustanoviti svoj posebni gospodarski in konjunkturalni institut, v katerega sestavi proučevanje lesnega gospodarstva kot važne panoge slovenskega gospodarstva ne bo imelo zadnjega mesta.

obveznicami le 1000 din, ki bi veljali okrog 600 din, k temu pa bi moral plačati v gotovini še 480 din, skupaj torej 1080 din mesto 888 din.

Da se omogoči agrarnim dolžnikom odplačilo poljubnega ostanka dolga, je Priv. agrarna banka (Belgrad, Vojkovičeva 1) nakupila neko količino imenovanih 4% obveznic; če hoče agrarni dolžnik plačati ostanek svojega dolga, naj se obrne z netaksirano prošnjo na banko, in sicer kar neposredno, da si prihrani morebitne popoldne nepotrebne izdatke za posredovanje. V prošnji naj navede, da želi odplačati ves svoj ostali dolg za agrarno zemljo z obveznicami, katere naj mu preskrbi banka. Priloži naj odplačilno knjižico, da se vidi iz nje zadnje stanje njegovega dolga, ker mogoče davčna uprava banke še ni obvestila o zadnjem vplačilu; davčna uprava namreč ne poroča banki o vplačilih obrokih dnevno, temveč samo v določenih presledkih. Banka obvesti dolžnika, koliko naj položi denarja za obveznice, ki se porabi po tem za popolno izplačilo dolga po imenski vrednosti. Če bi n. pr. znašal dolg še 5000 din, kupi banka za dolžnika obveznice, ki se glasijo na 5000 din, dolžnik pa plača približno 60 din za 1000 din imenske vrednosti, torej okrog 3000 din. Dolžnik bi torej prihranil kar 2000 din!

Ker si lahko prihranijo na ta način agrarni dolžniki večje zneske, bi bilo priporočljivo, da se poslužijo te ugodnosti v čim večjem obsegu. — Dr. V. Murko.

Sprememba uredbe o občinskih uslužbencih

V »Službenem listu« z dne 1. marca je objavljena uredba o spremembah uredbe o občinskih uslužbencih, kakor jo je sklenil banki svet naše banovine na svojem zadnjem zasedanju.

Po tej uredbi so najnižje mesečne začetne osnovne plače uradnikov: a) uradnikov s 4 razredi srednje ali njej enake strokovne šole v I. in II. krajevnem razredu 1100 din, b) uradnikov s popolno srednjo ali njej enako strokovno šolo s zaključnim izpitom v I. in II. krajevnem razredu 1300 din, in c) uradnikov s popolno fakultetno ali njej enako strokovno šolo v I. in II. krajevnem razredu 1600 din. Občina pa sme določiti s statutom periodično povišanje osnovne plače.

Uradniški pripravniki imajo za prejemke naslednje minimalne mesečne plače: a) uradniški pripravniki s 4 razredi srednje ali njej enake strokovne šole v I. krajevnem razredu 1100, v II. 1000 din, b) uradniški pripravniki s popolno srednjo ali njej enako strokovno šolo s zaključnim izpitom v I. krajevnem razredu 1200, v II. 1100 din, c) uradniki s popolno fakultetno ali njej enako strokovno šolo v I. krajevnem razredu 1400, v II. 1300 din. Uradniški pripravniki nimajo osebne določke.

Z dnem uveljavljanja te uredbe pripadajo minimalni prejemki po tej skali brez drugih formalnosti po sili te uredbe. Uredba stopi v veljavo dne 1. aprila 1941.

Seja uprave ljubljanske borze

Borzni svet je na seji dne 27. februarja pod predsedstvom dr. I. Stokarja razpravljal o tekočih zadevah, zlasti o bilančnem zaključku, ki izkazuje za leto 1940 nad 545.000 din čistega prebitka, ter sklenil dopolniti stavbni sklad na 3 milijone dinarjev, in sicer s prenosom 500.000 din iz računa dobička za minulo poslovno leto. Uprava še resno razmišlja o nakupu primerne parcele v središču mesta za zgraditev lastnega doma. Glavni tajnik J. Kopač je predložil na novo sestavljeno »Uzance za trgovanje z mlinskimi kolkami«, s posebnim opozorilom na § 3., ki določa ugotavljanje odstotka pšeničnih zrn s teh-

tanjem, ne pa s štetjem, kakor je bil doslej običaj zlasti v južni Srbiji. Nove uzance je borzni svet soglasno sprejel, ter bodo takoj predložene ministrstvu za trgovino in industrijo, da jih odobri in ptdi.

Pomanjkanje sukanca

Tvrška J. Hutter in drugo, Maribor, nam piše:

Pri letošnjem občnem zboru Združenja krojačev in sorodnih obrti v Mariboru so poudarjali, da povzroča velike motnje pomanjkanje sukanca, ki se sicer proizvaja v Mariboru, prodaja pa po večini na Hrvaško in v Srbijo, tako da ga je na domačem trgu težko dobiti. Proti temu očitku podajamo sledeče pojasnilo:

Naše podjetje preskrbuje s sukancem v prvi vrsti industrijo in obrtnike, da jim omogoči nemoteno poslovanje in prepreči odpuste delavcev. Popolnoma razumljivo je, da porazdelimo vso svojo produkcijo čim bolj enakomerno po vseh delih države, ker ne moremo in tudi ne smemo protežirati posameznih delov. Pomanjkanje sukanca je nastalo po vsej državi in mu je vzrok zmanjšanje produkcije, ne pa okolnosti, da oskrbujejo nekatere dele države s sukancem boljše kakor pa druge.

Sukanec izdelujemo iz prvovrstnega egiptovskega bombaža, ki ga pa, odkar je vstopila Italija v vojno, t. j. 8 mesecev, ne moremo več uvažati. Navezani le na stare zaloge, smo bili primorani skrbiti delo in omejit izdelovanje sukanca, da bi mogli obdržati tvornico v obratu, dokler ne prispe novi bombaž.

Ker nam je uspelo kupiti v Rusiji večjo množino bombaža, iz katerega bo mogoče izdelovati sukanec, upamo, da bomo mogli v doglednem času odpomoči sedanjemu pomanjkanju sukanca.

Da sedanje delno pomanjkanje sukanca ni postalo že katastrofalno, se je treba zahvaliti samo dejstvu, da smo si rezervirali nekaj bombaža za izdelovanje sukanca. Ta bombaž smo prihranili na ta način, da smo preji za tkanje dodajali manjše količine umetnega bombaža. Le tako nam je danes mogoče, da krijemo vsaj delno še porabo sukanca.

Prijava cen za blago, ki je postavljeno na novo pod kontrolo, se vrši na tiskovinah. Kraljevska banska uprava — referat za kontrolo cen — razglasa: Prijava cen za blago, ki je postavljeno na novo pod kontrolo (Sl. l. št. 17, 1941), se vrši izključno na tiskovini, ki se nabavi pri »Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani. Zveza trgovskih združenj za uvedbo nedeljskega počitka v trgovinskih obratih. V četrtek dopoldne je bila seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj v Ljubljani, na kateri so bila podana poročila o delu Zveze. Po izčrpnih debati je seja soglasno potrdila sklep glavnega odbora in se Zveza izreče za uvedbo nedeljskega počitka v trgovinskih obratih za vso Slovenijo. — Občni zbor Zveze trgovskih združenj bo 23. in 24. maja v Laškem. — Člani zvezinega glavnega odbora so nato obiskali finančnega ravnatelja g.

Veliki dan smuških poletov v Planici

Nov jugoslovanski rekord, osemnajst skokov čez 100 m v enem dnevu in najdaljši slovenski skok 96 mp, to so uspehi, ki povedo več, kakor vsa reklama, ki se je kdaj koli delala za kakšno športno prireditev. In ti uspehi so bili doseženi minuli teden na veliki planiški skakalnici. Dosegli so jih nemški elitni skakalci in naša skakalna garda, ki bo danes nastopala na manutski skakalnici v Planici.

Včeraj je bil za skakalce dan počitka, ker so morali prireditelji pripraviti skakalnico, urediti vse potrebno na njej in okrog nje, da bo čimbolj odgovarjala zahtevam za doseg takšnih rezultatov, kakršne je zaenkrat mogoče videti in doseči samo v Jugoslaviji na svetovnoznani skakalnici v Planici.

Kaj smemo pričakovati od današnjih poletov?

Nov jugoslovanski in nov svetovni rekord, če bo vreme ugodno in če le ne bo prevelike smole. To za nam jamčijo imena tekmovalcev, ki so ta teden skakali in ki bodo zopet danes nastopili pred občinstvom. Konkurenca med našimi in nemškimi skakalci je namreč že tako velika, da s precejšnjo gotovostjo lahko računamo na nove rekorde. V petek so se Nemci približali dosedanjemu svetovnemu rekordu, ki ga brani Bradl, na 1 meter, saj so skočili 106 m, in zato ni treba biti človeku ravno prevelik optimist, če pričakuje, da bo danes Bradlov svetovni rekord s 107 m padel. In naši? Finžgar je že pri treningu postavil z znakmo 93 m nov jugoslovanski rekord; Zupan je pri 96 m sicer padel, a se je vendar močno približal 100 m. Sprito tega se kar ne moremo otresti misli, da se morda našim danes posreči doseči znakmo 100 m. Novšak, Zupan in zlasti Finžgar, ki bo danes zopet skakal, so prav gotovo resni kandidati za omenjeno mero. Bomo videli. Fantije, korajžno, želimo vam vso srečo.

Športni drobci

Letošnji spored srbske lahkoatletске zveze je precej bogat in obširen, kajti predvidenih ima nič manj kot 48 raznih prireditev. Od važnejših prireditev bi omenili naslednje:

30. marca prvenstvo Srbije v teku čez drn in strn.
6. aprila tek čez drn in strn na 7,5 km dolgi progi v Belgradu.
20. in 21. aprila mednarodni miting o priliki otvoritve igrišča SKJ.
27. aprila tek čez drn in strn Sofija—Belgrad v Sofiji.
31. maja in 1. junija mednarodni miting SKJ.
- 7.—9. junija mednarodni miting o priliki proslave tridesetletnice BSK.
- 5.—6. julija prvenstvo moštev Srbije (semif.).
20. julija finalno prvenstvo moštev Srbije.
- 9.—10. avgusta narodno tekmovanje za prvenstvo prestolnice (SAS).
30. in 31. avg prvenstvo posameznikov Srbije.
13. in 14. sept prvenstvo podmladka Srbije.
5. oktobra prvenstvo Srbije v šestorboju za seniorje in juniorje.

Dalje nameravajo izvesti troboj z Zagrebom in Ljubljano, v kolikor se upostavijo normalne razmere s Hrvaško atletsko zvezo. To tekmovanje za pokal Nj. Vel. kralja Petra naj bi se vršilo 2. septembra v Belgradu. Tudi balkanske igre imajo v svojem načrtu, ki naj bi se izvedle v Belgradu v prvi polovici oktobra, v kolikor bodo dopuščale razmere. Predvidena so še naslednja srečanja: Belgrad-Sofija, Ljubljana-Belgrad in Belgrad-Sofija.

Moselizha v Ljubljani ter mu predložil iobsežno spomenico o stanju trgovine v Sloveniji.

Uredba o popisu vseh zaloz pšenice v državi. Iz Belgrada poročajo, da je uredba o obveznem popisu vseh zaloz pšenice v državi že izdelana in da so jo merodajni faktorji že odobrili. Treba je izdelati samo še podrobna navodila za izvršitev uredbe. Šele po izvršenem popisu vseh zaloz pšenice se bo odredilo, katere količine pšenice je smatrati za presežke.

Uzance za trgovino s kožami. Urad za kontrolo cen izdeluje po poročilu iz Belgrada sedaj uzance za trgovino s kožami. Te uzance bodo enake uzancem, na osnovi katerih delajo sedaj v Zagrebu.

Uvoz parafina. »Jugoslovanski kurir« poroča, da bo v najkrajšem času prišlo iz Rumunije v našo državo 859 ton parafina za potrebe naše industrije in obrti. Rešiti pa bo treba vprašanje ključa, po katerem naj bi bila ta količina razdeljena med banovino Hrvaško in ostalo državo. V prejšnji partiji ni moglo priti do kompromisa, ker je banovina Hrvaška zahtevala zase 40% vse količine. Poleg tega so nam zagotovljene v Rumuniji še neke količine parafina.

Zdraviliška taksa v Toplicah na Dolenjskem je po odredbi bana g. dr. Natlačen določena za čas zimске sezone v dobi od 1. novembra do 1. aprila 1 din za osebo na 1 dan.

Nadaljnji uvoz avtomobilskih gum iz Francije. V mesecu januarju in februarju smo dobili dobili iz Francije v kompenzacijo za našo celulozo okoli 2200 komadov avtomobilskih gum. So pa še nadalje pogajanja, da bi dobili še okoli 2000 gum iz Francije zopet v kompenzacijo, vendar ne samo za celulozo.

Licitacije. Za 20. marec 1941 je razpisana I. licitacija za rekonstrukcijo državne ceste št. 2 Krška vas—Celje v Boštanj od km 29.379 do km 30.023. Proračunska vsota je 524.370,46 din. — Za 21. marec je razpisana I. licitacija za gradbo kamnitega obokanega mostu čez Dravo v Dravogradu na državni cesti št. 60. Proračunska vsota znaša 6.505.300 din. — Za 21. marec je razpisana I. licitacija za prevzem težaških, zidarskih, betonskih in železobetonskih del pri zgradbi okrožnega sodišča v Celju.

Borze

Denar

Dne 1. marca.

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 24.136 milij. din v primeri s 15.299, 14.39, 14.885, in 15.748 milij. din v prejšnjih tednih.

Živinski sejm

Na svinski sejem v Mariboru dne 28. februarja so pripeljali 111 svinj. Cene so bile naslednje: 5—6 tednov stare 16—190, 7—9 tednov 195—240, 3—4 mesece 265—440, 5—7 mesecev 460—790, 8—10 mesecev 800—110, 1 leto stare 1150—1900 din. 1 kg žive teže 13—17, mrtve teže 16—22 din. Prodanih je bilo 73 komadov.

ŠPORT

Prvenstvo Švice v hokeju na ledu si je letos osvojil Davos pred Curihom. Na tretjem mestu je Bern, na četrtem Grasshoppers, na petem pa Lausanne.

Sedanji predsednik finske vlade Rangell je obenem predsednik finskega olimpijskega odbora. Imenovan si je leta 1912 priobril prvenstvo Finske v troskoku, kar gotovo malokateri športnik ve, še manj pa, da je bil on prvi Fince, ki je preskočil znakmo 14 metrov.

Panameriške olimpijske igre. Poleg narodnega olimpijskega odbora, ki že obstoja v Združenih državah Severne Amerike, se snuje drugi odbor, ki si je nadel nalogo, da zastopa interese Zedinjenih držav v panameriških igrah, ki bodo meseca novembra v Buenos Airesu.

Nemčija : Švice v nogometu 9. marca. Nemška in švicarska nogometna reprezentanca se bosta srečali v nedeljo, dne 9. marca t. l., v Stuttgartu. — Nemški zvezni kapitan je že odredil 14 igralcev, iz katerih bo sestavljena reprezentanca.

Hrvatje so že dobili lahkoatletskega trenerja. Pred dvema dnevu je prišel v Zagreb Madžar S. Kaltenbach, ki bo prevzel vodstvo treningov hrvaških lahkoatletov. Kaltenbach je bil svoječasno dalj časa trener belgrajskih atletov, pri katerih je dosegel lepe uspehe.

Zmaga Punčeca in Pallade nad Španci s 3:2

V Barceloni sta naša dva teniška igralca Punčec in Palada premagala v prijateljski tekmi TC Barcelono s tesnim rezultatom 3:2, medtem ko sta v dvojicah nepričakovano izgubila napram Carlesu in Blanci. V singlu je Pallada izgubil napram Carlesu z rezultatom 2:6, 3:7, 6:4, 9:7, 9:7. Sele z zmago v zadnjih dveh singlih sta si izvojevala zmago za svoje barve. Punčec je prvi dan v prekinjeni igri premagal Blanco z rezultatom 4:6, 6:3, 6:4, 6:2, Pallada Blanco z rezultatom 6:4, 6:2, 6:1.

ZFO

III. orodno prvenstvo ZFO za leto 1941

III. orodno prvenstvo bo v soboto in nedeljo, dne 29. in 30. marca t. l., na Jesenicah v dvorani Krekovega prosvetnega doma. Tekmovalci so pri letošnjem prvenstvu razdeljeni v dva razreda, in sicer: v prvi razred, ki tekmuje v obveznih vajah za dvanajsteroboj na drogu, bradlji, konju in krogih ter v poljubni prosti vaji in v poljubnih vajah na drogu, bradlji, konju in krogih; v drugi razred, ki tekmuje v obveznih vajah višjega oddelka na drogu, bradlji, konju in krogih ter v poljubni prosti vaji in poljubnih vajah na drogu, bradlji, konju in krogih.

V soboto, 29. marca zvečer, so tekme v obveznih orodnih vajah za oba razreda, v nedeljo dopoldne 30. marca so poljubne proste vaje za oba razreda in poljubne orodne vaje za drugi razred, v nedeljo popoldne so pa poljubne vaje na orodju za prvi razred in ponovitev nekaterih poljubnih prostih vaj (samo za gledalce, ne pa za tekme).

O priliki popoldanskih tekem prireditelja jeseški Fantovski odsek in Dekliški krožek telovadno akademijo med posameznimi tekmovalnimi točkami.

Podroben raspis tekem, kakor tudi ostalo o letošnjem orodnem prvenstvu priobčimo tekom prihodnjih dni.

Mreže

za postelje dobite najceneje v Komenskem ulici št. 24 izdelovanje posteljnih aličnih višev.

Resne besede v resnem času

Pastirski pismi slovenskih škofov, v katerih se zrcalita sodobna zaskrbljenost in prava rešitev iz današnje stiske

Pastirski pismi slovenskih škofov, v katerih se zrcalita sodobna zaskrbljenost in prava rešitev iz današnje stiske.

Kakor vsako leto, tako sta tudi letos slovenska škofa izdala postni pastirski pismi za leto 1941. Postna pastirska pisma so posebej važna, ker pomenijo nekako središčno točko verske obnove v celotnem letu. Zlasti pa moremo upravičeno govoriti o važnosti navodil, ki nam jih dajejo oba slovenska vladiki, prav v teh letih vojne tegobe in okoliščin, glede katerih bi človek, ki ga ne razsvetljuje epizodna razodetih resnic, zdvojnili in se predal neki lažni neizbežnosti zunanjih dogodkov.

Brez Boga boljšega reda v Evropi ne bo

V pismu ljubljanskega škofa se razodeva osnovna misel o novem, boljšem redu, ki ga napovedujejo vodilni državniki in vojskovodje od vseh strani. Kakšen bo ta novi red? Točnega odgovora na to vprašanje nihče ne da. Vsi le trdijo, da bo novi red boljši. Mi pa dobro vemo, da je izven vsakega dvoma le to, da brez Boga ali celo proti Bogu novi red, ki naj se ustvari v Evropi, ne bo nič boljši, ampak slabši, mnogo slabši.

Karkoli že pride, potrebno je vedno to, da ravnamo po pravi vesti. Zato pa je treba vesti si pravilno vzgojiti. Na to je nekaj stare Rimljane opozarjal veliki apostol Pavel. V vesti, je zapisana božja postava. Vendar pa se more vesti moliti, vesti lahko, in tako postane človek časoma neobčutljiv in težko presoja, kaj je dobro in kaj hudo. Zato je treba vesti šolati, vzgajati in izpopolnjevati. Če danes opozarjamo na mnogotere zablode, tolikokrat slišimo odgovor: »Meni vesti nič ne očiata.« Ali je to mogoče? Glasu vesti končno ne bo mogel človek na noben način prevzeti. Prej ali slej se bo oglašala z vso neizprosno silo. Greh je le v tem, ker se človek nalašč ne pouči o božjih zapovedih in tako postane njegov greh ne le posledica slabosti, ampak zakrknjenosti, ki se mu ne v tem ne v onem življenju ne more odpuštili. Potrebno je torej, da si vesti tenkočutno vzgajamo in očistujemo. Potrebno je tudi, da se ne pustimo begati od ljudi, ki so od božje rešitve odpadli. Le na ta način bo zavladal v dušah ljudi mir, ki si ga danes želimo in ki nam ga more prinesiti le Kristus.

Sveta vera, naše največje bogastvo

Kakor je v pismu ljubljanskega škofa najbolj poudarjena misel o notranji skladnosti človeka kot temelju vsega našega mišljenja, hotenja in čustvovanja tako se iz postnega pisma mariborskega škofa dr. I. J. Tomažiča zrcali osnovna misel o veri kot temelju vsega našega mišljenja, hotenja in čustvovanja. Kakor je nekaj v davnih časih prerok govoril o temi, ki pokriva zemljo in o mraku, ki ovija narode, tako tudi mi lahko danes govorimo o veliki

temi, v katero so zašli evropski narodi. Toda, kakor je isti prerok jasno pokazal, od kje bo prišla luč, ki bo razsvetlila narode in njih voditelje, tako moremo tudi mi z neomajno gotovostjo pokazati na izvir tiste svetlobe, ki bo evropske narode zopet pripeljala k sreči in mirnemu sožitju. To je naša vera, ki nam je dana od Kristusa, Boga in človeka. Vendar je treba poudariti na osnovno pravilo: ne zadržuje le verovati, treba je tudi po veri živeti, treba je izpolnjevati zapovedi, ki nam jih vera podaja. In tu se nam nudi različno po vseh starostih po vseh stanovih in strokah število zapovedi, ki od njih bitno zavisi ves razlog pravega krščanskega življenja. In ob tem je podal mariborski škof vrsto praktičnih in jasnih navodil, mimo katerih bodo težko šli tako fantje, kakor možje, tako dekleta, kakor žene, tako etarčki, kakor otroci, ne da bi morali bistveno zamerjati iz njih vsebine in rasti v novo dobo, ki se nam napoveduje kot doba katoliškega preporeka, doba Katoliške akcije.

Velik uspeh Jugoslovancev v Clevelandu

Na mednarodni razstavi v Clevelandu so Jugoslovanci nastopili z enim najlepših programov

Nekak posnetek svetovne razstave v New Yorku v manjšem obsegu se je vršil v Clevelandu od 4. do 19. januarja 1941. Iz newyorške svetovne razstave so prepeljali 28 železniških voz raznih umetnin v vrednosti nad dva milijona dolarjev. Na razstavi so bile zastopane Avstralija, Brazilija, Češkoslovaška, Peru, Jugoslavija, Švica, Anglija, Belgija, Francija, Danska, Madžarska, Romunija, Irak, Libanon, Kanada, Nova Zelandija, Združene države, Turčija, Grčija in Poljska. Ameriško časopisje je z velikanskim navdušenjem pozdravilo program, ki so ga predvajali Jugoslovanci na tej razstavi dne 18. januarja. Več kot 9000 ljudi je bilo navzočih, ko so razne jugoslovanske skupine nastopale tako izobno, da so Američani pohvalili ta nastop kot enega najlepših, kar jih je bilo izvajanih na razstavi. Ob tej priliki je nastopil kot glavni govornik jugoslovanski poslanik dr. Konstantin Fotič, katerega je predstavil navzočim konzul dr. James Mally, ki je v lepo zamišljenem pozdravnem govoru podal kratko zgodovino ameriških Jugoslovancev, ki so s svojimi velikimi močmi mnogo doprinesli k razvoju Združenih držav. Poslanik dr. Fotič se je nato v angleškem in srbskem jeziku toplo zahvalil clevelandskim Jugoslovancem, ki so pomagali pri lepi razstavi umetniških del.

Iz programa naj omenimo le nekatere nastope: Z velikim navdušenjem so poslušali gđ. Vinko Ellesin, ki je pela krasne narodne pesmi ob spremljavi tamburškega orkestra Halik. Enako navdušeno je bil pozdravljen srbski pevski zbor Njegoš.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

Če nad vse važno vprašanje zanima vse, ki bolehalo ne estvi, katarja, ne pljučih, zastaralem kašlju, casuzenju, delgotrajni hripavosti in hrip, pa doslej niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami, izpod peresa gospoda dr. med. Guttmanna. Treba je pisati samo dopisnico (frankirano z Din 2-) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., BERLIN 619, Muegelstrasse 25-25-a

Oglas reg. od ministrstva socialne politike, sanitno oddelcie 5. br. 2416 od 12. XII. 1933.

Tako se nam ob teh pastirskih pismih spet odpira vprašanje, ki je bilo v vseh dobah in v vseh krajih vedno znova in znova na dnevnem redu: vprašanje, kako urediti človeško sožitje, da bo v njem človek deležen miru, ne pa sovraštva in bratrmor-nega uničevanja. In vedno znova in znova se ob tem vprašanju povračamo na isti odgovor: rešitev nam moreta dati le pamet in razodetje: pamet, ki se nam odraža v naši zavesti kot naravni glasnik božjih misli, to je vest, in razodetje, ki nam je dalo našo krščansko vero. Ko se bodo ljudje prepričali o tej resnici in bodo žnjo tudi prežeti, bodo ustvarjeni pogoji novega, boljšega reda.

naša prijetna dolžnost, da se mu kar najtopleje zahvalimo za veliko njegovo razumevanje dela za naš narod in našo domovino. Teden za tednom obiskuje razne naše prireditve, kjer navdušuje ljudi in jih vzpodbuja za nadaljnje narodno delo. Iskreno se zahvalimo tudi njegovim soprogi ge. Ivanki, ki mu je izvrstna sotrudnica pri težkem delu za izseljence in je našim ljudem v tujini v veliko pomoč tako z nasveti, kakor tudi dejansko. Gosp. konzul dr. Mally je tudi v odboru, ki je določen, da postavi meseca junija v kulturnem vrtu spominsko ploščo v spomin uredniku Alojziju Pircu. To bo bronasta plošča s Pirčevim reliefom in bo postavljena poleg Cankarjevega spomenika na kamenito steno. Veseli smo, da imajo naši izseljenci tako izbornega konzula. Čestitamo mu k sijajno uspelemu programu umetniške razstave v Clevelandu, prav tako pa tudi k njegovim lepim uspehom med našimi izseljenci.

V Prehranjevalnem odboru ni pekov

Kaj pravite, g. urednik, k včerajšnjemu članku v Vašem cenj. listu o sestavi prehranjevalnega odbora mesta ljubljane. Za pravilno funkcioniranje tako važne ustanove je potrebno, da sodelujejo vsi stanovi, ki so zainteresirani na pravilni prehrani prebivalstva v današnjih težkih časih.

Gotovo ste, g. urednik, opazili, da v tem odboru ni nobenega zastopnika pekovske obrti, ki je temeljni steber v prehrani prebivalstva vsake moderne države. Kaj pravite, kakšen greh si je napravil ta sicer uvaževani obrt, da je danes pri nas tako zapostavljen in na poti popolnega uničenja. Če imajo danes najrazličnejše ustanove in korporacije pravico do zastopstva v tej danes tako važni organizaciji — ima to pravico gotovo tudi pekovski obrt.

Če so že morali biti peki v stari Ljubljani obrtniki druge vrste, ko so jih »tunkali« v Ljubljano zato, ker so majhne žemlje pekli, naj bodo vsaj v sodobni Ljubljani enakopraven član modernih čevih in naj jih ne »spotunkajo« popolnoma zato, ker morajo peči koruzni kruh.

Elektrifikacija Dravskega polja

Dravsko polje je eno najlepših in najrodovitnejših krajev naše Slovenije, čez katero dominira častitljiva Pljuška gora. Prebivalci teh krajev so dokaj gospodarsko trdni in razumni, so željni tudi napredka, zato se že nad 20 let borijo za elektrifikacijo teh krajev, zavedajoč se, da elektrika prinese pošteno luč v hiše, napredek v kmetijstvu z izkoriščanjem tehničnih pridobitev, izboljšanje higijenskih razmer v hiši in družini, asanacijo vasi ter omogoča naselitev industrije in obrti med nami, ki smo v neposredni bližini Maribora in Ptujja. Zlasti pa potrebuje elektrifikacijo znamenita božja pot na Pljuški gori; tu sem prihaja letno nad 30.000 romarjev in izletnikov in vsako leto priredi izlete semkaj na Goro nad 60 raznih šol, potem koliko tujcev in tudi inozemcev prihaja semkaj občudovat zgodovinsko svetišče in lepoto narave. Toliki romarji, izletniki in tujci pa nimajo ponosni postene luči in da ne govorimo o drugih nedostatkih; je namreč čudno videti, da se ob shodih gnete okrog cerkve in po trgu na tisoče ljudi, pa vse brez razsvetljave; razen tega ni na Pljuški gori pitne vode, kar je silno hudo v poletnih mesecih in ko prihajajo izletniki in romarji. Ko bo pa prišla elektrika, bo Higijenski zavod v Ljubljani zgradil vodovod. Imamo na Pljuški gori Zdravstveni dom, pa kaj bo ta, ko nima ne vode, niti kopalnice. Razvoj industrije v teh krajih, zlasti v Majšperku, je močno odvisen od napeljave električne energije. Zato se zavedamo, kako ogromnega pomena je napeljava elektrike za Dravsko polje in Pljuško goro.

Na mnoge prošnje in intervencije je elektrarna Fala v Mariboru že načelno pristala, da zgradi daljnovod od Rač preko Cirkovcev, Sv. Lovrenca do Pljuške gore. Zdržna elektrarna v Ptujju je potem pripravljena izgraditi lokalna omrežja in izvesti napeljavo, in to s prispevki interesentov, podporo banovine in podporo zadruge same.

Obrabamo se danes na vse odločujoče činitelje, zlasti na bansko upravo, elektrarno Fala, Zdržno elektrarno v Ptujju, s prošnjo, da se takoj prične z delom za elektrifikacijo teh krajev, ker so vsa pripravljana dela že končana in predpisani prispevki tudi že pobrani, da tako tudi prebivalci Dravskega polja pridemo že enkrat do toliko zaželene in potrebne elektrike.

Vojnim oškodovancem

Odbor vojnih oškodovancev dobiva pogo. in ponovno pisma, s katerimi se vojni oškodovanci bridko pritožujejo, da še ni rešeno vprašanje odškodnine za škodo, prizadeto jim pred več kakor 20 leti v zadnji svetovni vojski, in odločno zahtevajo pojasnila o sedanjem stanju te za nje važne zadeve. Naravno je to nepovoljno razpoloženje teh nesrečnih vojnih oškodovancev, ki še danes trpe na posledicah vojne, in čim dalje tem težje čakajo na odškodnino, posebno pri sedanjih draginjah in v sedanjih razburjenih in negotovih časih, zaradi česar je postala zelo nujna rešitev njih odškodninske zadeve. Zato se je podpisani odbor ponovno ustno in tudi pisмено obrnil na merodajne osebe za rešitev te vojni oškodninske zadeve. Ljubljanski in mariborski odbor vojnih oškodovancev sta poslala tudi visokemu kraljevemu namestništvu prošnjo za končno rešitev uredbe za likvidacijo in plačilo vojnih odškodnin predloženo gospodarskemu finančnemu odboru. Podpisani odbor ima utemeljeno nado, da pride do te rešitve navzlic izrednim razmeram, povzročenim po sedanjih vojski, ki so gotovo tudi vplivali na to, da zadeva vojne oškodnine še ni rešena. Podpisani odbor ne bo miroval, dokler ne dobe vojni oškodovanci odškodnine za vojne škode, kakor so jo dobili oškodovanci v drugih evropskih državah in pri nas vojni oškodovanci iz bivše Srbije in Črne gore. Toliko v vrednost vojnim oškodovancem! — Odbor vojnih oškodovancev.

F. S. Finžgar

Pod svobodnim soncem

To priljubljeno slovensko zgodovinsko povest bomo začeli priobčevati prihodnjo nedeljo, dne 9. marca 1941

v slikah

v slikah

Zato naročite „SLOVENCA“

Po slovenski domovini

Dol pri Ljubljani

Danes popoldne ob pol 4. priredi Fantovski odsek s sodelovanjem Dekliškega krožka v Prosvetnem domu v Dolu prvo javno telovadno akademijo z zelo bogatimi sporedi. Ob tej priliki praznuje Fantovski odsek v Dolu 10 letnico ustanovitve odseka. Bilo je spomladi leta 1931, ko je bila naša mladina po razpustu Orlovške organizacije brez vsake svoje organizacije. Vsem je še dobro znan obupen položaj naših organizacij v polpretekli dobi, ko so morali naši fantje v katakombe zato, ker so hoteli ostati zvesti svojim načelom. Toda zaradi tega naši fantje niso klonili. Na kresni dan leta 1935 je zopet zaživel naš odsek plodono življenje. Sledeč vzorom svojih velikih prednikov stopa tudi danes pogumno naprej. Ob svoji desetletnici vabi vse prijatelje od blizu in daleč, da ga na ta radosten praznik obiščejo.

Bled

Društvo rokodelskih obrtnikov na Bledu sporoča, da bo imelo občni zbor v nedeljo, 2. marca, ob 9. dop. v prostorih Hranilnice in posojilnice za Bled in okolico.

Škofja Loka

Prenovljeni križev pot v župni cerkvi. Dosedanji križev pot je leta 1879 izgotovil za župnikovanja Blaža Sokliča dunajski akademski slikar Jožef Plank za 1000 goldinarjev. Loški križev pot je tedaj stal skupaj 2000 goldinarjev. Največji dobrotnik je bil Janez Molinaro, ki je sam prispeval 1400 goldinarjev. Z ob časa pa je slike kot okvirje tako razjedel, da se je sedanji župnik g. svetnik Jernej Podbevšek odločil, da se križev pot popolnoma prenove. Slikarska dela je lepo izvršil domačin, akad. slikar Tone Mihelič, ki je tudi naredil načrte za okvirje, ki jih je v splošno zadovoljstvo izvršila tvrdka Bor (Pavel Obersnel) iz Šiške. Seveda pa so bili precej veliki stroški, ki še niso vsi kriti, zato bo treba še velikodušnih dobrotnikov. Blagoslovitev bo danes popoldne ob 2., ki jo bo izvršil p. dr. Modest Novak iz Ljubljane.

V slovesnem sprevodu bo 28 fantov preneslo slike iz župnišča v cerkev, kjer se bodo slike obesale, istočasno pa se bodo milice posamezne postaje. O prehrani v sedanjih časih bo predaval v petek (ne v četrtek), dne 7. marca, zvečer ob 8. v Društvenem domu predsednik banovinskega prehranjevalnega zavoda gosp. minister Franc Snoj. K aktualnemu predavanju vabimo vse brez razlike.

Dobrova pri Ljubljani

Dasi tudi nas tlači teža današnjih dni in nas muči skrb pred negotovo bodočnostjo, je v nas še precejšnja porcija smisla za izobrazbo in duševni napredek. Krajevna društva si kar podajajo kljuko v Cerkvenem domu ter se skušajo, kdo bo s svojo prireditvijo bolj uspel. Najbolje se navadno odrežejo naši gasilci in to radi svoje discipline in spretnega vodstva. Danes bodo pokazali pretresljive posledice razrvane družine, ki jo ima na vesti kralj »Alkohol«, v Finžgarjevi tragediji »Razvalina življenja«. Da bo imel vsak Dobrovčan videti to lepo igro, se bo igrala danes dvakrat, t. j. ob 3 in ob 8 zvečer. — Vodstvu gasilskega društva pa je na srečo tudi: skrb za izobrazbo njegovega članstva. Hvalevredno je, da prireja v toku enega leta že drugi samaritanski tečaj, ki ga vodi nesebični in priljubljeni domači zdravnik g. dr. Puc. — Za izobrazbo in vzgojo pa se posebno v zadnjem času odlično brigajo »Knjižnice«, ki v luči verskih načel govore zelo spretno in priklupno o vseh mogočih vprašanjih, ki zadevajo duševno rast sodobnega človeka. Salezijanski očetje iz Rakovnika jih pošiljajo vsakih 14 dni nad 130 v našo faro, kar dokazuje, da v verskem čustvovanju nismo na zadnjem mestu. Priporočamo jih vsem, zlasti staršem, ki jim je mar duševna rast družine!

Blatna Brezovica

V nedeljo, dne 16. februarja, je prostovoljna gasilska četa uprizorila na odru gasilskega doma dramo v treh dejanjih »Gozd«. Igra je sicer prevod iz srbohrvaščine in kaže bolj južnjaške čustvene tipe, vendar so jih naši igralci izvrstno pogodili, ker je bila igra nad vse skrbno pripravljena. Posamezni igralci so se z vso dušo poglobili v svoje vloge in jih podali zares življenjsko. Ljudje so do zadnjega kotička napolnili dvorano in z razumevanjem sledili igri do konca ter s tem dali priznanje igralcem. Zeleni bi še več tako dobro naštudiranih iger. Z omenjeno dramo bomo gostovali na Vrhniki dne 9. marca ob 8 zvečer v dvorani Prosvetnega doma.

Kranj

Sneguljčica danes zadnjikrat! Vstopnina znižana.

Sneberje-Zadobrova

Dramatični odsek Pevskega društva Sneberje-Zadobrova uprizori danes krasno dramo »Roza Jelodvorska« v petih dejanjih. Začetek ob pol 4 popoldne. Prihodno nedeljo, dne 8. marca pa ponovimo dr. Doboviško »Radikalno kuro«. Začetek ob isti uri. Vstopnice v predprodaji pri tov. Avsiču. Vljudno vabljeni.

Begunje pri Cerknici

Pri nas je današnja nedelja posvečena de'1 za dober tisk. Imenuje se tiskovna nedelja. Poleg dveh cerkvenih govorov o tisku bo dopoldne in popoldne predavanje s skioptičnimi slikami o tisku. Vsi vljudno vabljeni.

Stična

V baziliki ZMB bo danes ob 9 sprejeta v katoliško cerkev družina Valenta Stefana iz Osijeka sedaj na Planini pri Stični. Sv. krst bodo prejeli še oče, mati in najstarejša hči, prvo sv. obhajilo isti trije in najstarejši sin, zakrament sv. birme bo prevzeli škof dr. Rožman podelil staršem, 4 sinovom, 3 hčeram razen dveh najmlajših sinov. Želimo jim gorečnost in vztrajnost!

Novo mesto

Telovadno akademijo, ki obsega 14 točk, prireditelja novomeško fantovsko in dekliško okrožje v nedeljo, 9. marca, točno ob treh popoldne v Katoliškem domu v St. Petru. Program je pester in bogat. Svoje lepe vaje bodo pokazali člani, članice, mladi, gojenke, mladenke in naraščaj. Posebna točka programa so »Slovanski ples«, ki jih bodo izvajale članice v narodnih nošah. Prijatelji naše mladine, napravite v nedeljo izprehod v St. Peter, obiščite akademijo, pokažite s svojim obiskom, da znate ceniti mladino, njeno delo in njen trud!

Iz seje okrajnega prehranjevalnega odbora. Na seji se je obravnavala prošnja uprave jetnišnice v Novem mestu, ki prosi, da se ji prizna za vsakega jetnika mesečno 5,70 kg krušne moke namesto 4 kg. Sklenjeno je bilo, da se bo tozadevno informiralo pri Prevodu in potem v smislu njegovih

navodil postopalo. Nadalje se je ugotovilo, da je v novomeškem okraju pričelo občutno primanjkovali koruze, ki tvorijo glavno prehranjevalno sredstvo. Sklenilo se je ponovno urgirati pri Prevodu, da bo čimprej podeželskim občinam nakazal potrebno naročeno koruzo. Nakaznice za moko in kruh, katere so prejele stranke za mesec februar, veljajo do 5. marca. Vsi trgovci bodo morali tedaj do tega časa izdajati moko na februarске nakaznice. Sklenilo se je nadalje tudi to, da se nekaterim občinam povišajo kontingenti, ki so bili določeni za januar, ker se je izkazalo, da so bili prenizko določeni. Prav tako se je sklenilo, da se do poedinim občinam pšenica namesto moke. Te občine bodo seveda poskrbele za mletje v domačih mlinih. Moka ničlarica, katero dobivajo bolniki, bolnice, pekarije in gostinski obrati, je bila razdeljena iz kontingent, ki je bil za to določen.

Letošnji predpust je bil v Novem mestu precej soliden. Običajne zabave in plesne prireditve so odpadle. Splošna draginja, na drugi strani pa pomanjkanje sta povzročila, da so se ljudje v svojih izdatkih, zlasti nepotrebnih, do skrajnosti omejili.

Nabavna in prodajna zadruga, ki se je pred kratkim ustanovila v Novem mestu, je pričela s svojim poslovanjem. Uradne prostore ima zaenkrat v posebni sobi v poslopu Ljudske posojilnice. — Uraduje vsak dan dopoldne.

Kočevje

Slovensko prosvetno društvo je vprizorilo na pustno soboto in pustno nedeljo Gogoljevo komedijo »Zemitevc«. Sobotne prireditve so se udeležili predvsem številni predstavniki slovenske javnosti in meščani, ki z razumevanjem podpirajo vsako slovensko stvar na Kočevskem. Nedeljsko prireditev pa so obiskali poleg drugih naši rudarji in člani prosvetnih društev iz Mozila in Stare cerkve. Igralci so pod vodstvom režiserja g. Lazarja igro prav skrbno naštudirali in res dobro podali, posebno Podkolesin, Kočkarov in Tekla. G. režiserju se Prosvetno društvo najlepše zahvaljuje za narodno in kulturno delo, ki ga vrši z režijo akademij in iger.

Slovenski dom v Kočevju. Slovensko prosvetno društvo uživa gostoljubnost mestne ljudske šole in ima večino svojih prireditev v njeni dvorani. Vendar je to samo zasilna rešitev vprašanja društvenega prostora. Lastni dom — to mora biti vodilna misel ne samo članov zadruga »Slovenski dom v Kočevju«, ampak vseh kočevskih prosvetarjev.

Stara cerkev. Prav živahno deluje naše Prosvetno društvo pod vodstvom g. kaplana. Dekliški krožek je priredil igro »Začarani svet«, ki je zelo ugajala. Obisk društvenih članov in prijateljev iz Kočevja in Mozila na tej prireditvi pa kaže, kako vzajemno delujejo ta tri društva. — Dekleta iz Stare cerkve imajo zdaj večmesečni tečaj za narodno vezenine.

Mozelj. Agilni Mozeljčani, ki že imajo svoj Prosvetni dom, pa so doma igrali veseloigro »Pričarani ženini« ki so jo na pustni torek ponovili v Kočevju. S svojo živahno igro so pridobili vse občinstvo, ki se bo vedno rado udeležilo vsake njihove prireditve.

Gospodinski tečaj. V začetku marca se bo pričel v Kočevju trimesečni gospodinski tečaj, ki ga bo priredila banovina v prostorih Dijaškega doma. Ker v Kočevju že silno dolgo ni bilo nikakega gospodinskega tečaja, vabimo slovenska dekleta, da se čimprej priklase v zavodu za slepo deca.

Krško

V sredo smo spremili k večnemu počitku Josipa Pirca, uglednega posestnika in gostilničarja iz Pijavškega, večletnega obč. odbornika in člana sedanje občinske uprave. Bolehal je na želodec in bil od jeseni stalno na bolniški postelji. Umril je 25. t. m. v 67. letu starosti. Naj v miru počiva! Svojem naši iskreno sožalje. — V okviru predavanja, ki jih organizira Dekliški krožek za žene krožek za žene in dekleta, bo imel danes ob 10 v prosvetni dvorani zdravniško predavanje tuk. primarij g. dr. Julij Murgel.

Čatež ob Savi

Lep pustni večer smo imeli letos v vasi Čatež, ko je vsa vasi in župna cerkev zažarela v električni luči. Dolgo časa smo premišljevali, kako bi prišli do električne razsvetljave, nazadnje pa so se odločili tukajšnji posestniki gg. Franc Zevnik, trgovca Los in bivši župan Tomšič, da so najeli potrebno posojilo za razsvetljavo. Predvsem smo hvalični kr. banski upravi za podporo, nadalje KDE za hitro napeljavo in točno inštalacijo. Kar pa zadeva razsvetljavo župne cerkve, gre v prvi vrsti zahvala g. A. Tonejeu, lastniku kavarne »Evropac« v Ljubljani, ki je daroval tri velike lestenice in osem kandelabrov po tri obločnice, tako da bo naša cerkev najbolj bogato razsvetljena daleč na okoli. Končno bodi izrečena najprisernejša zahvala tukajšnjemu občinskemu odboru, ki je daroval znatno vsoto za inštalacijo električne luči v župni cerkvi. Inštalacijska dela v cerkvi in v župnišču je točno izvršila tvrdka Pavel Pintarič iz Brežic, ki ima svojo glavno delavnico v Mariboru.

Litija

Krajevna Unija za zaščito dece je bila te dni ustanovljena tudi pri nas. Gotovo je, da je bila to organizacija pri nas zelo potrebna, saj je naš kraj industrijskega značaja s številnimi družinami. Večina staršev je tako zaposlenih v rednih razmerah, da ne more za svoje otroke dovolj skrbeti. Tu bo novo društvo našlo mnogo dela. Ima pa še mnogo širši delokrog: materam pomaga ob rojstvu, siromasnim novorojenčkom nudi prvo perilo in opremo, za mater in otroka skrbi še dalje z nasveti in podporami, za siromasno deca se briga dokler ni odrasla nevarnostim. Tega smo potrebni v polni meri tudi pri nas.

»Slovenski dom« boste od 1. marca dalje lahko kupili pri raznašalcu. Vabimo vas, da segate po našem najboljšem popoldnevniku, ki je zelo informativen.

Trebnje

Občinska uprava je izdelala osnutek občinskega preračuna, preračuna ubožnega sklada, veterinarskega sklada in sklada ljudskega dela za l. 1941. Preračunski osnutki so razgrnjeni na občini vpogled občinstvu v občinski pisarni skozi dobro petih dni, in sicer od 3. do 7. marca 1941. Vsak član občine kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje neposredni davek od imetja v občini, ima pravico napraviti svoje pripombe k osnutku preračuna v gornjem roku.

Pri pošti Trebnje je nastavljen novi selski pismošoj g. Berčon Franc. Pošto direkijo naprošamo, da obdrži vse štiri pismošoje, ker samo trije nikakor ne zmorejo redne dostave poštnih pošilk po tako razsežnem in gosto naseljenem okolišču, ki obsega 60 vasi. Pri tem je

Vsak reden naročnik „Slovenca“ je za primer smrtne nesreče zavarovan za 10.000 din! Plačujte naročnino naprej!

Zahvala

Moj oče, CVETKO IVAN, posestnik, izdelovatelj sekir, lopat, krampov itd. v Kamni gorici št. 72 je dne 2. decembra 1940 umrl na posledicah nesreče, ki se je dogodila 30. novembra 1940 pri spravljanju drv.

Ker je bil moj pokojni oče dolgoletni naročnik »Slovenca«, ki je naročnino za list redno plačeval ter jo imel tudi na dan nesreče za tekoči mesec poravnano, mi je kot dediču pripadla pravica do

nezgodne podpore v znesku 10.000 din

Uprava »Slovenca« v Ljubljani mi je socialno podporo za primer smrtne nesreče brez vsakih odbitkov in brez odlašanja izplačala.

Upravi »Slovenca« v Ljubljani se za takojšnje izplačilo podpore javno zahvaljujem. Istočasno vsem priporočam, da postanejo naročniki »Slovenca«, ki jim bo v primeru nesreče nudil visoko nezgodno zavarovanje.

V Kamni gorici, dne 9. februarja 1941.

CVETKO FILIP
Kamna gorica

Naročite „Slovenca“ takoj!
Najboljši slovenski dnevnik Vam bo zvest prijatelj
in dobrotnik v primeru smrtne nesreče!

Rečica ob Savinji

Katoliško izobraževalno društvo na Rečici ob Savinji priredi v Društvenem domu v nedeljo 2. marca t. l. ob 3 popoldne narodno igro »V goških plazovih« v 7 slikah. Igra, ki je dramatizacija po povesti pisatelja Slavka Savinška, prikazuje življenje obmejnih tihotapcev, ki se z neko mladensko prešernostjo spuščajo v nevaren posel, se končno po nesreči bližnjega vnesejo in zopet primajo za kmetosko delo na domači grudi. Ker je igra dober nauk in navod k ljubezni do svoje zemlje, priporočamo kar najvljudnejše obisk k izvedbi te igre z željo, da se naš narod poprime tega, kar mu je Bog naklonil z rodovitno zemljo.

Sv. Miklavž nad Laškim

Vse katoliško misleče fante in pa tudi možje se vabi na ustanovni občni zbor Fantovskega odseka v Sv. Miklavžu nad Laškim, ki bo v nedeljo, 9. marca, tako po sv. maši ob 11 dopoldne v prostorih osnovne šole.

Dobova

Zdravstveni tečaj za žene in dekleta v Dobovi se je v petek, 21. februarja zaključil. Udeležba na tečaju je bila odlična, 120 žena in deklet na vsakem predavanju, kar je menda tudi rekord. Predaval je okr. san. referent g. dr. Černele in zaščitna sestra iz zdravstvenega doma iz Brežic. Predaval se je o negi dojenčka in otrok sploh, o ženskih boleznih in o higijeni žene. Vidi se, da so tudi naše žene in dekleta znatiželjne in da gredo s časom naprej.

Ustanovni občni zbor poverjenišтва Kluba železničarjev JRZ v Dobovi se ne vrši 2. marca, temveč 9. marca ob 14 pri A. Katiču v Dobovi. Vabljeni vsi člani kluba od Videm-Krškega do Sav. Marof.

Izpod Ptujске gore

Cirkovce. V četrtek smo pokopali Tomaža Dreviška, p. d. Boštjanovega očeta iz Mihovca. Bil je ugleden gospodar in daleč na okrog spoštovan mož. 14 parov je letošnji predpust sklenilo zakonsko zvezo. Na gostiji županove hčerke Marije Lah z Antonom Unuk, posestnikom z Vrhlohe, so veseli svatje zbrali za novo bogoslovje v Mariboru 500 din. V petek zjutraj po polnoči je zopet gorelo v Šikolah, pogorelo je dvema gospodarjema. Ogenj je najbrž podtaknila zlobna roka.

Rogaška Slatina

Danes se je v cerkvi sv. Križa pri Rogški Slatini slovesno pričel sv. misijon, ki bo trajal ves teden. Vodio ga očetje frančiškani. Misijonske pobožnosti bodo dnevno ob 6 zjutraj, ob 10 dopoldne in ob 3 popoldne. Popoldne bodo prve dni stanovski nauki, zjutraj in dopoldne so pa pobožnosti za vse stanovce. Dobri Križevljani se sv. misijona vesele in bodo prav gotovo trikrat na dan napolnili mogočno farno cerkev. Jutri dopoldne in v torek zjutraj se bo vršila otroška misijonska pobožnost.

Sv. Peter pri Mariboru

Prosvetno društvo vabi svoje članstvo, podpornike in prijatelje na letni občni zbor, ki bo prihodno nedeljo popoldne po večernicah v običajnih prostorih. Na sporedu je predavanje ravnateljja g. Richterja iz Maribora.

Poroke. Zakonsko zvezo so sklenili: Jože Stromažar, deloven član naše gasilske čete z Matildo Krajnc, hčerko cerkovnika Górske cerkve. Andrej Krapšec, delavec, z Marijo Ganzer iz Metave. Adolf Sande, trgovec in tajnik domače gasilske čete, z Ido Tkavc iz Laporja, ki je nečakinja rajnega tuk. župnika. Vsem mladim parom mnogo božjega blagoslova!

Nedeljsko branje

KATJA RIHAR:

Cerebroradium

Prostorna dvorana se je napolnila. Prišli so učenjaki iz vseh krajev sveta. Bili so to mrki, zamišljeni, resni severnjaki in živahni, zgovorni južnjaki. Prišla sta celo dva ministra domače dežele, minister notranjih zadev, Ramani in Aragon, minister vojne in mornarice. Tudi več denarnih velikašev se je nabralo.

Iz oči mlajših prišlecev je vidno odsevala radovednost, pomešana z malce prikritim posmehom, starejši, sivobradati možje pa so mirno zrl predse in, sedeč v udobnih stoli, razmišljali o neki skrivnostni novi iznajdbi, zaradi katere so se zbrali tu in o kateri naj bi izrekli svoje končno mnenje.

V kotu dvorane je bil postavljen majhen podij, na katerem je stala miza in na njej zaboj v velikosti četrmetrske kocke, a zaenkrat še pokrit s črnim suknom.

Skozi stranska vrata je vstopil izumitelj, inženir Gran. Srednjevelik, suh človek, z obrazom kakor ga vidimo včasih pri svetnikih-asketih na srednjeveških slikah. Čeprav je bil oblečen v salonsko obleko, mu je bilo videti, da je kaj malo vajen take družbe. Nerodno in v zadregi se je priklonil.

Stoječ na podiju ob svojem izumu, pa se je hitro zbral in začel:

»Gospoda, preden vas seznamim s svojim izumom, zaradi katerega sem se vas drznil sklicati, moram povedati nekaj uvodnih besed.

Mi vsi se zavedamo, da drvi človeštvo v strašno propast. Marsikak površnež bi dejal, da sta temu vzrok preveč razvita kultura in civilizacija. Mi vemo, da imata ti dve le namen, osrečiti človeštvo. Krivda leži drugod, namreč v človekovem značaju, v njegovih lastnostih, kot so sovraštvo, zavist, sebičnost, prekomerno slavoželje in druge slabe strani ki so za mirno medsebojno sožitje prava poguba. Zlo je prepredlo ves svet kakor silna pajčevina, iz katere se ne more več izmotati. Dobrota in resnica sta le še zrnca, ki neskalski in brez koristi ležita v naših srcih.

Kako pomagati človeštvu, da ne pogine v zlu in medsebojnih borbah?

Izkušnja nas uči, da ima zla misel demonško privlačno moč, ki je mnogo močnejša od dobre. Misi je gospodar, beseda, pogled, dejanje so le njene sluge. Kdor hoče izkoreniniti zlo, mora preprečiti zle misli, ki izvirajo iz bolnih možganov.

Kako, boste vprašali! Vse lepe besede o pravi vzgoji in srčni kulturi so danes bob ob steno. Moderne pridobitve v kemiji, tehniki in drugih znanostih se rabijo po večini le v zlo in nesrečo posameznika in celih narodov. Ker je pač zla misel, ki jih uporablja kot svoje orodje!

Če zle misli ni mogoče uničiti z duhovnimi vrednotami, uničimo jo z njenim lastnim orodjem, s tehniko in kemijo!

Ves prežet od te misli, sem se zaprl v svojo delavnico in delal, preizkušal. Najlepša leta so mi ginevala sredi brezupnih poizkusov. Zbolel sem od pomanjkanja, a popustil nisem. Zdelo se mi je, da me žene neka tajna sila. Končno je bil moj uspeh kronan.

Gospoda, iznašel sem novo snov, ki prav tako uničuje v možganih posameznika in mase zle in kvarne misli, kakor uničuje radij rakaste tvorbe na telesu. Imenoval sem svoj izum »cerebroradium«.

»Nemogoče,« je završalo po dvorani.

»Ha, ha, ha, kakšen smešen šarlatan,« je zaklical nekdo v ozadju dvorane. Bil je to nekdanji Granov sošolec, tehnik Špacapan, ki ni privoščil tovarišu takega uspeha. Sam je še vedno na tihem preizkušal svoj »perpetuum mobile«, a je bila vedno kakšna nova napaka zraven.

Gran se ni zmenil za medklice. Odstranil je črno suknjo z aparata in njegove suhe, poduhovljene roke so pobožno objele svetlo-pološčeno skrinjico, ki je bila še najbolj podobna radioaparatu, le da je imela več prečudnih gumbov in vzvodov na svojem površju in se je dala cela prednja stran odpreti.

Vsi so zadržali dih in nekaj minut je vladala popolna tišina.

Gran je pomišljal, na kom naj bi najbolj učinkovito preizkusil svoj izum. Prav tisti hip pa so se začeli od zunaj z ulice divji kriki, ki so naraščali in prihajali bližje in bližje, dokler ni razgrajanje obstalo vprav pod okni dvorane.

Levičarska stranka je demonstrirala za vojno proti sosednji državi in trčila prav tu na drugo skupino, ki je bila za mir.

»Gospoda,« je zaklical Gran v splošno zmedo, ki je nastala med učenjaki, »evo vam najlepše prilike, da vam dokazem resničnost svoje iznajdbe.«

Pograbil je svoj aparat in stekel z njim na balkon. Že je spodaj množica dvigala orožje. Začuli so se streli in klicanje na pomoč.

Gran je naslonil aparat na ograjo balkona, odprl prednjo stran in jel hitro premikati razne gumbe in vzvode na gornji strani.

Nekaj, kakor hladen zrak je sikalo iz črne skrinje. Svetla kovinasta puščica je jela krožiti v smeri spodaj ležeče ceste ter krožila hitreje in hitreje.

In, o, čudol! Prej razbojniki, docela poživljeni ljudje so namah prenehali s kričanjem. Tisti, ki so orožje že naperili na svoje nasprotnike, so ga kakor na povelje spet spravili, začudeni nad tem, da ga sploh drže v rokah. Jeli so se smehljati in mirno pogovarjati in so v gručah in posamezno odhajali domov. V desetih minutah je bila ulica spet mirna in prazna.

Gran in njegovi kritiki so se vrnili v dvorano, vsi globoko prevzeti nad tem čudežnim učinkom.

Ko se je spraševanje nekoliko poleglo, je izumitelj nadaljeval:

»Videli ste samo del aparatovega učinkovanja. Prav tako deluje na posameznika. Treba je le obrniti drugi vzvod in naperiti puščico na čelo dotičnega.«

Oglasil se je sivobradi minister Ramani:

»Ali je mogoče z vašim aparatom nadzorovati

zloince? Ali učinkuje aparat trajno in na daljavo?»

»Vse to bo mogoče,« je odvrnil Gran, »toda v vseh smereh izum še ni izdelan, ker mi je doslej manjkalo sredstev. Sedaj, ko ste videli prvi učinek, se bo gotovo našel kdo, ki bo moj izum financiral. Potem mi bo mogoče izdelati za policije posebne aparate. Vseh ljudi trajno nadzorovati ne bo mogoče, pač pa sumljive in k zločinu nagnjene. Policijski arhivi bodo morali imeti zbirke rentgenskih fotografij zločincev in možganov, prav kakor imajo danes zbirke prstnih odtisov. Potom cerebroradia in posebnih televizijsko-magnetičnih sil bo mogoče spraviti te rentgenske posnetke v zvezo s pravimi možgani zločinca, ne da bi ta vedel za to. In to tako, da bodo posebne kazalke pokazale na fotografijah, kateri del možganov pravkar najbolj deluje. Bele kazalke bodo kazale dobre, a rdeče zločinske misli. Kazalke same bodo v zvezi s peresom, ki bo risal kri-

Granov izum je sijajno prestal svoj krst. Dva finančnika sta se ponudila, da ga z vsemi sredstvi podpreta in minister Ramani je obljubil odkupiti njegov izum.

Samo minister vojne in mornarice je molčal in si grizel blede ustnice.

Prihodnje dni so bili vsi časopisi polni o skrivnostnem izumu. Tuje države so poslane zastopnike, da naročijo Granove aparate.

Od tega je preteklo štirinajst dni...

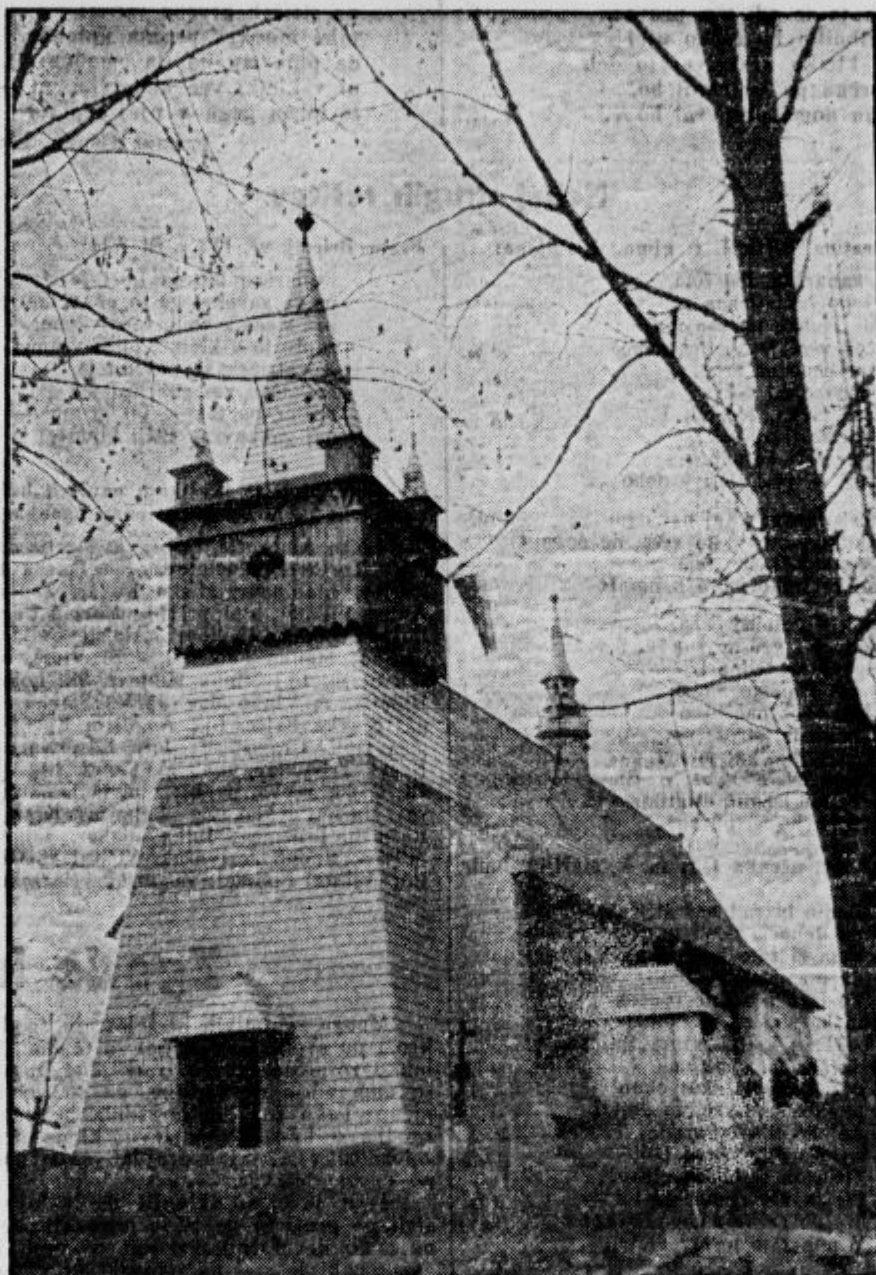
V kabinetu vojnega ministra je sedel Špacapan.

Sam se gotovo ne bi spomnil tistega poizkusa z njim, a so mu drugi povedali o njem. Od tedaj ni mislil na drugega kot na tisti zasmeh in popoln poraz. Sklenil je, da se bo strašno maščeval.

Minister Aragon je bil njegov daljni sorodnik. Špacapan je dobro opazil, da tudi on ni kaj navdušen za novi izum, zato je sklenil, da ga pridobi na svojo stran.

Ko sta si sedela nasproti v ministrovem kabinetu, se ga je Špacapan kar naravnost lotil:

»Vi kot minister veste, da je naša država na višku vojne tehnike. Imamo največje tanke,

Zanimiva cerkva na Slovaškem. Lesena katoliška cerkev v vasi Oravki pod Babjo Goro na Slovaškem, spada med najlepše cerkve te vrste v severni Slovaški.

viljo, oziroma stopnjevanje zlih misli in nagibov. Z enim samim potegom na aparatu bo mogoče zle misli uničiti za daljšo dobo, preden bo zločin storjen. Tako si bo država lahko prihranila ogromne stroške za kaznilnice, poboljševalnice in druge take zavode. Sodnije bodo reševale le manjše spore. V primeru vojne razdraženosti bo mogoče ljudi v hipu pomiriti, kakor ste pravkar videli, pa najsibodo to domači državljani ali sovražniki, ki bi pridrli čez mejo. Tako bodo tudi vsi stroški za oboroževanje nepotrebni. Ljudje se bodo lahko posvetili mirnemu delu in lastni sreči.

Vsi so vstali s stolov, toliko je bilo navdušenja nad Granovo razlago. Toda vse je prevpil Špacapan:

»Protestiram, to je zločin proti svobodi človeške volje! To se pravi zmehanizirati človeka. Kje ostane potem njegovo dostojanstvo in svobodna odločitev? Še huje! Doslej je bil človek gospodar stroja, po Granovem izumu naj bi stroj zavaladal človeku, gospodarju vsega stvarstva!«

»Kaj se po nepotrebnem razburjate,« je nevoljno dejal minister Ramani. »Ali nismo že davno sužnji stroja, to je tehnike, kemije in drugih pridobitev. Če je doslej tehnika uničevala v nas dobro, naj ga odslej pospešuje. Jaz v polni meri odobravam izum. Še vedno nam ostane dovolj svobodne volje!«

Le malo jih je bilo, ki so pritrjevali Špacapanu. Med njimi je bil minister Aragon.

Nastal je pravi prepir med prisotnimi. Najhuje je divjal Špacapan, ki je bil ves divji od zavisti, da je Granu le uspelo. Od jeze ves zaripel v obraz je krilil in mahal z rokami, da so se mu bližje stoječi kar umikali.

Tedaj je napravil Gran drugi poizkus. Potegnil je na aparatu za neki vzvod in naperil puščico v smeri Špacapanovega čela.

Temu je namah zmanjkalo besed. Ustja, ki so pravkar še hotela izliti kar ploho jeznih besed, so ostala še celo minuto široko odprta. Tudi roke so za hip obstale nepremično v zraku. Bil je tako smešen v svoji nemi drži, da so vsi planili v sproščeni smeh.

Špacapan pa, kakor da ne ve, zakaj je tu. Ko da se hoče nečesa spomniti, je potegnil z roko preko čela in nato mirno odšel iz dvorane.

Žalostinka o bradi

Vsa otožnost o neuresničenju obdaja njo, mojo brado, ki noč za nočjo sanja o tem, kako ki napravila svojo pot v svet, pa je jutro za jutro obsojena v to, da se z vsebino umivalnika izteče v kanal. Strahotno tožeča stoji pred menoj ko kako nezasnubljen dekle, ko kak nerojeni sin... V kaleh počiva v naročju mojih lic kot smisel tiste možnosti, ki ji je onemogočeno uresničenje, tako da se je z bridkim humorjem odločila, da raste le v starih dvtipih, ker jo vsaj ti pustijo neostrženo. V njih pa se kaže s posebnim bahaženjem, kaj da bi lahko postala, in sicer kak predposteljak, vrvice in blazina. Izgine v mirijadah črnih pičic z milnico, pa je vendar hotela postati celota, celota kot okras, kakršnega ima sleherni kozel, celo sleherni ključ, in upa spet in spet, da bom zatisnil eno oko in ji privoščil materializacijo. A šele takrat, ko bom zatisnil oba očesa, mi bo pač vseeno in jo bom pustil rasti. Toda — vprav takrat je ne bo nihče videl!

Vendar se utegne pripetiti, da jo bom imel, ko bom se živ. Naj, na primer, nanese, da bom denar poneveril, pa si bom svoj obraz z lasmi zameglil in bom izgubil v bradi. In potem, ko me bo storila nevidnega, bom slednjič vendarle videl svojo brado: pokrivala mi bo ovratnico, podhrtevala bo pri vsaki izgovorjeni besedi in po kopanju in po juhi jo bom moral obrišati. Najskrajnejše, kar bi se dalo z brado še storiti, bi bilo, da bi si jo dal prebarvati. A tu je treba, da je človek previden. Neki ruski emigrant si je pustil brado rasti in se je vtihotopil v Sovjetsko Rusijo. A kmalu je imel sitni občutek, ko da ga sumljivo opazujejo. Zbežal je na konec mesta in vstopil k brivcu, da bi si dal brado prebarvati. Prostrašeni brivec se je dal le z denarjem potolažiti. Sledajič je zmešal neko tinkturo in se je spravil na delo. Toda ko je tisti človek vstal, da bi si v dnevni svetlobi ogledal svojo brado, je ves osupel opazil, da je zdaj zelene barve. In čim bolj jo je brivec izpiral, tem bolj je bila zelena, tako zelena ko Mohamedova zastava. Tisti emigrant bi bil mogel tudi kot cebra hoditi po mestu... Napol oncesvečen se je zgrudil v naslanjač, rekoč: »Zdaj mi pa brado vzemite proč.« Saj slednjič — saj je šlo za njegovo glavo...

Tako so lahko nezveste, te brade. Sploh se v novejšem času nagibajo k nemorali in reči moram, da so zločinci v ameriških filmskih večidel neobriti. Da, brada, pri kateri so nekoč prisegali, se je izmaličila v maskeradno brado z debelim nosom iz lepenke. Kot kazen za svojo proforsorsko življenjsko odtujenost šari zdaj po izposojevalnicah maskeradnih oblačil in pa v garderobah za gledališko opremo.

Bil je nekoč neki gledališki ravnatelj, ki je bil tako navdušen za igranje, da je včasih tudi sodeloval, toda le kot statist z dolgo brado. Kot Harum al Rašid se je skrivši pomešal med druge. Toda ti so zmeraj hudo opravljali ravnatelja in tudi svojega novega bradatega tovariša, dokler se ta ni mogel več premagovati. »Ne govorite tako, jaz sem ravnatelj!« jih je naurulil in je brž potegnil brado s sebe in si jo spet brž nataknil. Tedaj so vsi osuplo utihnili. Kakšen krasen prizor je bil tol!

Brada je to, kar imamo skupno s svojimi moškimi tovariši, a individualistični Evropejec jo je zaradi svoje posebnosti obril. Nemara mu je bilo tudi sitno, da bi bili znaki njegove moškosti kar sredi obraza vidni. Saj je res, počemu bi pa imel poseben ornament na obrazu, ko so pa uhani in tetoviranje že zdavnaj iz mode? Zakaj naj bi si pustil rasti celo hosto iz oči kakor kak pes terier? — Ker je to naravno! Pav ima svoj okras v repu, lev ima svojo grivo in moški svojo brado. Vendar ima izmed vseh prirodnih bitij samo človek ta žalostni dar, da zna uničevati naravo in torej tudi svojo brado, ali pa naj se človek vprav zaradi te izgube žalosti? Spet in spet jo moda vrže ven in spet in spet se kot moda vrne nazaj, in sicer vočidel po vojnah in revolucijah, ko se nihče za ničesar več ne zmeni, in se rane celijo same po sebi.

Tako niha spor za moško brado sem in tja, ne da bi se kaj odločilo. Če vlada tip starcev, tedaj si pustijo moški rasti brado, ker so potem videti stari in pametni; če pa se prerine v ospredje mladina, tedaj so priznane kvečjemu brke, ker te pomlajajo. In ta spor divja v slehernem poideinem človeku jutro za jutrom, zakaj, ali imaš sam krvavi trud z britjem ali pa si daš obraz otipavati po tujih prstih. »Rajši bi enkrat v letu rotil, kakor da bi se vsak dan obril,« je dejal ruski mužik in si je pogladil brado. »Brada je nepotrebno breme,« je rekel car Peter in je pospeševal britje. »Rajši dam glavo stran ko brado,« je vztrajal ponižno kmet pri svojem. Tedaj je Peter pustil in je naložil na brado poseben davek, s čemer je pa »nepotrebno breme« seveda še podvojil. Bodi tako ali tako — carji so se strogo držali britja. »Šel sem s Puškinom in S-jem na sprehod,« pripoveduje grof Sologub, »in sem se z obema zabaval. Tedajci se je za policijskim mostom pojavila carska kočija. S. se je bil tokrat pravkar vrnil iz Pariza juljske revolucije in je imel francosko bradico. Čim je zagledal carja, je malomarno šinil v neko trgovino, ko da bi ga bila zemlja pogostnila... Puškin se je veselo zasmejal, strešal z glavo in znklical: »Kaj, bratec, bradica je francoska, a dušica je ostala ruska!«

Vendar, glede na to točko sem na strani Petra. Če bi me kdo vprašal, ali sem za brado ali za obraz, bi se koj odločil v prilog obrazu. — In zdaj se poslavljam od tebe, ljuba moja brada. Ti tvoriš tisto metafizično umetnino, da si tukaj in hvrti tisto tujak. Da bi bila vsaj zgoraj, da bi bila slama na vrhu lobanje, ne pa da si le modričasta pleša na licih, kako bi te jaz gojil!

(Radecki S.)

»Mama,« pravi Jurček na poti od zobozdravnika, »ta zobozdravnik pa ni bil nič 'brez bolečin', kot mi je prej obljubil.«

»Kako pa to? Ali ti je povzročil bolečine?«

»Tisto ne, ampak, ko sem ga jaz ugriznil v prst, je prav tako zavpil, kakor vsak zobozdravnik, ko ga ugriznem.«

MLADI SLOVENE

Ptičji tatovi

Ko je pastir Tonček gnal proti večeru domov svojo čredo, mu je pred občinako hišo sredi vasi padel v oči velikanski lepak, na katerem je bilo zapisano:

»Že nekaj tednov se po naših gozdovih klatijo ptičji tatovi in brezobzirno uničujejo življenje drobnim pticam. Povsod smo našli pastir in druge lovne naprave. Spodaj podpisano županstvo razpisuje nagrado 300 dinarjev za onega, ki bi izsledil tatove.«

Ves zamišljen v ono, kar je pravkar prebral, je Tonček spravljal čredo v hlev in obstal na dvorišču. »Tristo dinarjev,« mu je šlo po glavi. »Ali bi se prilegli!«

Skozi kuhinjsko okno je videl mamo, ki se je sukala okoli ognjišča. Ni se opazila, da je prignel domov.

»Ponoči, ko bo tema, jih bom ujel,« je sklenil sam pri sebi. In že je z naglimi koraki odhitel z dvorišča.

Na vse strani oprezujoč, se je Tonček splazil skozi gozd. Neredko se je ustavil in obračal ušesa v vse smeri. Pri najmanjšem šumu se je vrgel na trebuh ali pa se sklonil za grm. V tej vnevi je pozabil na vse drugo in ni opazil, da je medtem zašlo sonec in da je okrog njega črna, neprodinna tema. Šele, ko mu je želodec presunljivo zakrutil, se je spomnil, da bi moral ob tej uri biti že zdavnaj doma. Nemudoma se je obrnil in ubiral pot proti domu.

Zdajci je zaslišal pred seboj šumenje suhljadi in listja. Ali ni vmes nekdo spregovoril? Po trebuhu se je previdno splazil do bližnjega grma in zadrževal sapo. Zdaj je bil povsem razločno slišal glasove. Komaj dvajset korakov pred seboj je opazil dve senci, ki sta se premikali. Dva moška sta bila.

»Jutrišnja noč jih morava odnesti, sicer naju ujamejo orožniki,« je spregovoril eden izmed njiju.

Cedalje bolj sta se bližala. Tonček je razločno slišal njune težke korake. Zamišljen je in pomislil: »Zdaj me imata!«

»Šla bova proti Belemu polju. To bo najboljša, kajti pot vodi skozi same gozdove. Tik pred vasjo naju bo počakal Rudolf z vozom.«

Tresoč se po vsem telesu, je Tonček potegnil noge k sebi in se zvil v klobčič. Pri tem je kajpada zasumel grm. Zdaj me bosta prijelata se je zgrozil in vse ga je zazebljo ob tej misli...

Cez nekaj trenutkov pa je zaslišal glasove za svojim hrbtom. Ali sta šla tatova že mimo? Suhljad je še vedno pokala pod njunimi koraki, ki pa so se čedalje bolj oddaljevali. Previdno je Tonček zasukal glavo ter pogledal za njima. Bila sta že daleč, komaj je razločil njuni senci.

»Ali mi boste dali negrado, če ulovim ptičje tatove?« je drugo jutro Tonček navsezgodaj zaklical skozi okno orožniške pisarne. Orožnik, ki je sedel za mizo, ga je srepo pogledal izpod čela:

»Kar ulovi jih, fant, če jih moreš!«

Pri tem mu je kljub uradni jezi le šlo nekoliko na smeh...

Prvi mrak je padal na zemljo, ko se je Tonček napotil v gozd. Ko je prišel do kraja, kjer je prejšnjo noč zalezoval tatove, je bila že gosta tema. Skril se je za grmovje in čakal. Kmalu je zaslišal iz daljave korake, ki so se hitro bližali. Opazil je tudi žarek električne svetilke, ki je begala po gozdu sem in tja. Že je spoznal oba moška, ki sta se bližala. Bila sta ista kot prejšnjo noč. Na ramah sta nosila vreče, eden izmed njiju pa je držal v rokah veliko kletko, ki je bila zavita v čunje. Oni,

ki ni imel kletke, je zdajci izginil v bližnje grmovje in se kmalu spet prikazal z novo kletko, v kateri je frfotalo nekaj desetnih ptičev. Moža sta kletko zagnila v vrečo in odšla dalje. Po velikih ovinkih sta korakala skozi gozd proti Belemu polju. Tik pred vasjo sta krenila iz gozda na cesto, kjer ju je čakal voz. Naglo sta naložila svoje zaklade nanj in še sama zlezla na sedeže. Komaj se je voz začel pomikati, se je Tonček, ki je tatovoma ves čas sledil, pognal zadaj na voz in se skril med kletke.

Počasi je ropotal voz skozi noč. Cez nekaj časa so se na obeh straneh prikazali obrisi hiš, ki pa so spet izginili v temo. Nočni vozniki so imeli za seboj Belo polje.

Tako je šlo nekaj ur. Tedaj pa se je v daljavi začelo svetlikati nebo in tema se je pričela umikati jutranji zarji. Kmalu je izza griča pokukala velika sončna obla.

Voz je ropotal skozi prebujene vasi. Pred neko gostilno se je ustavil Tonček je brž odskočil z voza in se skril za bližnje drevo, da ga možje ne bi opazili.

Vsi trije tatovi so odšli v gostilno in kmalu je bilo slišati iz nje trkanje kozarcev in hripavo petje. Tonček si je mislil: Zdaj je pravi čas! Planil je izza drevesa in se pognal na voz. »Hihot!« je zaklical konjema in že se je pognal voz v smer, iz katere je prišel. Bič je zaživljal nad glavama konj in s podvojeno naglico je odropotal voz po cesti.

Tatovi so skozi okno pač videli, kaj se godi zunaj, toda preden so se zavedli od presenečenja, je bilo že prepozno. Tonček bi bil dobro opravil svoj posel. Pridrveli so na cesto in eden izmed njih je celo vzel podplate pod pazduho in stekel za vozom, a je kmalu omagal.

Ko je Tonček videl, da ni za njim nobenega preganjalca več, je zmanjšal naglico. Ponosno in samozavestno je sedel na vozu in veselo požvižgaval predse. Ljudje, ki so ga srečavali, so se mu kar čudili.

Toda ni šlo dolgo tako. Zdajci je Tonček zaslišal za seboj peketanje konjskih kopit. Ozrl se je in zagledal jezdeca, ki se mu je v hitrem diru bližal. Takoj je vedel, pri čem je. Spet je zaživljal bič nad kljusetoma, ki sta potegnili, kar sta mogla. Pričela se je divja dirka, dirka za življenje in smrt...

Tonček je zavozil v gozd. Jezdec se mu je čedalje bolj bližal. Še nekaj sto metrov, potem bo konec! si je mislil Tonček in divje udarjal z bičem po konjca. Krepko je držal vajeti in se vsaki drugi

Striček in njegov kanarček

»Kakó je lep rumeni ptiček, ki v kletki ga ima moj striček!« je vzkliknil Tonček na ves glas, ko k stričku je priromal v vas, Pristrčno si ga zaželi, a le kako naj ga dobi?

Izmislil brž si bistra glava — edina ta se zdi mu prava: pri ribniku bo račko ujel in v kletko naskrivaj jo del, kanarčka pa izmaknil bo, da mu domá prepeval bo...

Je stričku staremu oko opešalo že in uho, zato pa ne opazi nič, da v kletki drug poseda ptič. Kot prej prinaša mu jedi in ptiček se lepo redi.

Čez tedne tri, čez tedne tri pa striček grozno ostrmi, takó mu ves pogum uplahne, da pipa mu na tla omahne: ni v kletki več kanarčka, ni — le tolsta gaga v njej čepi...

Primož Gspan, Ljubljana.

Nekaj drugih rešitev

Tine Bratina, dijak I. r. gimn., Ljubljana:

Oj, kanarčka ded ima, ki lepo žgoleti zna. Tudi Tinčku na vso moč ptiček všeč je... Brž nekč ga pritisne na srce in odnese na polje. Ptiček čivka, žvrgoli, se prostosti veseli. Po nesreči se odpro vrata — ptič zleti v nebo...

Tinček tarna: »Kaj naj dam v kletko zdaj — ne vem, ne znam.« Pa zagleda račko tam. »Ena v kletko mora k nam!«

Dedek v gajbico beza, ptiček peti več ne zna... Dedek čaka tedne tri — »peveč« trmasto molči. Skrbno skoz naočnike ded pogleda, strese se: »Jelha, jelha, kaj je to? Ali vara me oko? Včeraj bil je ptič droban — danes pa je cel puran!«

Marija Kunc, učenka I. r. m. š., Marijin dom, Kočevje:

Radio bi rad naš striček, pa denarja dosti ni, kupi si zato kanarčka, da mu pesmice žgoli. To izve poredni Tonček in ko strička ni doma, steče h kletki, vzame ptička, da se malo poigrá. A nenadoma skoz okno pevček — frri! mu odleti. Kaj bo zdaj? Poredni Tonček strička strašno se boji. Toda on je bistre glave! Ptiček ves rumen je bil — brž po račko rumenotačko! V mlaki jo je brž vlovil.

Malo čudno striček gleda, ko s sprehoda vrne se. »Lačen — misli si — je «ptiček!« Zrna hitro mu naspe. Zjutraj pa pozdravi glasno stvar ga čudna: ga, ga, ga! Striček ves prestrašen gleda, pipa pade mu na tla...

»Arlic, dijakinja v Ljubljani:

Glejte ga nepridiprava, kaj le neki namerava? Vrata dvigne na stežaj: »Zleti ptiček, prost si zdaj!« K ribniku Andrejček plane — tam so vodne rabe zbrane. Eno zgrabi in zbeži, da se vse za njim kadi.

Kmalu v izbo striček Jaka s pipo v ustih prikoraka. Ptiček v kletki ne žgoli. »Mar bolan je, ali spi?« Zaskrbljen do kletke pride, tam ga takšen strah obide, da leden ga stresa mraz — račka gaga mu v obraz!

hip oziral nazaj za svojim preganjalcem. Med drevjem so se posvetile prve hiše domače vasi. Še sto metrov! Še petdeset! Tamle je orožniška hiša!

Divje je udaril po konjih, ki sta napela zadnje moči. Preganjalec je bil že vstric njega. Toda Tonček je z drznim potegljajem ustavil konja, kajti voz je bil že pred orožniško hišo. V naslednjem hipu je bil Tonček pri vratih, ki jih je na široko odprl in zaklical v pisarno:

»Gospod orožnik, pripeljal sem vam ptiče in ptičjega tatula!«

Vrli orožnik je bil prvi hip tako presenečen, da mu je padla cigara iz ust. Toda takoj se je zavedel, kaj je njegova dolžnost. Že je planil nad tatu, ki je medtem zlezal s konja. Nekaj spretnih kretanj in tatove roke so bile uklenjene v verige.

Ko je orožnik končal svoje uradno delo z verigo, je stopil k Tončku, ga prijazno potrepal po rami in mu dejal:

»Pa pridi popoldne, no, zaradi tistih tristo dinarjev!«

Tonček je kajpada prišel; kaj je napravil s tistimi tristo dinarji, ki jih je na tako imeniten način zaslužil, pa ta storija ne pove...

Franc Bricelj, uč. IV. r. št. Vid:

Kanarčka lepega imel je striček, pa že zavohal ga je mlad fantiček. Brž steče k vodi, raco vjame, zapre jo v kletko, ptiča vzame. Ko striček se povrnil je, razkačen ves zakrčal je: »Kdor pa tak je bil grdu — naj ga kavsne račji kljunt!«

Razen teh so k slikam napisali bolj ali manj posrečene zgodbe še naslednji ugankarji:

Lojze Ambrožič, Dobrava; Marija Jakožič, Tržič; Terezika Betoletova, Sp. Polskava; Slavko Zervav, Ljubljana; Mirko Kovač, Zagorje ob S.; Anton Vidmar, Dol pri Lj.; Marjan Cerar, Kranj; Roža Lepenik, Maribor; Alojzij Cvijač, Zg. Gornje; Stanko Petercel, Jože Vidic, Kranj; Dušan Stare, Lj.; Minka Miklavc, Sk. Loka; Božidar Dimnik, ?; Vinko Mav, Jarše; Slavka Šiška, Stična; Slavka Bajec, Lj.; Avgustin Kuclar, Vič; Ingica Goll, Dravograd; Jože Flis, Maribor; Pavel Krevl, Trbovlje; Stanislav Papež, Lj.; Janez Ahačič, Rajko Jenko, Kranj; Ludvik Lebar, Višnja gora; Marija Jenko, Zg. Bela pri Kranju; Marica Rozman, Breznica; Julka Mlakar, Trnava, p. Gomilsko; Rudolf Jazbinšek, Vekoslava Ozis, Trbovlje; Viktor Nolimal, Zagorje; Marinka Korošec,

Zgode in nezgode z levi

Mnogo zanimivih in žalostnih zgodb o levih kroži po svetu. Med njimi so takšne, ki bi bile lahko resnične, pa so izmišljene, in takšne, ki se nam zdijo neverjetne, pa so vendarle resnične. Tako se vam bo zdela neverjetna tudi zgodba o krvoločnem levu, ki je pri gradnji železnice v Afriki skorajda vsako noč ugrabil po enega delavca.

Trije lovci so sklenili, da bodo vsako noč stali na preži in ne bodo mirovali prej, dokler ne bodo krvoločnega dobili v pest. V nekem vagonu, ki je stal na stranski progi, so se utaborili. Ponoči sta dva izmed lovcev spala v vagonu, tretji lovec pa je stražil pred vrati. Pa se je zgodilo, kakor se pač dostikrat zgodi nočnim stražarjem in čuvajem: lovec pred vagonom je premagala utrujenost in zaspal je. Med tem se je priplazil iz šume lev. Z enim skokom se je pognal na voz, povohal spečega loveca pred vrati, se splazil čez njega k njegovima tovarišema v vagon, zgrabil enega od njiju in izginil z njim v temo.

Večni led

Francek je že petič pritekel k sladoledarju in naročil sladoleđ.

»Ali te ne bo želodec bolel?« je zakrbljeno vprašal sladoleđar.

»Veste,« mu je Francek začel zaupno razlagati, »ko bom velik, postanem raziskovalec severnega tečaja, pa se hočem že zdaj privaditi na večni led!«

Koliko je ura?

Paglavc vpraša na cesti moža, ki ima že zelo dolge lase:

»Prosim, gospod, koliko je ura?«

»Deset minut manjka do enajstih,« prijazno odgovori mož.

»Ravno prav,« se odreže paglavc, »za enajsto uro vas je brivec naročil!« na te besede se naglo spusti v tek.

Mož se razjezi in jo ubere za njim. Ko zavije okoli ogla, se zaleti v stražnika.

»Zakaj pa tako dirjate?« strogo vpraša mož postave.

»Onile paglavc mi je rekel, da me je za enajsto uro brivec naročil,« mu položi mož.

Stražnik pogleda na uro in važno reče:

»Eh, saj ne boste zamudili! Imate še skoraj deset minut časa!«

Kaj ga zgrabi...

Katehet je učencem razlagal, kako hudo je, če človeka zgrabi elaba vest. Na koncu je vprašal Janezka:

»No, Janezek, kaj te zgrabi, če kaj prav ne storiš?«

»Zgrabi me očka in me pošteno našeskal!« se odreže Janezek.

Šmartno ob P.; Franc Martun, Colje; Janez Črnivec, Lj.; Franc Sekne, Visoko pri Kranju; Miran Smola, Kostanjevica; Marjan Pavlovič, Anton Pavlovič, Lj.; Albert Murn, Boh. Bistrica; Vida Hribovšek, Motnik; Mihael Rabnik, Zg. Radvanje pri M.; Marija Kuclar, Lj.; Olga Kekec, Zabukovca pri Celju; Anica Peperko, Sv. Lovrenc; Ivan Prijatelj, Rašica, Vel. Lašče; Konrad Turkuš, Maribor; Metka Turnšek, Celje; Franc Lozar, Dobrunje; Stanislav Repež, Lj.; Cvetko Bojan, Moste; Dušan Finžgar, Pragersko; Mirko Seltnšek, Ptuj; Terezija Janžkovec, Čadram; Asta Bregar, Lj.; Jože Lovko, Lj.; Adolf Penčič, Zagreb; Tušan Teršek, Anastazija Speršak, Lj.; Mica Šeligo, Podčetrtek; Marija Lončar, Vransko; Nada Zorko, Sv. Benedikt, Slov. gorice; Rudolf Krhlikar, Hotič, p. Litijska; Vladimir Rutar, Celje; Majda Dežman, Maribor; Marija Držanič, Dolenja vas pri Brežicah; Anica Jenko, Sp. Brnik pri Kranju; Božidar Oselj, Smlednik; Janez Pajsar, Podlipa; Janez Pokorn, Sk. Loka; Erna Japelj, Trbovlje; Irena Krašovec, Rožna dolina; Ivana Mrak, Studenčica, p. Medvode; Anton Poženel, Celje; Spelca Ahačič, Ljubljana.

Nagrado dobijo:

1. Primož Gspan, Ljubljana, Medvedova

cesta 10;

2. Tine Bratina, dijak, I. r. gimn., Ljubljana, Franketova ul. 4;

3. Marija Kunc, uč. I. r. mešč. šole, Marijin dom, Kočevje.

MLADA NJIVA

Potovka

Težka, ah, težka ta služba je moja, polna skrbi je in grobnika znoj: vsa naročila, ki jih dobim, prav tankovestno, skrbno izvršim.

Vsak dan v dve uri oddaljeno mesto, drobno prehodim, premerim to cesto, tovor težak že čez trideset let nosim, da skrivam se mi je hrbet.

Raznih potrebščin iz mesta prinašam, v mesto pa jajčka in maslo odnašam; ne zadržim me ne sneg in ne mraz; zmeraj kot kamen na cesti sem jaz...

Vsa naročila prav hitro opravi, vsakemu rada uslugo napravim; včasih prav resno vlogo vršim: ko po zdravniku za koža hitim.

Kjer oglašam se, imajo me radi, revni, bogati, stari in mladi; starim princem poslednjih novic, mladim pa fig. pomaranč in slaščic.

Kmalu bom stara, nadležna postala, kmalu ne bom več poti emagovala; vsako jesen me hudo zasrbi: kaj če pozimi me koš — zapusti!

Jože Mihelič, Dobrava pri Kropi.

Piščanci

Jožek: »Majda ali veš, zakaj pridejo piščanci iz jajc?«

Majda: »No, zakaj?«

Jožek: »Zato, ker se bojijo, da bi jih mama epelale!«

Ta zgodba je resnična. Seveda niso vsi levi tako krvoločni, kakor je bil ta lev. Nekateri levi ne skrivajo človeku niti lasu in se mu izognejo že od daleč, če ga zagledajo ali zavolajo.

V Afriki je še dosti levov. Nekateri naseljenci imajo takšno čudno »srečo«, da jim lev vsak hip prekriža pot, drugi živijo v Afriki že več desetletij, pa niso srečali še nobenega leva.

Neki lovec je imel posebno »srečo«. Ko je nekega dne s svojim mladim spremljevalcem zamorcem stal na preži, da bi ustrelil kakšno antilopo, je zaslišal glasno lomastenje. Namesto antilope se je prikazala iz goščave košata glava mogočnega leva in potem še štiri druge levje glave. To je bila cela levja družina: lev, levinja in njuni trije odrasli mladiči. Hrabremu lovcu seveda niti na misel ni prišlo, da bi se spustil z njimi v boj. Tiho in oprezno se je s svojim spremljevalcem splazil nazaj, še preden so ga levi zavohali. Gorje mu, če bi ga bili zasačili!

Prav ta lovec se je neko noč samo za par korakov oddaljil od hiše — in že mu je zagorelo dvoje velikih krvoločnih levjih oči nasproti. Hitro se je obrnil in jo odkuril nazaj v hišo...

Kako čudno in neznansko se svetlikajo levje oči iz teme, vedo samo oni, ki so jih že kdaj videli. In le-ti pravijo, da jih je že marsikdo zamenjal za pravi živi ogenj, ob katerem si domačini kuhajo hrano. Ko se je pa ognju približal, je ta ali oni doživel neznansko presenečenje: »ogjenj« je mahoma izginil ali pa se je pognal proti njemu — in nesrečnež je nepozno spoznal svojo zmoto. Lev je planil nanj in ga raztrgal. Takšne in še zanimivejše zgodbe o levih znajo pripovedovati afriški lovci in domačini.

Zabe padajo iz neba

Nedaleč od mesta Balbart v Avstraliji se je utrgal oblak. Dež je lil kot iz škefa. A med dežjem so začudeni prebivalci opazili velkanske množice belih žabic, ki so med dežjem padale s neba na zemljo. Tako imenovane »vodne hlače« so dvignile vodo in bele žabice iz nekega bližnjega jezera in jih epustile čez nekaj časa med ploho apert na zemljo. Avstralska vremenska poročila poznajo celo vrsto takih čudnih pojavov. Tudi ribe, raki in majhne vodne kače so tam že padale med dežjem z neba.

Miška

Francek se je ponoči prebudil in prisluhnul. V kotu je nekaj škrabljalo in tanko cvililo... Ves prestrašen je prebudil očeta in zaklical:

»Očka, očka, meni se zdi, da miška cvilile!«

Oče pa se je jezo obrnil na drugo stran in zarenčal:

»Kaj pa potlej, če cvilile? Mar misliš, da bom zaradi tega vetal in miško namazal s oljem, da ne bo več cvilila?«

Družina

Ali more družina živeti „po svoje“?

Položaj današnjega družinskega življenja, njegovo naglo moralno in socialno propadanje, mora vznemiriti vsakega poštenega človeka, ko vidi, kako hitro se množijo ločitve zakoncev, zakaj zakonci hočejo živeti „po svoje“. To ni nič čudnega, ako pomislimo, kako se v brezvestnem slovu, na gledaliških odrih in v kinu povečuje drznost in pogum žene, ki zapustijo moža in otroka, da lahko živi „po svoje“, in kako se dan za dnem po časopisih smeje s smešnicami zakonsko življenje.

V današnjih hudih časih pa nikakor ne kaže, da bi živeli vsak po svoje, ker smo tako zelo odvisni drug od drugega, in tako potrebni medsebojne pomoči in tolažbe.

Pretrajljivo sliko ločitve zakona so prikazali v svojih znamenitih delih: Ibsen v »Norje«, kjer skuša junakinja opravičiti svoj beg od moža in otroka, češ da hoče živeti svoje lastno življenje in razviti svoj lastni namišljeni »jaz«. V »Norje« je Ibsen pokazal vso zmedo, prisiljenost in nesmisel takega življenja. Dalje Tolstoj v »Ani Karenini«, Paul Bourget v »Razporoki« in drugi.

Hoteti živeti „po svoje“ se pravi zanikati avtoriteto družine, zanikati red in pošteno življenje, pa naj zahteva takšno življenje kateri koli član družine.

Mlad človek se poroči. To pa še ni družina. To je zveza dveh bitij, ki hočeta živeti v skupnem življenju. Ko pa nenadoma privriska v njihov dom otrok, sta zakonca presenečena. »Ali ni še prezgodaj? Ali naj že zibljeva, ko sva še tako mlada?«

Ubogo dete ni bilo zaželeno, ker prinaša materino delo in skrb. Pustiti bo morala službo, odreči se bo morala zabavam. Mlada mati ne bo več utegnila spremljati svojega moža v družbo, na zabave, na izlete... Mož pa ne bo užival prostost in bo hodil svoja pota... Tako je v družini, kjer je dete v nadlogi!

Drugeče pa je v družini, kjer so pričakovali novega človeka z veseljem, kjer so se detetu nasmehili ob njegovem prihodu. V taki družini vse zaživi, ko pride otrok na svet; vse se razgiblje. Zdaj nista tu le dva človeka, temveč je tu družina: oče, mati in otrok. V družini, kjer so sprejeli otroka z veseljem, družinsko življenje ne bo zamrlo. V taki družini ne bodo pozabili na rojstne dneve, na godove, na obletnice smrti dragih pokojnih. V taki družini se ne bodo neusmiljeno otresali ostarelih staršev in jih ne bodo pošiljali sramevati v zavode, da bi jim bili spoti.

V družini, kjer so otroci, je vse več socialnega čuta, več ljubezni in prizanesljivosti do sočloveka, kakor pa tam, kjer sta zakonca sama. V družini, kjer so otroci, je več moralne sile, ker se zakonca zavedata svojega dostojanstva kot oče in mati.

Ko zima še z vso oblastjo kraljuje, pa se ženska moda že razgleduje po pomladi. Beseda »pomladanska moda« kar mahoma plane na dan in to tudi v teh časih ni drugače, ko vse okrog gori v bojnih plamenih.

Letos je še bolj potrebno ko sicer, da se že zgodaj bavimo z vprašanjem o pomladanski modi in z vsem tozadevnim prenavljanjem in obnavljanjem. Poglavitni vzrok za to pa je, da je povsod premalo denarja za šivilje in za blago in če je podloga dobra. Plašči, ki so preveč dolgi, na noben način ne morejo biti moderni.

Kostum je druga točka, ki se nam približa s koncem zime. Moda različnih kombinacij, ki bo tudi v bodoči pomladanski modi na prvem mestu, nam daje možnost, da si poskrbimo različne spremembe in če na primer, nista pri kakem kostumu jopica ali krilo nič več uporabna, ju lahko nadomestimo z jopico ali krilom iz drugega, pa tudi živahno barvastejšega blaga.

Da ostanemo pri oblekah z jopicami: za pomlad so jako priljubljene tako zvane obleke bolero, to je: krilo z visokim pasom, bluza in kratka, odprta bolerska jopica z dolgimi rokavi, jopice imajo različne oblike in so kratke, jako ohlapne in prav tesne; segajo čez boke in imajo pas — to so športne jopice, — ki so posebno lepe iz mehkega blaga in z žepi. Mimo tega so na vrsti tričetrtinske jope, ki bodo posebno pravne v prvih, še hladnih pomladanskih dneh. Blagovi svetle barve so zanje zlasti moderni.

Ce si kupimo pomladski kako novo, lahko, volneno obleko, naj bo barva blaga svetlo modra ali ena izmed svetlih rdečih odtenkov. Tudi rumena in rjavkasta barva sta moderni. Obleke so večidel športno prirojene, če jih imamo za našo ceno ali za v službo. Pomladanska poglavna črta (linija) prikazuje zgibana krila in da je zgornji del kot bluza, ovrtnik je zaprt, rokavi so dolgi. Obleke so preproste in brez okrasov, le večkrat so prešite. Obleke so tudi kockaste oblike in brez pasu. Pomladanska moda je lična in preprosta, kot se spodobi za te čase.

Predpomladanski nahod in še kaj

V teh tednih se javlja po družinah živahni »koncert« kihanja saj je zdaj ta, zdaj oni prehlajen, ko se vreme tako spreminja. Nahod je nevaren zato, ker ga sledijo različne druge, hujše bolezni. Če zanemarimo nahod, je tu že kašelj in bronhialni katar in tako dalje. Kakšnega posebnega zdravila proti nahodu sploh nimamo. Treba se ga je varovati prej in paziti zlasti na to, da v teh dneh prezgodaj ne sledečemo tople obleke in da nimamo mrzlih in mokrih nog. Če se precej časa ne iznebimo nahoda, nas začne boleti glava in nato je treba pač stopiti po zdravniku.

Tudi kašelj utegne biti brez večje nevarnosti in ga je moči doma pozdraviti. Vendar, če se ga v enem tednu ne iznebiš, moramo že postati pozorni nanj, zakaj navaden prehlad more biti znak težje bolezni. Pametna mati in gospodinja ima brez dvoma doma kaka domača zdravila za take prilike. Predvsem moramo imeti kaj za pčenje, lipov čaj pa citrino in bolnik naj leže v posteljo in bodi dobro odej. Soba mora biti zakurjena, toda zmeraj dobro prezračena. Na ta način bomo nahod in navaden kašelj brž odpravili.

Nedeljski listi

Velika samozavest veje iz Pavlovega lista za prvo postno nedeljo. Najprej nagradi celo skladanico stisk in težav, potem pa vsem kljubuje večkrat zagotavlja »in vendar« ter ponosno zaključuje: »Kakor bi nič ne imeli, in vendar imamo vse.«

Ko bi pač tudi mi vsi razumeli znamenja sedanega časa! Časi, ki jih doživljamo, so za nas in za ves svet velika milost. Nekdo je imenoval to milost »božji ultimati« človeštvu naše dobe. Podobno se je izrazil papež Pij XI., ko je že slutil izbruh sedanje vojne. »To je zadnja božja preizkušnja za človeški rod.« Kako bomo prestali to preizkušnjo?

Ali bo čas po svetovni vojni ugoden ali neugoden za nas in našo stvar? Bog nas navdaj s Pavlovo samozavestjo! Časa ne nareja nihče drugi, kakor mi sami. Bodimo tako prosti in predrzni ter recimo: »kakor bi nič ne imeli, in vendar vse imamo.« Bodočnost pojde s temi, ki si bodo naredili bodočnost. Bodočnost ne pride nikoli sama, temveč pride vedno v družbi ljudi. V družbi z ljudmi! Toda nikoli ne pride s temi, ki so s prekrizanimi rokami čakali, temveč pride vedno v spremstvu teh, ki so jo ustvarili.

Arhimedska točka, s katero morete premakniti človeški red v novi red, je človekova prosta volja. Najprej moramo hoteti potem pa to, kar hočemo tudi zares izvršiti kljub vsem oviram in uporom, kljub vsej lenobi in otopelosti mnogih, kljub vsej zlobnosti in zavisti, kljub srdi in sovraštvo sveta. To pa »z božjo močjo, z orožjem pravice v desni in levi: po besedah Pavlovih: »kakor nepoznani in vendar znani: kakor umirajoči, in glejte, živimo! kakor stepeni, in vendar ne usmrčeni; kakor žalostni, pa vedno veseli...«

Kaj bi jadikovali nad slabostjo in hudobnostjo sveta? Na nas samih je, da začnemo in naredimo boljše čase. Vsak je v to poklican, veliki, srednji in mali človek; ti, ki mislijo, da kaj so, kakor ti, ki se zdijo, da niso nič; ti, ki kaj imajo, kakor ti, ki nimajo nič. Samo eno je vsem potrebno. Niti za korak ne smemo odstopiti od vzvišenega stališča otrok božjih, kakor jih opisuje Pavel v pravkar imenovanem listu.

go in se je zato treba že zdaj pripravljati in začeti prenavljati.

Najprej moramo pregledati svoje obleke, da vidimo, kaj utegnemo od lani uporabiti in kaj si moramo na novo kupiti ali spremeniti. Predvsem je na vrsti plašč. Nemara da bo lanski še dober in prav glede na plašč ne smemo takoj misliti na to, da bi ga prenavljali. Bolj važno je, da doženemo, ali je dolžina še prava-

Ista obleka - pa zmeraj drugačna

Spretni ženski ni treba, da bi imela omaro polno novih oblek. Če ima kako lepo obleko, ki ni kričeče barve in izrednega kroja, jo lahko na različne načine spreminja in bo zmeraj kot nova.

Obleka, ki jo vidiš v sredi pričujoče risbe, je narejena strogo po predpisih sedanje pomladanske mode in je jako preprosta. Bluzasti, močno mahedravni zgornji del je spopolnjen s krilom, ki je proti robu navzdol le malo razširjeno. Obleka je brez ovrtnika in je zamišljena tako, da je lahko do vrha zapeta, ali pa odpeta, kot vidiš na sliki. Tako je moči pripeti večkrat kak drugačen ovrtnik — zdaj temne, zdaj svetle barve, s čemer nastajajo spremembe. Tudi pas se da menjavati.

Zgoraj v kotu na levi je ista obleka z jopico bolero in s pentljastim pasom iz volnenga blaga ali iz svile. Jopica je ohlapna, kot pristoji kroju obleke.

Spodaj, proti sredini, je drugačna, tudi lična sprememba iste obleke, ki je spopolnjena

Sova ima izredno gibčen vrat. Glavo lahko popolnoma obrne, tako da nima obraza le nad hrbtom, ampak da se pojavi obraz celo spredaj, ko le enkrat zavrti vrat.

Poživiti smisel za družinsko življenje je tako nujna in važna zadeva, da ji kaže posvetiti največjo pozornost vladnih krogov, ako hočemo, da se bo zboljšalo vse splošno stanje.

Tu je pred vsem drugim naloga časopisa, leposlovja, gledališča, kino, šole, prosvetnih društev, ki naj delujejo v smislu in v obrambo družine. Saj je družina nekaj svetega in vzvišenega, božjega!

Kadar se bo otrok zavedal, kaj pomeni v javnosti čast očeta in matere; ko bo videl, da sta stari oče in stara mati spoštovana v družini, bo tudi sam spoštoval svoje starše; delal jim bo veselje, ubogal jih bo in bo srečen v družini, kjer vlada pamet, skladnost in ljubezen...

na in če je podloga dobra. Plašči, ki so preveč dolgi, na noben način ne morejo biti moderni.

Kostum je druga točka, ki se nam približa s koncem zime. Moda različnih kombinacij, ki bo tudi v bodoči pomladanski modi na prvem mestu, nam daje možnost, da si poskrbimo različne spremembe in če na primer, nista pri kakem kostumu jopica ali krilo nič več uporabna, ju lahko nadomestimo z jopico ali krilom iz drugega, pa tudi živahno barvastejšega blaga.

Da ostanemo pri oblekah z jopicami: za pomlad so jako priljubljene tako zvane obleke bolero, to je: krilo z visokim pasom, bluza in kratka, odprta bolerska jopica z dolgimi rokavi, jopice imajo različne oblike in so kratke, jako ohlapne in prav tesne; segajo čez boke in imajo pas — to so športne jopice, — ki so posebno lepe iz mehkega blaga in z žepi. Mimo tega so na vrsti tričetrtinske jope, ki bodo posebno pravne v prvih, še hladnih pomladanskih dneh. Blagovi svetle barve so zanje zlasti moderni.

Ce si kupimo pomladski kako novo, lahko, volneno obleko, naj bo barva blaga svetlo modra ali ena izmed svetlih rdečih odtenkov. Tudi rumena in rjavkasta barva sta moderni. Obleke so večidel športno prirojene, če jih imamo za našo ceno ali za v službo. Pomladanska poglavna črta (linija) prikazuje zgibana krila in da je zgornji del kot bluza, ovrtnik je zaprt, rokavi so dolgi. Obleke so preproste in brez okrasov, le večkrat so prešite. Obleke so tudi kockaste oblike in brez pasu. Pomladanska moda je lična in preprosta, kot se spodobi za te čase.

Brez težav

deluje Darmol. K temu prijetnosti pri uporabi: nobenega kuhanja, čiščenja, niti potiranja krogljic in ne grobih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreizkušeni pripravili, temveč uredite svojo prebavo s dobrim odvajalnim sredstvom.

30 LET DARMOL

Način uporabe: 1 žlica 3-4 krat na dan z mlačno vodo.

Spomladanske frizure glede na pokrivala

Zensko glavo pokriva klobuk ali slamnik, zato tudi, če je frizura še tako umetniško izvedena, ne pride frizura do prave veljave. Vemo pa, da ženska nerada odloži pokrivalo. Le ob gotovih prilikah (ples, gledališče) vidimo žensko glavo odkrito. Lasje so pa naravni okras glave in osebnosti, zato je razumljivo, da klobuk pokvari lepo frizuro. Delj časa opažamo težnjo sodelova-

nja raznih činiteljev, ki dajejo smernice modli klobukov in frizur. Med izdelovalci klobukov in frizerji še ni bilo take skupnosti, kot bo letos spomladi. Slika 1 kaže novo obliko klobuka za spomlad 1941. Pokrivalo ne skriva las, temveč zahteva frizuro, ki poživlja izraz lica. Na sliki 2 vidimo drugo obliko pokrivala, čigar linija poteka krepko navzgor, kakršna je tudi težnja novih frizur.

Vse sodobne frizure so omogočene le z dobro trajno ondulacijo, ki las ne izsuši. Kajti trajna ondulacija, ki las popolnoma izsuši, ni dobra za nove frizure. — Živa frizura zahteva živih las. Trajna ondulacija, ki las čisto osuši, jim s tem odvzame vso prožnost in jih omrtviči. Lepe žive ovojke je pa mogoče napraviti le z lasmi, katerim trajna ondulacija ni odvzela življenja. — I. Kosec.

Pomlad se bliža

Res, da je do začetka astronomske pomladi (21. marca) še več tednov, toda skrben vrtnar ne čaka take skrajnega termina. Zanj sta merodajna sv. Valentin (14. februarja) in sv. Gregor (9. marca). Čeprav bi bilo ta čas še vse pod snegom, je vendar treba pripraviti vsaj tople grede, da jih more obsejati konec tega meseca ali vsaj začetek marca.

Kdor ni že jeseni vrta gnojil, naj si vsaj zdaj začasa preskrbi potrebni gnoj. Za tople grede je najboljši svež, konjski gnoj takoj iz hleva, za gnojenje vrtnih gredic pa uporabljajmo, če le kako mogoče, že predelan, vležen gnoj. Čim mlajši in čim bolj slamenat in suh je gnoj, tem manj je vreden. Skrajni čas je tudi, da si oskrbimo potrebna vrtna, zlasti zelenjadna semena. Letos bo posebno trda za to robo, ker je uvoz iz inozemstva silno otežkočen. Zato bo treba posebne pazljivosti pri nakupu in pa skrajne varčnosti pri setvi. Preden semena kupujemo, napravimo si točen seznam vseh tistih plemen, ki jih nameravamo sejati. Zlasti bomo previdni pri izbiri sort. Če nimamo dovolj lastnihkušenj, se ravnajmo po navodilih izkušenih vrtnarških strokovnjakov. (Glej Jelič: »Pridelujemo več dobre zelenjade!«) Pomnimo: Od primerne sorte je v veliki meri odvisen uspeh. Preračunajmo tudi, koliko semen od vsake sorte potrebujemo; da ne bomo kupovali preveč ali premalo. Za 10 kvadrat metrov je treba povprečno po 10 gramov semen od korenja, peteršilja, rdeče pese, čebule; 15—20 gramov od redkvic, berivke; 30—40 gramov od špinata, črnega korenja; od stročnic 100 do 200 gramov. Za pridelek sadik od kapusnic, zelene, glavne solate, endivije, paradižnikov, je treba vobče zelo malo semen, ako gojimo sadike samo za dom.

Nekatera zelenjad se zlasti dobro sponaša, ako jo sejamo čimprej proti pomladi. Takoj, ko bo odlezel sneg in se bo zemlja toliko osušila, da se bo dala obdelovati, sejmo na prosto: peteršilj, korenček, črni koren, bob, špinat, sadimo čebulček in česen. Tako rano setev zahteva čebula, ki jo hočemo gojiti v enoletni kulturi. Tudi grah radi sadimo kar moč zgodaj. Za mrzaj je posebno neobčutljiv okroglozrnati grah (gladko, rumeno ali zeleno seme). Pozno sejani grah ne stori, ker ga pozneje, ko nastopi vročina, mori plesen. Na zavetnih gredicah, n. pr. ob južnih ali jugozahodnih stenah sejmo berivko, vmes pa vrzimo nekaj mesečne redkvice. Nič ne škoduje, ako primešamo tej setvi kako zrno kolerabie in ranega zelja. Tako dobimo še dovolj zgodaj izvrstne sadike.

Vse kaže, da bo letos trda za žive. Od vseh strani slišimo klic: »Povečajmo kmetijsko proizvodnjo!« Ta klic velja tudi vrtnarstvu. Obdelujmo torej posebno skrbno vrt pri hiši. Ne pustimo v pušči nobene pedit zemlje. Posestniki vrtov po mestih in večjih krajih so še posebno dolžni, da na ta način pripomorejo k povečanju kmetijske proizvodnje. Koliko je n. pr. v Ljubljani nezazidanih parcel, ki stoje leta in leta v pušči, da so prava vzrejalšča za plevel in zajedalce, ki se oboji iz takih zanemarnjenih zemljišč širijo po sosednjih kultiviranih vrtovih. Oblest naj bi lastnike takih parcel pozvala, da imajo do gotovega termina zemljišča obdelati in uporabiti za pridelovanje zelenjadi (vsaj krompirja). Kdor bi se za to poziv ne zmenil, naj bi se zemljišče brezplačno prepustilo v obdelovanje revni družini, ki bi bila za to gotovo zelo hvaležna. Lastnik bi ne imel zaradi tega nikake škode, revež pa lep dobiček.

»Zakaj se je pa izselil?«
»To je pa res težko — ker se je bil pač vselil!«

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; tiskovniški oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe

Izveščana šivilja

perila gre šivat na dom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3021. (z)

Sedlarski in jermenarski pomočnik želi prenesti službo, najraje v tovarno. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zmožen« št. 2895. (a)

Krojačica

prvovrstna, z več kot 3 leta pomočniške dobe, želi stalno zaposlitev. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prvovrstna« št. 2961. (a)

Šofer in vrtnar

18-letno službo za takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Šofer-vrtnar« 2939. (a)

19-letna služkinja

želi službo v pomoč gospodinj in hišna dela. Zna tudi nekoliko kuhati. Ponudbe pod »Pridna in poštena« št. 3051. (a)

Dekle

stara 24 let, večja kuhe in pospravljanja, z večletnimi sprječevali, želi menjati službo s 15. marcem k boljši manjši družini, najraje kje v Celju. Hergold Pepca, Ruše. (a)

Dekle

vsestransko zanesljiva, z gospodinjstvom in v večletno prakso, išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Na deželo« št. 3038. (a)

Kuharica

z gospodinjstvom 18-letno službo v hotelu ali kot samostojna gospodinja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3134. (a)

Starejša gospa

izobražena, ki zna kuhati in gospodinjiti, išče službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »150 mesečno« št. 3168. (a)

Mesto vinarja

ali tem podobnega 18-letno priden in zmožen vseh del v vinogradih in sadovnjakih. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Oženjen vinar« 2932. (a)

Krojaški pomočnik

se želi dobro izpopolniti, predvsem v boljših večjih komadli. — Gre tudi v navadno delo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Veselo do fine izdelave« št. 3156. (a)

17 letno dekle

se deželo išče zaposlitve s 15. marcem. Naslov v upravi »Slovenca« 2904. (a)

Starejši vrtnar

vojaščinu prost, z dobrimi sprječevali, išče službo. Nastopi lahko takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2872. (a)

Dobra pisarniška moč

izurjena v vseh strokah pisarniških del, vajena tudi v trgovini, z najboljšimi in zasluženimi sprječevali ter pripravili, išče novo mesto. Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sposobnost« št. 2998. (a)

Mlada gospodinja

trgovsko naobrazena — voljna pomagati tudi pri gospodinjstvu — želi primerne zaposlitve. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 402. (a)

Dekle

pridna, poštena, vajena vseh gospodinjstvenih del, išče službo k samostojni gospi, gospodu ali manjši družini. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3133. (a)

Trgovski pomočnik

mešano stroko, trezen, 31 let star, želi primerne zaposlitve. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3109. (b)

Vajenci

Mesarskega vajenca

sprejme Setnikar Jože, Brdo 30, Ljubljana. (v)

Vajenca mehanika

sprejemem takoj. S. Rakos, Zaloška c. 51. (v)

Pridnega učenca

sprejme peronska brvnica Ljubljana gl. kolodvor. Lastnik »Frank«. (v)

Vajenka za cvetličarno

sprejemem. Princič, Stari trg 3-II. (v)

Čevlarskega vajenca

sprejme Pavlin, Tyrševa c. 53, Ljubljana. (v)

Mesarskega vajenca

sprejemem takoj. Košak, Pokopališka 35, Moste. (v)

Krojaškega vajenca

sprejemem takoj, event. tudi z vso oskrbo. Avgust Petrovič, Ljubljana, Tab-
tor 4. (v)

Krojaškega vajenca

sprejemem. Prednost oni, ki se je že učil. Smole, St. Vid nad Ljubljano. (v)

Vajenca

sprejme takoj trgovina železnine. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Železnina« št. 3191. (v)

Vajenca

za mizarstvo obrt sprejemem. Vrešak Andrej, Prešernova 11, Celje. (v)

Vajenca in pomočnika

za mizarstvo obrt sprejemem. Josip Žužek, Streljska 5. (b)

Vajenka

za trgovino z meš. blagom, dobrih staršev s 3 do 4 razredi mešanske šole, sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3159. (v)

16 letno dekle

želi mesto vajenke v trgovini. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. (v)

15 leten fant

bi se šel učiti mehanične obrti. Marolt Franc, Zakraj 1, p. Nova vas pri Rakeku. (v)

Pekovskega vajenca

starejšega, dobrih staršev, lepega vedenja, kateri se je že učil, ima prednost, sprejme takoj Karol Pančič, parna pekarna, Celje, Breg. (v)

16 letno dekle

z 20 letno učno dobo, želi mesto vajenke pri šivilji z vso oskrbo v hiši. Ivanka Parfant, Zg. Gruševlje, Sv. Peter v Savinjski dolini. (v)

Učenca

zdravega, krepkega, ki je dovršil vsaj dva razreda mešanske šole in ki ima veselje do trgovine, sprejemem. — Martin Plut, Crnomelj. (v)

Vajenca

krepkega, kmečkega fanta, sprejemem. Franc Knific, splošno kleparstvo na Jesenicah na Gorenjskem. (v)

16 leten fant

pošten, priden, močan, se želi izučiti v trgovini — najraje na deželi, če mogoče z oskrbo v hiši. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2985. (v)

Učenca

močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Pogoj: trgovska predizobrazba. Ponudbe na Ludvik Rižnik, Košake pri Mariboru. (v)

Vajenka

za modno galanterijsko trgovino, z ustrežajočo šolsko izobrazbo, sprejemem takoj v Ljubljani. — Ponudbe naj pošljejo le dela zmožna na upravo »Slovenca« pod »Zvesta in ubogljiva« št. 3062. (b)

16 leten fant

pošten, priden, močan, se želi izučiti v trgovini — najraje na deželi, če mogoče z oskrbo v hiši. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2985. (v)

Učenca

močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Pogoj: trgovska predizobrazba. Ponudbe na Ludvik Rižnik, Košake pri Mariboru. (v)

16 leten fant

pošten, priden, močan, se želi izučiti v trgovini — najraje na deželi, če mogoče z oskrbo v hiši. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2985. (v)

Učenca

močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Pogoj: trgovska predizobrazba. Ponudbe na Ludvik Rižnik, Košake pri Mariboru. (v)

16 leten fant

pošten, priden, močan, se želi izučiti v trgovini — najraje na deželi, če mogoče z oskrbo v hiši. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2985. (v)

Učenca

močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Pogoj: trgovska predizobrazba. Ponudbe na Ludvik Rižnik, Košake pri Mariboru. (v)

16 leten fant

pošten, priden, močan, se želi izučiti v trgovini — najraje na deželi, če mogoče z oskrbo v hiši. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2985. (v)

Učenca

močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Pogoj: trgovska predizobrazba. Ponudbe na Ludvik Rižnik, Košake pri Mariboru. (v)

16 leten fant

pošten, priden, močan, se želi izučiti v trgovini — najraje na deželi, če mogoče z oskrbo v hiši. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2985. (v)

Službe

Dobe:

Dva urarska pomočnika išče za takoj A. Janko, urar, Maribor. Tedenska plača 400—500 din. (b)

Krojaškega pomočnika

dobrega, sprejemem takoj. Vrešak Franc, D. Mar. v Polju 44. (b)

Hlapca

h konjem, vajenega vožnje s lesom, sprejemem. Ravnikar, Linhartova 26. (b)

Izurjena šivilja

samostojna, dobi mesto. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Samostojna« št. 3187. (b)

Modistinjo

res prvovrstno, vodilno moč, sprejme proti dobri plači salon »Julči Klopčič«, Resljeva cesta 8. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Kuharico

za vse, staro 25—30 let, iščem za na deželo. Dobra plača. Ponudbe s fotografijo, ki se vrne, naj se pošlje na naslov: Ilse Fischerauer, grad Jeruzalem p. Ivanjkovci. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

Zobotehnik

vešč del v kavčuku in v kovinah, dobi službo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »št. 10« 3164. (b)

ČUDO

moderne tehnike

Najboljša dolgotrajna žepna svetilka z lastnim električnim pogonom! Daje zanesljivo in jako svetlo luč, brez vankrskih baterij. Dinamo žepna svetilka »MANULUX« — brez baterije. Samoprodaja: »Logos«, Beograd, predal 386, telefon 25-459. Iščemo novejšo preprodajalce ali zastopnike.

Dva hlapca

enega za h goveji živini, drugega h konjem, sprejemem uprava Grmače — Smartno pri Litiji. (b)

Kmečko dekle

ki se razume na vsa kmečka dela, sprejemem takoj. Klesnik, Zaloška 33 p. Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. (b)

Trgovskega pomočnika

majšjo moč, izučena specialista, železnine in stekla, sprejemem. Turšič Jože, Domžale. (b)

Kuharico

za vse, staro 25—30 let, iščem za na deželo. Dobra plača. Ponudbe s fotografijo, ki se vrne, naj se pošlje na naslov: Ilse Fischerauer, grad Jeruzalem p. Ivanjkovci. (b)

Služkinjo

za vsa kmečka dela takoj sprejemem. Ljubljana — Dravice, Vodnikova 216. (b)

Sprejemmo takoj

šivilje, zmožne samostojnega dela, in vezilje z obrtno šolo. — Belihar & Velepič, Tyrševa 25. (b)

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI!

Sternbecki

ZAHTEVAJTE TAKOJ NAJNOVEJŠI CENIK IN VZORCE!

CELJE 21

Postrežnico

miroljubno, pošteno, za pospravljanje sob, pranje in likanje, sprejemem od 7 do pol 3. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3162. (b)

Mesarski pomočnik

mlad, pošten, priden in izurjen, do 19 let star, dobi stalno službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »15. marec« 3165. (b)

Modistinjo

z deželo, sprejemem takoj za pomoč pri gospodinjstvu. Rems, Vogalna št. 5, Ljubljana. (b)

Mlinarskega pomočnika

samskega in zdravega, sprejme Karl Goldschmidt, umetni mlin, Fram pri Mariboru. Plača po dogovoru. (b)

Gospodinjjo

45—55 let staro, dobro vzgojeno, ki hoče, ki hodi v 3. razred, sprejemem. Služba lahka, plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3109. (b)

Samostojno kuharico

ZANATSKA BANKA KRALJ. JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA V LJUBLJANI

podeljuje obrtnikom, obrtnim podjetjem in obrtnim zadrugam vseh vrst ugodna posojila in kredite v tekočem računu do najvišjega zneska Din 300.000.—. Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje najugodnejše.

Posestva

»REALITETA«

savod za nakup in prodajo nepremičnin je samo v Ljubljani, Prešernova ulica 54, I. nadst. Telefon 44-20

Parcela

prodaja med remize in stare mitnice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodna lega« št. 2367.

Hiše in stavbene parcele naproday v Vižmarjih št. 46. (p)

Parcela

prodaja na Kodeljevem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lep teren« št. 3071.

Stavbno parcelo

ob Tržaški cesti, prodaja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2957. (p)

Parcela 880 m²

v Kranju, s stavbnim dovoljenjem, prodaja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Lepa lega« št. 2993.

Parcela

prodaja v Šiški v bližini stare mitnice. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ugodni pogoji« št. 3072.

Prodaja posestve

12 jehov v Savinjski dol., Polzele, Vinograd, njive, travniki, gozd, gospodar. poslojce. - Cena 200.000 din. Več se izve: Gostilna Novi Kloster. (p)

Vinogradno posestvo

v Lahonah, 5 km od žel. postaje Svetinje-Jeruzalem, 8/4 orala vinogradov, sadovnjakov in polj, 4 orala gozda, prodaja. Vprašati pri agenturi Pichler v Ptuj pod »Lahonah«. (p)

Kupim

grajniško, lepo večje kmetako, gozdno ali vinogradno posestvo, tudi s hmeljiščem. V hiši je lahko tudi vpeljana obrt. Ponudbe na upr. Slov. pod »Strogo zaupno« št. 3044. (p)

Krasna prilika!

Hiša, novo prenovljena, 2 sobi, shramba, kopalnica, 2 kleti, hlev, 2 nji-vi, travnik, kozolec, vse v najboljšem stanju, v trgu, zaradi boleznih naproday. Ponudbe v upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Redka prilika« št. 404. (p)

Enonadstropno hišo

s trgovskim lokalom in vrtom, prodaja v Ljubljani. Zelo primerno za brivca, mlekarstvo ali vintoto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2938.

Vinograd

na 30 hl vina, 2 orala mladega gozda, vinsko klet, vinsko posodo — ob banovinski cesti Sromlje pri Brezicah, prodaja za 35.000 din. Zglasiti se pri Jože Biletz, aviotaksl v Brezicah. (p)

2 parceli (591 m², 752 m²)

v Vižmarjih med državno in banovinsko cesto ter železniško progo, na najlepšem kraju, naproday. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gotovini« št. 2990. (p)

Srednje posestvo

prodaja ali oddam v najem. Prenovljena hiša, ki leži ob banovinski cesti je primerna za trgovino. Perme, Drenikova št. 35, Šiška. (p)

Hiša z vrtom

primerna za upokojenca ali obrt, na prometnem kraju, poleg ban. ceste. Avtobusna zveza s postajo Litija. Varno za-tisje mogočih vojnih okoliščin, dobra voda itd., 4 sobe, kuhinja, pritikli-ne, vse novo in v naj-boljšem stanju, se prodaja za 79.000 din. Polzeve se pri g. P. Mrzeli, Moravče št. 14, p. Sv. Križ pri Litli. (p)

Majhno posestvo

za tri glave živine, kupi Pevce Martin, Zaboršt 11, p. Bučka. (p)

Parcela

ob Celovški cesti naproday. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3104. (p)

Na Gorenjskem

blizu železniške postaje, prodaja skoraj novo hišo s zelenjadinim in sadnim vrtom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3194.

Stavbna parcela

naproday tik banovinske ceste, mod križišč cest: Ljubljana-Kranj, Kam-ljub-Vodice-Domžale. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3028. (p)

Kdo prodaja manjšo hišo (ev. manjšo domačijo) na lepem kraju za leto-višče. Dosedanji lastnik lahko ostane v hiši. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Letovišče« št. 3108.

Parcela

prodaja v Št. Vidu in v Vižmarjih. - Polzevedbe: Vižmarje 78, nasproti Mi-zarske zadruge. (p)

Enonadstropno hišo

prodaja v Št. Vidu. Dve dvosobni stanovanji, eno enosobno, s parketom. - Vodovod in elektrika v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »210.000 din.« št. 3047. (p)

Parcela

v strnjem sistemu, ob bodoči železniški avto-staciji, zaradi pljučnosti ugodno naproday. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3077. (p)

Hišo

s lepimi sobami, vrtom, prodaja takoj. Hipoteka. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3117. (p)

Vilo v Ljubljani

cena do 800.000 din, kupim: nadalje stavbeno parcelo ob Tyrševi ali drugi prometni ulici. Ponudbe lastnikov na upr. »Slov.« pod »Plačam v gotovini« št. 3143. (p)

Enonadstropno hišo

v Ljubljani, novo, trista-novnanjsko s dvema tri-sobnima in enim dvosobnim stanovanjem, prodaja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3114. (p)

Več manjših posestev

v izmeri od 2 do 4 jehov, s prvovrstnim zemljiščem gozdom in hišo v ceni od 75 do 85.000 din, v neposredni bližini Laškega, na sončni legi, pripravno za upokojenca, naproday. Informacije daje ter omo-goča ogled Ivan Sorko, Celje, Ipavčeva 14. (p)

Prodaja posestve

lepo zidano poslojce, hlev za živino, preša za sádje. Zemlje je 25 oralo-v, lep sadonosnik, vi-nograd, lepi gozdovi in njiva, 2 minuti od drž. ceste. Vprašati pri: Ko-pivnik št. 3 pri Framu.

Lepa hiša s trgovino

pekarno in mesarjco, z gospodarskim poslojcem, na prometnem kraju, tik farnе cerkve in železni-ske postaje, s velikimi njivami in sadovnjaki — zaradi smrtne slučaj naproday. — Ponudbe na Škof, Maribor, Meljska cesta 54. (p)

V prodaji imam:

pet stavbnih parcel - v krasni legi na vzhodnem delu mesta, stavbeno par-celo na Mirju, stavbeno parcelo v severnem delu mesta, petstanovnanjsko hišo v severnem delu me-sta, 2-stanovnanjsko hišo v Vižmarjih, komfortno dvostanovnanjsko vilo na Gorenjskem, vilo na Lju-belju, gospodsko hišo s posestvom na Pohorju - in še številne druge ne-premičnine v mestu, oko-lič mesta in na deželi. Informacije in strokovne nasvete daje Ludvik Ku-naver v Ljubljani, Miklo-sičeva 34, strokovno na-obrazni posredovalec pri kupoprodaji nepremičnin.

Vinograd s hišo

v Lipniku pri Trebnjem prodaja. Opara, Trebnje.

Lepa parcela

na Viču, poleg tramvaja, naproday. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3026. (p)

Petstanovnanjsko hišo

v Ljubljani, Bežigrad — prodaja za 400.000 din. - Polzeve se v trgovini Jax, Tyrševa 36. (p)

Hiše, vile, parcele,

in posestva kupite ali prodaste najsolidnejše po-tom Realitete pisarne F. Pristavec, Ljubljana, Gosposvetska cesta 3-I. Telefon 23-81.

Enodružinsko vilo

komfortno, bližnja per-feriji Ljubljane, za Tyrševu cesto, s garažo in vrtom, prodaja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »290.000 din.« št. 3176. (p)

Mlin

zidan, v dobrem stanju, stalna voda, tri orala po-sestva, naproday za 85 ti-soč din. Potreben kapital 60.000 din. — Peternel, mlin, poštnoležje, Ptuj.

Enodružinsko vilo

s vrtom v Ljubljani ali bližnji okolici kupim, ali jo po želji tudi zame-njam s tristanovnanjsko vilo v Ljubljani. Ponud-be s navedbo kraja in ce-ne naslovite na upravo »Slovenca« pod »Posre-dovalci nezaželeni« št. 3180. (p)

U najem

Jsteje:

Kmečko hišo

vzajem v najem blizu Ljubljane. Lulin Jožef — Smarska cesta 40, Ljubljana. (m)

Oddajo:

Kovačnica

s vsem inventarjem se odda v Planini pri Rake-ku — v najem. Rovani-Marija.

Trgovski lokal

za trgovino ali obrt, v bližini magistrata, oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3116. (n)

Z zakonom zaščiteno ime »Emona« in gor-nji žig nam jamčita za kvaliteto našega zdra-vega, resnično pravega »Emona« cvetličnega čaja, ki ruskega (kitajskega) v vsakem po-gledu nadkriljuje.

Trgovino z meš. blagom

v Zg. Šiški oddam takoj ali s 1. majem. Polzeved-be: Stritarjeva 7-III. (n)

Trgovino

dobrodocho, brez konku-rence, oddam po nizki ce-ni. Jospina Lorenčak, Lemberg p. Podplat. (n)

Brivskofrizerski salon

in trgovske lokale, od-dam v najem na deželi tik farnе cerkve in žele-znice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dolenjsko« št. 3145. (n)

V najem oddam takoj

večjo dobrodocho

pekarno

na deželi, ki oskrbuje brez konkurence okoliš s približno 3000 prebivalci. Za moko bo poskrbljeno. Oglašiti se je na naslov: Cukala Maki, Sv. Jurij ob Taboru. (n)

Glasba

Harmonike, kromatične

prav dobre, trivrstne s 80 bas, naproday za ce-no 1650 din pri Flis Ru-dolf, Domžale. (s)

Harmonika

prava tirolska, kromatič-na in slamoreznica, na-proday. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2960.

Stanovanja

Jsteje:

Stanovanje

ono- ali dvosobno, s vr-tom, iščem za april. Po-nudbe na upravo »Slov.« pod »Tiskar 15« št. 3136.

1000 din nagrade

dobi oseba, ki mi pre-skrbi štirisobno komfor-tno stanovanje v bližini sodišča, po možnosti za-takojšno vselitev. - Po-nudbe upravi »Slovenca« pod »Mirna stranka« št. 3179. (c)

Oddajo:

Dvosobno stanovanje

udobno, sončno, v novi hiši — se takoj odda. - Izanska cesta, poleg ste-vilke 120.

Stanovanje

soba, kuhinja, za 15. ma-rec ali 1. april, oddam največ dvem mirnim ose-bam za 300 din. Rožna ulica 21, pritičje. (c)

Trisobno stanovanje

sončno s kopalnico, toplo vodo, 8 prostorov, v no-vi hiši, takoj poceni od-dam. Izanska cesta 94 a.

Dvosobno stanovanje

s kabinetom in s vsem komfortom, oddam s apri-lem. Herbersteinova 26, za Stadionom. (c)

Štirisobno stanovanje

brez pokalnice, s priti-klinami, oddam s 1. apri-lem. Tržaška cesta 19. (c)

Enosobno stanovanje

oddam s aprilom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3164. (c)

Enosobno stanovanje

v I. nadstr., s posebnim v-hodom, oddam. Ogleda-se med 14—16 uro, Ger-bičeva 44. (c)

Poizvedbe

Aktovka

s raznimi bloki je bila izgubljena dne 1. marca blizu velesojma. Najdi-telj je naproden, da jo odda proti nagradi v upr. »Slovenca«. (o)

Stroji

STROJNO PODJETJE

ING. BORŠTNAR

LJUBLJANA, IV. JERNEJA ŠT. 18

IZDELUJE

VODNE

TURBINE

ZAGE, MILNE, TRANS-

MISIJE, DVIGALA ITD

Mizarstva, les. industrije!

Nabavite si nože za sko-beljne stroje — znamke »Teinatosser Dauer-schnitt« dokler traja za-loga. - Trgovina strojev Dovžan Ivan, Ljubljana, Francišanska 4. Telef. 45-42. (str)

Mizarski skobelni stroj

(Abrihtmaschine), po-polnoma v dobrem stanju je naproday. Istotam je naproday vinske sesalke, cev premera 1 in pol co-le. Sesalka je z medleno obložena, malo rabljena. Polzeve se pri J. Oražem, Moste, Ljubljana.

Mizarji, pozor!

Klein & Stiefel, Fulda

dobavlja mizarske stroje najdovršenejše konstrukcije. Zahtevajte ponudbe pri generalnem zastopstvu za Jugoslavijo

Robert Raznožnik

Ljubljana

Pražakova 8/I, tel. 40-42

Parni stroj

ali lokomobil 150 do 180 ka, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s točnim opisom poslati na oglašni zavod »Fama«, Beo-grad, p. p. 493 pod »Ma-sina«. (c)

Ogrodje (Werk) za žago

venecijanko na jermen-ski pogon s dvema ročica-ma (Leitstange) po možnosti s jarmom vred, takoj kupim. Prijaviti je na naslov: Maks Cukala, Sv. Jurij ob Taboru. (k)

Prodaja krožno žago

na bencinski in elektr. pogon. Ponudbe na poštni predal Kamnik 13 A. K.

Pletilni stroj

*/2 se nov, prodaja. — Alojzija Nastran, Vodice nad Ljubljano. (str)

Pisalni stroj

Standart (velik), najno-vejši model, se popolnoma nov, prodaja pod ceno. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3163. (str)

Izredna prilika!

Pisalni stroj v kovčegu, se popolnoma nov, najno-vejši model, prodaja zelo ugodno. Kovačič, Cigale-tova ul. 11. (str)

Se po starih tovarniških cenah so dosepe

najmodernejše stružnice

200x1000—1500 mm s Nor-ton prestavami in vdela-nimi elektromotorji. — Ludvik Ileršič, Ljublja-na, Cesta 29. oktobra 13. Telefon 37-54. (str)

Kupim

rabljen kombiniran mi-zarski stroj 400 mm gi-rine. Ponudbe na Janez Pretnar, Poljska p. Gor-je pri Bledu.

Vrtalni stroj

P 9, pripraven za kova-čik, prodaja. Franc Ca-mernik, Cerklje na Go-renjskem.

Prodaja

malo rabljeno mlatilnico Umrath s čiščenjem na 3 vreče, Deutz motor 5 ks, Moravija 4 ks. Skr-binšek, Sp. Hajdina, Ptuj

Opekarne!

1 kompletni stroj za iz-delavo zidne opeke v brezhibnem stanju kapaciteta 3000 kom na uro, in 1 kom. valjev droblje-cev kompletni, ugodno prodamo. Ponudbe upra-vi »Slovenca« pod »297« št. 3176. (i)

Denar

Dosmrtno oskrbo

nudim v zdravem kraju pri farni cerkvi na Do-lenjskem. Ponudbe s opi-som na upravo »Sloven-ca« pod »Tudi knjižice« št. 3147. (r)

Kupuje — prodaja

Hranilne knjižice

bank in hranilne ter vrednostne papirje po najugodnejših cenah

Bančno kom. zavod

Maribor

V manjši industriji

ali drugem podjetju bi se udeležil ali kaj pri-mernega ustanovil. Inte-rentni naj se javijo na upravo »Slovenca« pod »Kapital« št. 3106. (d)

Ureditve dolgov

izterjavo, inkaso in odk-up terjatev sodne in tihe poravnave, dobička-nosno — varno naložbo kapitala, preskrbo poso-jil, knjigovodstvo, bilan-ce, kalkulacije, sploh vse trgovske, obrtne zadeve vam diskretno uredi koncesionirana komercialna pisarna

ZAJC LOJZE

Ljubljana, Gledališka 7.

Kdo posodi 160.000 din

na I. mesto nove sta-novnanjske in trgovske hiše za Bežigradom — vredna 500.000 din — za dobo enega leta proti do-brimi obrestmi. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ugodna naložba« 3038.

Hranilne knjižice

vrednostne papirje

kupujemo

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Podružnice: Beograd, Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Ekontira trgovske menice
Nove vloge obrestuje najugodnejše

Vsi vse bančne posle najkulantnejše
DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000—

Glavna kolektura Drž. razr. loterije

VRELEC SREČE

ALOJZIJ PLANINSEK,
Ljubljana, Beethovnova ulica 14

sporoča izid žrebanja s dne 1. marca
V. razreda 41. kola:

200.000 din je zadela št. 21155.	
40.000 din št. 39684, 86181.	
30.000 din št. 2074.	
24.000 din št. 66018.	
20.000 din št. 27729, 82475.	
16.000 din št. 14134, 35136, 60043.	
12.000 din št. 22583, 94259.	
10.000 din št. 6675, 7882, 42950, 43522, 48181, 86764.	
8.000 din št. 5733, 8937, 25209, 31375, 40422, 41105, 49804, 56121, 70314, 77378, 79068, 84901, 85624, 86253.	
6.000 din št. 5065, 7014, 11793, 20710, 23206, 24877, 29395, 37463, 39544, 47388, 52748, 79347, 85218, 88884, 94662.	
5.000 din št. 7621, 10080, 10441, 15327, 20490, 23657, 25556, 28538, 33684, 37178, 43074, 50327, 50943, 59038, 59923, 67618, 68205, 74504, 78870, 80621, 84873, 87139.	
4.000 din št. 1233, 7852, 10153, 10670, 10997, 12310, 13437, 13595, 15247, 15720, 22244, 27505, 29253, 29566, 32277, 34317, 39111, 40028, 44060, 45523, 51798, 53022, 63204, 64130, 64699, 69751, 72701, 80204, 85220, 89933, 91573.	

Nadalje je bilo izžrebanih še veliko število dobitkov po 1000 din.
Ker so bili dobitki javljeni telefonično, event. pomota ni izključena.

Prihodnje žrebanje bo v ponedeljek, 3. t. m. Vsi oni, ki so zadeli v kolekturi »Vrelec sreče«, naj srečke takoj predložijo v izplačilo.

Novim naročnikom so srečke še na razpolago.

Mostar Franc
LIVARNA KOVIN
LJUBLJANA
GALJEVICA 8T. 57
Nova telefon. št. 42-70

Izdeluje

odlitke tehničnih predmetov umetnin (kipov, plaket), dalje okovja za stavbe, okrasov itd. iz bron, med, rdeče litine, bakra, fosforjevega bron in drugih specialnih bronov, cinka ter aluminija, silumina i.t.d.

Otroški kotichek:

Carična Vesna

15.

In glej! Na roko ji je priletel mali močiček: »Poznam vas, Visočanstvo, vi ste najlepša deklica v deželi. Toda nikar naprej v podzemlje. Koliko deklic je bilo tu že pogubljenih. Zakaj, ne vem. Zato vas opozorim, da je bolje, ako greste domov,« je čebjel malik kričal.

16.

»Ne, gospodek, jaz sem se odločila za to pot in jo bom končala, naj mi preti še toliko nevarnosti,« je ponosno odgovorila Vesna in se lepo povesila. Prispela je končno do velikih, z zlato vezanih zavos. Odgrnila je težko zavos in pokukala.

Vsakovrstne strojne in električne naprave
projektira in dobavlja

JUGOŠKODA a.d.

Zagreb, Boškovičeva 32/L

Telefon 67-51

Zahtevajte prospekte in
brezobzven obisk inženirja!

Pohištvo

Mizarji! pozor!

Najugodnejše si nabavite
vezane plošče in panele

»UKOD«
pri tvorničnem zastopstvu
»FURNIR«
Francišanska 4. Tel. 82-49
Zahtevajte ponudbo.

Sobna - kuhinjska oprava
poceni napredaj pri Zor
Jože, splošno mizarstvo,
Aljaževa 14, Ljubljana.

Dvosobno opravo
s posteljnino prodam.
Šulga Jože, Domžale -
Krakovska 6. (8)

Velika tridelna omara
mecesnova, poceni napredaj.
Ogled od 11-14 in
od 17-19. Kolodvorska
35-L, dešno. (8)

Orehovo spalnico
furnirano, moderno, de-
vet komadov, zelo ugod-
no proda mizarstvo Kre-
velj, Sevnica ob Savi. (8)

Modroce

patentne posteljne mreže,
otomane, moderne kauče
in fotelje nudi solidno in
po nizki ceni!

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Mestni trg 13

Spalnico

krašno, iz orehove kore-
nine, z jamstvom, poceni
prodam. Franjo Šivic -
Brezje. — Ogleda se v
skladišču, Celovška 34 -
Ljubljana. (8)

Jedilnica palysander

nova, solidno izdelana -
búffe (kombiniran za
knjige) takoj napredaj. -
Tomšič, mizarstvo - Zg.
Kaselj, p. Polje (p. Ljub-
ljani). (8)

Mreže za postelje

izdeluje in sprejema rab-
ljenje v popravilo najce-
neje Aloja Andlovic, Gre-
gorčičeva ulica št. 5 (pri
Gradšču). (8)

Avto-motor

Avtobusna proga

Litija—Sv. Križ, dobro-
doča, nužno napredaj. -
Končestja brez vozov
0.000 din. s avtobusom
in rezervnim vozilom pa
120.000 din. Lastnik in
vozovi vojašnice prosti.
Za prevoz državne pošte
letno 25.000 din. Infor-
macije osebno pri Dol-
nar, Litija. (8)

Avto »Ford«

in motorno kolo »BSA«,
dobro ohranjeno, prodam.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 3919. (8)

Izredna prilika!

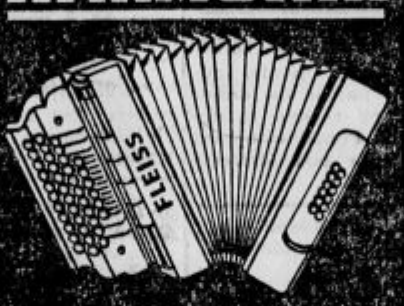
Kabriolet Ford Eifel v
zelo dobrem stanju, gume
malo rabljene, zelo poceni
prodam. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 3130. (8)

5 tonski Diesel

tovorni avto s priklopo
ali brez, s dobrimi gu-
mami, prodam. Cena in
izplačilo po dogovoru. -
Stanko Zupančič, Sp. Haj-
dina pri Ptuj. (8)

Kupujte pri naših
inserterih!

IZDELOVANJE HARMONIK

JOS. FLEISS
LJUBLJANA
TYRŠEVA C. 35
ZAHTEVAJTE CENIK

PRODAM

1600 prostornih metrov bukovih I^a drva
za izvoz. Potem 5 vagonov oglja in druge
vrste tehničnega lesa franco postaje na
progi Trebnje—Ljubljana. Ponudbe po-
slati na Publicitas, Zagreb, pod »Prilika«

KUPIMO:

V strogem centru Celja hišo za 700.000 din in 400.000 din. Na Jožefovem hribu ali Dolgem polju vilo za 300.000 din in 200.000 din. V bližnji okolici stanovanjske hiše za 100.000 din in 60.000 din. Do 10 km od Celja posestvo za 120.000 din. Kier koli blizu cerkve posestvo za 100.000 din. Kier koli blizu železnice posestva za 50.000, 80.000 in 150.000 din. Kier koli v Sloveniji hotel ali trgovino za 450—650.000 din, v oddaljenejših krajih posestva za 60.000, 35.000, 30.000, 25.000, 12.000 in 10.000 din.

PRODAMO:

2 hotela po 1.200.000 din, 1 hotel za 1.700.000 din; v centru Celja hišo za 820.000 din; dalje vile za 280.000, 250.000, 180.000, 115.000 din; hišo za 50.000 din ter v daljni okolici hiše za 35.000, 52.000, 82.000, 120.000 in 140.000 din; posestva za 75.000, 150.000, 220.000 ter eno uro hoda od Celja pekarno in trgovino z enim oralom zemlje za 210.000 din; v Mariboru gostilno za 170.000 din, razen tega še mnogo stavbenih parcel. Kuppem nudimo za 2% posredovalnino izgotovitev pogodbe in vsega, kar je za nakup in prepis potrebno.

TOVORNIK KONRAD, realitetna pisarna, Celje,
Mariborska cesta 13a/11.

Radijska postaja razpisuje mesto pomožnega

napovedovalca ali napovedovalko

Pogoji so: jasna in lepa izgovarjavanja, temeljito znanje slovensčine ter znanje tujih jezikov v govoru. Pismene ponudbe z navedbo študijev in osebnih podatkov sprejema do 15. marca: Uprava Radijske oddajne postaje, Turševa cesta 29/1., Ljubljana.

Razpis

Občina Stopce, okraj Šmarje pri Jelšah, razpisuje pogodbeno mesto

občinskega delovodja

Šolska izobrazba: 4 razredi srednje ali njeje enake strokovne šole.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. uredbi o občinskih uslužbenih (Službeni list kr. banske uprave dravske banovine z dne 29. julija 1936, št. 477-61), je vložiti v 30 dneh po objavi tega razpisa v Službenem listu — pri tej občini.

Občina Stopce, 15. februarja 1941, št. 292.

Kovčeg s kačami so našli

Pred nedavnim je ves Novi Sad doživel malo razburjenje. Neznani tat je odnesel krotilec kač Brakusu na novosadski železniški postaji kovčeg, v katerem je krotilec prenašal več kač, med njimi tudi nekaj strupenih. Prebivalstvo se je seveda balo, da bo nespretni tat kače kje izpustil. Ker ni bilo znano, če imajo strupene kače še zobe, so Novosađani vsi v strahu hodili po ulicah, da kdo slučajno ne bi stopil na kakšno kačo. Pri tem so seveda pozabili, da pri sedanjem zimskem vremenu kače gotovo ne lažijo po ulicah. Oškodovani Brakus je tudi izginil, medtem ko je novosadska policija začela iskati kovčeg s kačami. Imeli so srečo in v bližini postojla borze dela je neki stražnik našel pogrešani kovčeg, v katerem so bile še vse kače. Najbolj presenečen pri tej zgodbi je prav gotovo tat sam, ki je najbrž na samotnem kraju odprl kovčeg in hotel pregledati svoj plen. Najbrž je kovčeg spet hitro zaprl ter ježno zaklel in ga odvrnil. Svojo posebno zabavo ima sedaj policija, ki mora rešiti in varovati kače, zakaj prav tako kakor ni najti tatu, tudi ni najti lastnika kač.

Industriji! Mehaniki! Ključavničarji!

Edino sredstvo na svetu, ki zanesljivo spaja, zvarja in čvrsto spoji vse kovine brez razlike, kar je bilo doslej nemogoče.

Z izumom »Svasolit«, univerzalnega in po zakonu zavarovanega sredstva, je najvažnejše vprašanje v kovinski industriji rešeno.

Zahtevajte takoj za Vaše delavnice brezplačen vzorec (poskus) in navodilo, pa se boste prepričali o neprekosljivosti »Svasolita«.

Lastnik Falk Bahtijarevič, Mileševska ul. 57, Beograd

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavne skladišča M. Hrnjak, lekarnar, Sisak

Varujte se potvorbi!

V Šoštanju bo danes imela Slovenska šahovska zveza svoj redni občni zbor. Kljub temu, da je zvezino središče udejstvovanja v Ljubljani, bo zveza polagala svoje račune in začela z novim delom izven Ljubljane, da s tem da poudarek svojemu stremljenju, pospeševati razvoj slovenskega šaha prav tako v širino kot v višino. S takim načinom dela stopa zveza že v sedmo leto in ji je treba priznati, da je imela uspehe. Zveza je dala v teku svojega obstoja slovenskim šahistom vseh razredov na najrazličnejše načine priliko za šahovski udejstvovanje. Uvedba je celo vrsto rednih šahovskih prireditvev, kot so razna brzoturnirska tekmovanja in medklubске tekme in izvedla že tudi več velikih šahovskih prireditvev, ki se niso ponovile in jih je treba smatrati za izredne. Veliki match med hrvaškimi in slovenskimi šahisti v letu 1936, amaterski turnir leta 1935 in turnir za prvenstvo Slov. šahovske zveze v l. 1936 so bile prireditve, ki so ostale v živem spominu slovenskim šahistom. Zveza si je s svojim delom pridobila zaupanje in so vse njene prireditve deležne velikega zanimanja na vseh straneh. Le na ta način je mogoče, da v času medklubskih tekem zaživi ves slovenski šah in se vsi te vrste tekmovanja prireditvi značaj širine in zavest skupnosti vseh v zvezi včlanjenih klubov. — Ob priliki zvezinega občnega zbora pač ni mogoče skriti čustva hvalečnosti slovenskih šahistov za njeno uspešno delo in ne zadržati želje, da bi bilo njeno delo tudi v bodoče tako plodovito.

V medklubskem tekmovanju za prvenstvo Slovenske šahovske zveze je po dosedanem poteku pričakovati, da se bodo v semifinalu borili isti klubi kot lansko leto t. j. k. »Vidmar« iz Maribora in Celjski šahovski klub, v ljubljanski skupini pa Ljubljanski in Centralni šah. klub. Semifinale se bo v kratkem pričel in se obeta na vseh straneh napeta borba enakovrednih nasprotnikov z enakimi izgledi na končni uspeh.

Iz telefonskega matcha med Moskvo in Leningradom je današnja partija.

Löwenfisch — Kotov

1. e2—c4, e7—c5; 2. Sg1—f3, Sb8—c6; 3. Lf1—b5, a7—a6; 4. Lb5—a4, Sg8—f6; 5. 0—0, Lf8—e7; 6. Tf1—e1, b7—b5; 7. La4—b3, d7—d6; 8. c2—c3, 0—0; 9. d2—d4, Lc8—g4 (s to potezo stopi višek v borbi za središče. Beli odgovori verjetno najboljši je d4—d5, kot v tej partiji.) 10. d4—d5 (v partiji Smislov—Rabinovič, katero smo že objavili, je igral bel Lc1—e3 in po Te8, Sb2d2, d5, h3! osvojil kmeta z odločilno pomočjo.) Sc6—a5; 11. Lb3—c2, c7—c6 (igra postane sedaj zelo ostra, ker črni pride prav s c6 linija.) 12. d5xc6, Dd8—b6; 13. Sb1—d2 (nič ne bi koristilo dobiti tempo z Lc1—e3, ker bi po Dxc6 grozilo zelo neprijetno Sa3—c4.) Db6xc6; 14. Sd2—f1, Sa3—c4; 15. b2—b3 Sc4—b6; 16. Lc1—b2, Sf6—d7 (beli je lepo odbil napad črnega na c6 liniji in v nadaljnjem črni ne najde več pravega načrta za nadaljevanje igre.) 17. Sf1—e3, Lg4—e6; 18. Ta1—c1, Ta8—c8; 19. Lc2—d3, Sd7—c5 (na to je pripravil bel zelo fin odgovor. Partija postane vedno bolj živahna.) 20. Sf3—d4! e5xd4 (boljšega odgovora črni nima.) 21. c3xd4, Sb6—c4 (to je še najboljše, ker bi sicer bel dosegel silovit napad na črno kraljevo krilo.) 22. Ld5xc4, b5xc4; 23. d4xc5, c4xb3; 24. Sc3—d3! (črni ne sme vzeti tega konja, ker bi sledil po exd3 in Dg4 silovit napad.) Dc6—e8; 25. c5xd6, Le7xd6; 26. Sd5—f6+, g7xf6; 27. Dd1xd6, h7—h6 (grozilo je Dg3+ in Lxf6+ mat.) 28. Te1xc8, Dc8xc8; 29. Dd6—f4, Kg8—h7; 30. Lh2—c1, Dc8—c3; 31. Df4xh6+, Kh7—g8; 32. Lc1—d2, Dc3—c2; 33. a2xb3, Tf8—d8; 34. Lc2—d3, Dd8—d1; 35. Dh6xf6, Td1xe1+; 36. La5xe1, Dc2xe4; 37. Df6—g5+, Kg8—h7; 38. Le1—d2, Le6xb3; 39. Df5—h6+, Kh7—g8; 40. Dh6xa6, Lb3—d5; 41. Da6—f1, Ld5—c4; 42. Df1—c1, Dc4—d3; 43. Ld1—c3, Dd5—f5; 44. h2—h3, Le4—d5; 45. Dc1—h6, Df5—b1+; 46. Kg1—h2 in črni se je vdal, ker je mat ali izgubi lovca na d5.

Miškec Mirko

Ljubljana VII - Medvedova št. 38

BRUSILNICA STEKLA IN OGLEDAL

Tel. 85-75. Brzjav. naslov:
Miškec, Ljubljana - Siska

Zrcalno steklo. Portalno steklo za izlozbe. — Konkavno steklo (izbočeno plošče) — Strojno steklo od 4—6 mm — Ogledala v vseh velikostih in oblikah — Brušeno steklo — Steklo v medenih oklepkih — Fina ogledala

Umetno brizganje na steklo

Prodamo

Javna dražba

najdenih predmetov bo
5. marca ob 9 na žel.
postaji Ljubljana. (o)

»Mikrotan«

soper misli in podgane,
100 g 13 din; »Mikro-
tan« pasta 50 g 14 din.
Ing. Prezelj, Ljubljana,
Wolfova 3-I. (1)

200 kg lepih ženskih cunj
prodam. Cena po dogo-
voru. Primskovo št. 45,
Kranj. (1)

Vrtno zemljo

šobro gnojeno, prodam.
Polzeve se pri stavbeniku
Furlanu, Cesta 29. okt. 6.

Kompletno opremo

za čevljarstvo

stroja, orodje in ostalo
prodam. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Cena
18.000« št. 2944. (1)

Mrvo, korenje, peso in
dimnikarsko obleko za
vajuca, prodam. Lujn
Jožef, Smaraka cesta 40,
Ljubljana. (1)

Otroški voziček

skoraj nov, ugodno pro-
dam. — Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 3024. (1)

»Cepilna smola«

1/2 kg 8 din, 1/4 kg 15 din.
Ing. Prezelj, Ljubljana,
Wolfova 3-I, tel. 84-78.

Puh in perje

na trgovce razpošilja po
najnižjih dnevnih cenah
Wolkenstein Adolf, Som-
bor, dunavska banovina.
Zahtevajte vzorce. (1)

Izložbena okna

1 kom. 400x275x90 cm =
rolaji in steklom dvodel-
no; 2 kom. 128x275x40 cm
= rolaji in steklom, vse
bilo lakirano, — ugodno
prodam. Ponudbe na V.
Kara, Vič 88, Ljubljana.

Pozor!

Velika zaloga rabljenih
čevljev, moških, ženskih
in otroških; gumijastih
škorjenc, snež in galoš.
Popravilam vso gumija-
sto obutev z vulkaniza-
cijo s najboljšim gumi-
jem. Vhod gostilna Novi
svet. Klavžer, Vošnjako-
va št. 4, Ljubljana.

Posteljno perje

po din 10 in 14, šehano
perje din 25, 35, 55, gosje
perje od din 80, 100, 140.
»Puh« 250, 300, 350 dobite
pri

Luks A. — Osijek

Desatična 31.
Vzorci brezplačno

Knjige

Kupim liste:

Vigred, Mentor, Zadrug-
ar ter predvojne sloven-
ske povesti in romane. —
Ponudbe na upr. »Slov.«
pod »Knjiga« št. 3110. (k)

Les

Jesenove hlode

stalno kupuje vsako ko-
ličino B. Kolb, St. Vid-
Vizmarje. (k)

Prodaja

ca 900 m³ buk. hlodov in
ca 1100 prm bukovih drv
na panju

dne 8. marca 1941 ob 11
dopolodne v Kočevju.
Mestna hranilnica Ljub-
ljanska prodaja na javni
pismeni dražbi iz svojega
gozda v Kočevju, imeno-
vanega mestni gozd, na-
vedeno količino bukovih
hlodov oziroma drv. —
Pojasnila daje uprava
posestev Mestne hranil-
nice Ljubljanske v Kočev-
ju, hiš. št. 189. — Posek
je približno 7 km odda-
ljen od Kočevja.

Dražba lesa

Začasna država, uprava
razlaščenih gozdov Ljub-
ljana, Cesta 29. okt. 24-I,
bo prodajala na pismenih
javnih dražbah iz svojih
gozdov na območju sum-
skih uprav Kočevje-Straz-
a: 1. dne 4. IV. 1941 v
Kočevju ca 14.200 plm
jelovih hlodov na panju.
2. dne 8. IV. 1941 v Straz-
i ca 1.630 plm izdelanih
tesanih tramov fco vagon
Straža.

Pojasnila, pogoji in ti-
skovine so na razpolago
pri gornji upravi v Ljub-
ljani in upravah v Kočev-
ju in Straži pri No-
vem mestu.

Objave

Inserenti naj dvignejo
v upravi »SLOVENC«
naslednje ponudbe:

Velika noč 2709.
Veselje do dela 1718.
Zelim zaslužka 2708.

Preklie.

Podpisani izjavljam, da
nisem plačnil za dolgove
mojega sina Ježek Ivana.
Ježek Ivan, Hraštje 14,
Moste.

Izjava

Podpisana preklečujem
izjavo, ki sem jih v raz-
burjenosti dala o g. Bir-
celj, kolodvorskem nosa-
ču v Ljubljani ter se za-
hvaljujem, da je odsto-
pil od tožbe. N. Zrimšek.

Živali

2 mlada volčjaka

prodam. Cviren, Kamnik,
Sutna 55. (1)

Osla

ali manjšega konja, ku-
pim. Miha Grum, Bizovik
št. 51, p. Dobrunje. (1)

Prodaj psa

1 leta starega volčjaka,
hudega. — Hraštje 14,
p. Moste.

Prodaj

par konj s opremo in 5
vozov. Borošak, Trste-
njakova 1, Ljubljana. (1)

Kupimo
VSAKOVRSNO
ZLATO
SREBRNO — PLATINO
BRILJANTE
SHARAGDE SAFIRJE — RUBINE
KISERE ITO STARIŠKE
NAKITE TER UMETNINE
PO NAJVIŠJIM CENAM
— STARA TVRDKA
JOS EBERLE
LJUBLJANA, TYRŠEVA 2
HOTEL SLOH

Čebelni vosek

kupujemo vsako množino
po najvišji cen. Jugosl.
pžel. ind. L. Ritzmann,
Novi Vrba (dun. ban.)

Canje

krojaške odrezke, star
papir, tekstilne odpadke
ter ovčje volne, avinjsko
diako, stare kovine, kupi
vsako množino Arbelter.
Maribor, Dravska št. 5.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne kronce

kupujem po najvišjih cenah
A. KAJFEŽ

urgovina s urami in slatinske
preizkušne delavnice za
popravila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Kupujem

vse vrste stare in nove
krojaške odpadke, stare
volnene čemparje in vse
vrste pletene, stare in
nove volnene odpadke po
najvišji dnevni cen. —
Ljubljana, Zvonarska 3.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Tovarniški dimnik

v premeru 25—30 cm —
dolžine 30—35 m ali po-
dobno cev iz pločevine,
zaleza ali zlitine, kupim.
Andrej Bertonec, Straz-
lače pri Kranju. (k)

Vsakovrstno zlato

briljante in srebro

kupuje po najvišjih cenah

A. Božič, Ljubljana

Francišanska ulica 3

Avtomatično tehnično

kupim. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Garan-
tarna« št. 2850. (k)

Voziček

dobre ohranjen, ročni na
štiri kolesa, kupim. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Voziček« št. 2984.

Kupujem

krojaške in volnene od-
padke po najvišjih cenah.
R. Vianjevec, Stari trg
št. 15, Ljubljana. (k)

Vodovodne cevi

rabilne, 200 do 300 m.
kupimo. Ponudbe s na-
vedbo cene na Kopriv-
nik Jurij, Resnik, p. Zre-
če, Slov. Konjice. (b)

Ženitbe

Gospodična

skromna, stara 30 let se
želi poročiti z gospodom
starijem od 40—60 let. —
Prednost imajo upokojen-
ci ali vdovi brez otrok
z dobro službo. Resne po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Dobra gospodinja«
št. 2962. (2)

Gospodična

simpatična blondinka —
stara 26 let, želi zaradi
možne znanja z gospo-
dom, starijem od 30—35
let. Prednost imajo dra-
žabniki ali trgovci. —
Ponudbe upravi »Slov.«
pod zn. »Vesela pomlad«
št. 2963.

Mlad posestnik

v okolici Maribora, želi
znanja s kmečkim dekle-
tom, ki bi imela do 20.000
din gotovine, zaradi že-
nitve. Ponudbe v upravo
»Slovenca« v Mariboru
pod »Resno 416«. (2)

Mlad obrtnik

s prihrankom 50.000 din
se želi poročiti na kako
posestvo: v posest pri-
dejo tudi vdove. Pismene
ponudbe na upravo »Slov.«
pod »Resno« št. 3084. (2)

Denar v zemljo

naložen, je najsigurnejši.

Idealna prilika se trenutno nudi resnemu interesentu v le-
pom letovišču Sevnici, novem prometnem in industrijskem
centru spodnjega Posavja z obetajčo bodočnostjo.
Najugodnejšemu ponudniku prodaj iz posebnih razlogov

industrijski in stavbni kompleks

skupno 15.000 m² ali delno, ob kolodvoru Sevnica in ob ba-
novinski cesti, z elektrovožnikom Kranjske deželne elektrarne
in izredno lepo lego. Ponudbo upravi »Slovenca« pod »Raz-
prodaj« št. 3138.

Kupimo

1 lokomobilni kotel

40—60 m² z dovoljenim parnim pritiskom,
ne izpod 6 atmosfer. — Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod šifro »B K« št. 3137.

Natečaj

V Zavodu za vojaško obleko v Beogradu se snuje
Ekonomska podoficirska četa, v katero bo sprejetih večje
število učencev 1. aprila 1941.

Prednost imajo pomočniki kuharskih, pekarskih in
vrtarskih obrtov ter ostalih podobnih poklicev.

Za vse ostale podatke se je obrniti na pristojno
vojno okrožje.

E. Opr. št. 200/41. — Pisarna Ekonomskega od-
delka pri Ministrstvu vojske in mornarice.

„VIŠINSKO SONCE“ lepša

Lepota Vaše kože je v veliki meri odvisna od zdravstva-
nega stanja notranjih organov. Pri dobrem krvnem
obtoku in kadar so telesne funkcije ojačane, živi pa
mirni, se zdravo notranje občutje kaže na koži. Redna
sračenja z višinskim soncem, ki trajajo samo 3—5 minut,
prinašajo novo življenje v cirkulacijo krvi, povzročijo izme-
njava tvarin ter skrbijo na globoko, zdravo spanje, ki je
neobhodno potrebno za nego lepote.

Še po kratkem času lahko ugotovite boljše občutje. Sveža
barva kože, dobre razpoloženje in večje veselje do dela
so zunanji znaki delovanja zdravilnih ultravijoličnih žarkov
višinskega sonca. Presodite to sami!
Cena kompletnih aparatov od din 1800.— naprej.
Zahtevajte še danes ilustrirano brošuro št. 843/7, ki ima
40 strani, od:

Jugoslovanske
Siemens A. D.
Beograd, Kralja
Aleksandra 8
Zagreb,
Bogoviće-
va ulica 1
Ljubljana, Tyrševa
cesta 1 a
Zahtevajte ponudbe in plačilne pogoje.

Jugoslovanske AEG
Beograd, Brankova
ulica 30
AEG Union,
Jugoslovanske d. d.
Zagreb, Karadžiće-
va ulica 1
Ljubljana,
Ljvanska
ulica 6

VIŠINSKO SONCE Original Hawaii

Zahvala

Nismo slutili, da imamo mi, predvsem pa naš dragi pokojni oče, gospod

Franc Gruden

toliko prijateljev, ki so ga hodili kropiti, so molili ob njegovem mrtvaškem odru, mu
prinašali toliko cvetja, ga spremlili do poslednjega domovanja in so nas ustmeno in
pismeno tolažili.

Zahvaljujemo se g. dr. Jos. Bežiču, ki ga nam je skušal ohraniti, vsej prečastiti
duhovščini, kakor g. msgr. M. Škerbecu za vodstvo pogreba in za poslovlilne besede,
pred g. priorju p. Evgenju kot zastopniku cistercijskega samostana v Stični, vsem gg.
duhovnikom, ki so ga v boleznih obiskovali ali so sedaj objubilili, da se ga bodo spo-
minjali pri oltarju, predvsem pa našemu dobremu prijatelju g. Rafku Fabianiju, ki je
tako zvesto skrbel za pokojnega očeta.

Nadalje se zahvaljujemo vsem gg. trgovcem in obrtnikom, vsemu št. učitelstvu,
dragi primskovski Prosvetni družini, dekletom kakor fantom, za molitve, cvetje in častno
spremstvo, zastopnikom stiškega in vseh drugih dekliških krožkov, tukajšnji Gasilski
četi za zadnjo počastitev in pevecem za ganljive žalostinke.

Nikakor pa ne moremo biti dovolj hvaležni našim sosedom, sorodnikom in pri-
jateljem, ki so nam v teh dneh kakor koli pomagali in skušali olajšati našo bol.

Naj vsem in vsakomur Bog obilno poplača!

Primskovo, dne 27. februarja 1941.

Zaljubljeni Grudnovi.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

z. z. neom. j.

Ljubljana, Miklošičeva c. 6
v lastni palači nasproti hotela „Union“obrestuje hranilne vloge najugodnejše. **Nove in stare**
vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive, obrestuje po
4%, proti odpovedi do 5%.

Zanesljiv dohodek

in sta'no rento si zagotovite, če si uredite sodoben kulturno-
racionalni sadovnjak. — Z nasajanjem po dvorišču in ure-
ditvijo vrta znatno zvišate vrednost Vaše nepremičnine in
napravite svojo hišo ugodno za počitek. — Priznana najboljša,
najlahtnejša in najlepša sadna drevnosa pošilja in vsa stro-
kovna navodila daje največja drevnosa v državi:„HORTUS“, sadna in trtna vele-
drevnosa, SUBOTICA

Zahtevajte veliki brezplačni ilustrirani cenik!

**Kupujte svoje potrebščine
pri naših inserentih!**

NATEČAJ

za idejne načrte pri regulaciji
in delni zgraditvi slovaške
prestonice Bratislave

Resor javnih del pri ministrstvu za promet in javna dela
v Slovaški republiki razpisuje natečaj, da bi dobil idejne načrte
za regulacijo in delno zgraditev slovaške prestonice Bratislave,
in sicer okoli starega mesta in pod njim, ter za idejno rešitev
zgradb vseh slovaških visokih kol na tem reguliranem zemljišču.Natečaj je splošen, anonimen in dostopen strokovnjakom
arijskega pokolenja iz Slovaške republike, Nemškega rajha,
Češko-moravskega protektorata, Italije in Jugoslavije.Pomožna sredstva za natečaj se lahko dobe že od 10. de-
cembra 1940 pri

ministrstvu za promet in javna dela,
resor javnih del Slovaške republike,
Bratislava, Belnayova ul. 1

proti plačilu režijskih stroškov Ks 300.— (t. j. ca 450 din), kar
pa se bo povrnilo vsem resnim pošiljateljem natečajnih načrtov.
Na pismeno prošnjo se ta pomožni material (za din 450—)
pošlje po pošti.Rok za pošiljatev natečajnih načrtov poteče 1. junija 1941
ob 12. uri srednjeevropskega časa.Za nagrado je določenih 425.000 slovaških kron, ki se bodo
razdelile takole:

- I. nagrada . . . 150.000 Ks (t. j. ca 225.000 din)
II. nagrada . . . 100.000 Ks (t. j. ca 150.000 din)
III. nagrada . . . 75.000 Ks (t. j. ca 112.000 din)

Za odkup nadaljnjih načrtov se rezervira

100.000 slovaških kron (t. j. ca 150.000 din)

O poslanih načrtih bo odločala komisija, sestavljena iz
strokovnjakov Slovaške republike, Nemškega rajha in Italije.

Grazia Deledda:

Marianna Sirca.

Sardinska povest.

I.

Marianna Sirca je podedovala po svojem
bogatem stricu duhovniku posestvo. Da bi po
njegovi smrti preživela nekaj dni v miru, je
šla na deželo, kjer je med gozdovi plut, v Ser-
ra* di Muoro, imela majhno hišico, pristanjo.Bilo je v juniju. Marianna, ki je celi dve
leti stregla mrtvoudnemu stricu, je bila vsa iz-
mučena. Tako je bila blesta, šibka in omamlje-
na, da je bila videti, kot da bi ravno kar prišla
iz ječe. Nase ni prav nič mislila in ne bi poslu-
šala zdravnika, ki ji je svetoval spremembo in
uživanje svežega zraka, če bi je ne bil prišel
iskat oče, duhovnikov brat. Ta je bil pastir in
nekak hlapec svojega brata. Iz Soteske, kjer je
bival, je namenoma prišel po svojo hčerko.
Poln skrbi jo je prosil:

»Marianna, ubogaj njega, ki te ljubi!»

Odločna služkinja, ki je bila že več let v
duhovnikovi hiši in videla Marianno rasti, je
pripravila blago za odhod. Vse je silila brez-
obzirno v torbo, kot da bi pripadlo blago kakš-
nemu hlapcu-pastirju, in je ponavljala za go-
spodarjem:

»Marianna, ubogaj njega, ki te ljubi!»

In Marianna je ubogala. Vedno je ubogala.
Ze od takrat, ko so jo zaprli v stricevo hišo kot
ptičko v kletko, kjer je razveseljevala melan-
holičnega duhovnika. A obstojalo je upanje, da
bo v zameno dobila dedščino.Tiha in ubogljiva je sedla Marianna za
očetom na konja in se oprijela njegovega pasu.

* Soteska.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

je največji slovenski pupilarnovarni denarni
zavod. Domači hranilniki, sodno-depozitni
oddelek, posojila na hipoteke, menice,
lombard. — Za vse hranilne vloge jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Goril!

Strašne besede,
še hujše posledice!

Požar!

Zato:

Preskrbite si pravočasno dobre
gasilne naprave, ki jih dobavljajo:Gospodarski procvit, družba z o. z.,
Ljubljana, Resljeva cesta 13 — Tel. št. 20-74Na zalogi: vse vrste gasilnih aparatov,
vstavljive ročne brizgalne, brentače, kometne
cevi ter kompletne gasilske garniture v smi-
slu pravilnika pred zračnimi napadi.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

POZOR! Vsakovrstne rabljene stroje, orodje
ter železne, litinske in druge ko-
vinske predmete, cunje, papir, gumij in steklovino
kupi po najvišjih dnevnih cenah trvdka

JUSTIN GUSTINČIČ,

Maribor, Kneza Koclja ul. 14. telef. 21-30 ter podruž-
nica na vogalu Ptujске in Tržaške ceste, telef. 24-94.

KONRAD GOLOGRANC

mesni stavbenik v Celju
MARIBORSKA 30Prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne,
javne in industrijske zgradbe solidno in po-
ceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje
tehnične nasvete in pojasnila.

Zahtevajte v vseh lokalih »Slovenca«

Parni kotel

potrebuje za nabavo električ. toka zadr-
ga z o. i. v Rumi za 12 atm. za pregreto
paro 300° C z ogniščem za črni pre-
mog, ogrevne površine 150—350 m².
Ponudbe poslati omenjeni zadrugi v Rumi

Ljudska

posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi
po 4% na trimesečno odpoved pa po 5%.
Izplačuje točno vse vloge - stare in nove.
Dovoljuje posojila in trgovske kredite.

Po vaši želji Vam izdela
Knjigoveznica
Jugoslovanske tiskarne
v Ljubljani
Kopitarjeva 6/II

v svoji žrtalnici razne poslovne knjige, ako nteo ho
v zalogi, istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška
dela, posebno razne vezave od preprostih do raz-
košnih oblik.Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic,
pasov, denarnic in drugega umjenega galanterijskega
blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, mo-
dernih tisonah.Cene skrajno nizke.
Poslužite se!

Zahvala

Ob izgubi naše nepozabne mame, stare mame, prababice
in tete, gospe

Neže Švigelj roj. Črtanc

se najiskreneje zahvalujemo vsem, ki so z nami sočustvovali,
darovali vence ter jo spremili na njeni zadnji poti.

V Ljubljani dne 2. marca 1941.

Zalujoči ostali.

je, da se vrnete oče in pastir; pričakovala je
tudi nekega sorodnika, ki je obljubil, da pride.
Bila je sama in mirna; nič ji ni manjkalo.
Okoli nje se raztezala njena obširna posest, ki
jo čuva zanesljiv hlapec, preprost kot njen oče.
Tudi njeno hišo v Nuoro čuva zvesta služkinja,
ki zaradi tatov ne spi cele noči.Nič ji ni manjkalo. In vendar, če je,
upognjena nad seboj, opazovala svojo notra-
njost, je videla v sebi mrak in jasnino. Videla
je mračno jasnino, rdečosivo in sivordečo. In
videla je samoto, temno kot mrak koč.Zdelo se ji je, da je že stara. Ko je bila
kot deklica prvič v tem kraju, ji je nekdo za-
šepetal v uho: vse to bo tvoje, če boš pridna.
Brez začudenja in brez vsake želje se je, s svo-
jimi krotkimi očmi ozirala na okoli in od-
govorila: da! Krožila je sem in tja; da bi se ne
izgubila, in šla predaleč. Nekje je iztaknila
skalo, vzdolbeno kot zibelka in se je vzleknila
vanjo. Ko je bila tako skrita in sama svoja
gospodinja, je bila srečna. Predstavljala si je,
da je kot kočica v sadu, kot ptička v jajčecu.
Tako skupičena in skrita, se je radovala nad
tem, da je pastirji ne morejo vleči za krilo,
kot delajo, ko gre mimo njih; in ji ne morejo
niti namigavati: »Marianna, ali mi posodiš svoj
prostor?« — In zaspala je v dolbini.A glej! Po tolikih letih se je prebudila. Se-
daj ji je trideset let, in še ne ve, kaj je lju-
bezen.Navidez so jo vzgajali, kot da bi bila hčer-
ka plemenitašev, kateri je določeno, da se bo-
gato omoži. V resnici so jo smatrali za slu-
žkinjo, ki mora biti podložna ne le gospodar-
jem, temveč tudi lastnim služabnikom, ki so
bili za stopnjo višji od nje.A glej, njen oče prihaja in njene misli se
skrjujejo v najskrivnejši kotiček; nihče na sve-
tu jih ne smem poznati. Ne skriva jih iz ponosa
pač pa, ker ljubi svojo dušo kot svojo lastnohišo, kjer mora biti vse v redu, vse čisto, vse
zaprto v skrinje, ki so le njena lastnina.Četudi jo je oče tiho oboževal in občudoval
in je bil navezan nanjo kot zvest hlapec na
gospodarja, je v vsem vendar ni razumel. Tam
prihaja. Majhen, upognjen, s sklenjinimi ro-
kami; vidi se, kot da bi bila plešasta glava
zaradi dolge, sivokodaste brade potegnjena na
prsa. Zdelo se je, da je menih, preoblečen v
pastirja, kot pohleven puščavnik z rjavimi, še
nedolžnimi očmi.»No; ali moliš?« je vprašal Marianno in šel
dalje. »Bodi vesela; to noč bomo bdeli. Pridejo
gor.«»Kdo? Kdo?« je vprašala in se stresla.
»Sebastiano še z nekim drugim; sedaj na-
pravim ogenj. Če te Sebastiano vpraša, koliko
ti ponujajo za plutovino, reci mu, da tisoč zlat-
nikov. Tiho! Ubogaj njega, ki te ljubi!«Marianna je bila pripravljena ubogati tudi
to njegovo nedolžno ničemurnost, ki je dvig-
nila njegov dohodek še enkrat več, kot je zna-
šal v resnici; ubogati je hotela še posebno iz
razloga, ker je prihajal njen sorodnik Seba-
stiano kupčevat v imenu nekih trgovcev, ki so
hoteli kupiti plutovino iz njenih gozdov. In
ne da bi se dvignila, je napela oči ter mislila
na tega bratranca v drugem kolenu, ki ni ne
mlad in ne star, ne bogat in ne revež; vdvovec
in sam. Med tolikimi revnimi in potrebnimi so-
rodniki, ki so jo zaradi dedščine zavidali, je
bil on edini, ki je bil z nesebično mislijo na-
vezan nanjo.Včasih je dvomila, da bi jo Sebastiano res-
nično ljubil; a misel, da bi morala postati žena
sorodnika, ki je vdvovec in ne več mlad, je z
nevoljo zavračala.Glej, prihajal je. Na konju. Obločen v žal-
no obleko vdovca; njegov suh, s temno brado
redkih kocin obrastel obraz je bil videti od da-
leč še bolj bledorumenkast kot je bil, kar je
bilo pripisati njegovi črni, žametni kamizoli.